

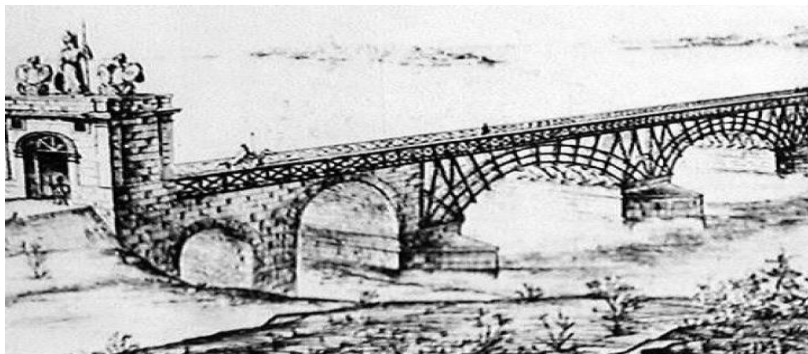

COLOCVIUL INTERNAȚIONAL COMUNICARE ȘI CULTURĂ ÎN ROMANIA EUROPEANĂ

EDIȚIA A X-A
TIMIȘOARA, 10-11 IUNIE 2022

IDENTITATE – DIVERSITATE

PONTEM ROMANITATIS SERVEMVS!

**SVMMARIA * REZUMATE * RÉSUMÉS *
RESÚMENES * RIASSUNTI * RESUMOS**

Comitetul de organizare

Valy CEIA
(Președintă CICCRES)

Mirela BONCEA
Emina CĂPĂLNĂȘAN
Ioana Mia IUGA
Silvia MADINCEA-PAȘCU
Ramona MALIȚA
Simona REGEP

Roxana ROGOBETE
Dumitru TUCAN
Bogdan ȚÂRA
Luminița VLEJA
Manuela ZĂNESCU

Toate materialele spre publicare vor fi trimise la adresele:
ciccre@e-uvt.ro și valy.ceia@e-uvt.ro

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE	4
CONFERINȚE ÎN PLEN.....	5
LIMBĂ, LITERATURĂ, CULTURĂ LATINĂ.....	9
LIMBA ROMÂNĂ.....	22
LITERATURA ROMÂNĂ.....	39
LANGUE ET LITTÉRATURES FRANÇAISES ET FRANCOPHONES	49
LINGUA E LETTERATURA ITALIANA	63
LENGUA Y LITERATURA ESPAÑOLA.....	87
ISTORIE ȘI STUDII CULTURALE	95
MUZICĂ ȘI TEATRU	110
CARTE ȘI BIBLIOTECĂ.....	119
ARTE	126

CUVÂNT-ÎNAINTE

Este un fapt de netăgăduit că civilizația romană unitară s-a construit pe un fundament de mare diversitate etno-culturală și a evoluat asimilând influențele culturale și lingvistice exercitate de populațiile cu care a intrat ulterior în contact. Aceasta a constituit, deopotrivă, un excepțional generator de resurse de creativitate și germenele numeroaselor tendințe centrifuge – tendințe din care au luat naștere culturile și civilizațiile neolatine care-și dau întâlnire la ediția a X-a, aniversară, a Colocviului Internațional *Comunicare și cultură în Romania europeană* (CICCRE).

Unitatea în diversitate – rezultată, așadar, prin agregarea identităților și particularităților locale/regionale – a constituit în urmă cu două milenii, după cum rămâne și în zilele noastre, un deziderat; un deziderat care, sub numeroase aspecte (bunăoară, în echivalarea funcțional-terminologică a aspectelor de limbă, în circulația și validarea bunurilor cultural-creative sau în înțelegerea istoriei macro-regionale ca proces de devenire comună), continuă să fie foarte aproape de a fi atins.

Concepte fundamentale ale existenței, *largo sensu*, termenii-cheie pe care-i propune ediția aniversară a CICCRE – *identitate și diversitate* – sunt astfel, deloc întâmplător, la fel de actuali astăzi, precum au fost de-a lungul celor două milenii de configurare și manifestare a României europene înseși. Evoluția matricii comunicaționale comune care a fost limba latină (păstrată, însă, ca liant, drept limbă a culturii scrise), apariția și dezvoltarea limbilor neolatine (deopotrivă prin reactivarea substraturilor și prin asimilarea noilor experiențe cultural-lingvistice generate mai cu seamă de prefacerile mileniului I), dar și contra-reacțiile civilizaționale din vechiul Barbaricum (devenit Europa de formulă germanică și slavă, dar nu numai) sunt, desigur, cele mai vizibile etape, fiind direct legate de actul comunicării nemijlocite. Procese similare oglindesc însă și formele de comunicare mediată (asociate mai ales artelor și limbajului estetic), respectiv, cele de organizare și reactivitate social-instituțională sau de proiectare în spațiul credințelor și ideologiilor.

Ediția a X-a a Colocviului Internațional *Comunicare și cultură în Romania europeană* își propune să evalueze – cu instrumentele specifice ale cercetării din sfera filologiei, istoriei, studiilor clasice, artei – modul în care identitățile culturilor ce configurează dimensiunea neolatină a Europei contemporane (o dimensiune primordială, nu doar în sens istoric) se articulează în spațiul civilizațional unitar al continentului nostru. Totodată, asemenea edițiilor precedente, în centrul interesului se află articulările extra-europene romanice asupra relației dinamice dintre identitate și diversitate, pentru o profilare cât mai largă și mai fidelă a acestor realități.

Comitetul de organizare

CONFERINȚE ÎN PLEN

Sandra GARBARINO

Università degli Studi di Torino,
Université Lumière Lyon 2
sandra.garbarino@unito.it

Communicating in intercomprehension in international contexts: valuing identity and managing diversity

Intercomprehension, as understood by the UNITA project, implies communication between people of different origins who each express themselves in their own language and implement all possible strategies to understand each other (Degache, 2006). Used since ancient times in European Romania, this mode of communication is now taught in the different universities of the Alliance and enables the different actors of the project to be trained in intercultural and plurilingual dialogue: students, teachers and soon administrative staff. What are its advantages? What dynamics emerge from the training with regard to the common Romance identity? And what learning is involved in managing diversity and, consequently, inclusion? We will observe this by going through some of the productions of the first intercomprehension courses.

Keywords: *intercomprehension, plurilingual and intercultural communication, identity, diversity*

Comunicare in intercomprensione in contesti internazionali: valorizzare l'identità e gestire la diversità

L'intercomprensione, così come è intesa dal progetto UNITA, implica una comunicazione tra persone di origini differenti che si esprimono ciascuno nella propria lingua e mettono in atto tutte le strategie possibili per comprendersi reciprocamente (Degache, 2006). Utilizzata sin dall'antichità all'interno della Romania europea, questa modalità comunicativa è oggi insegnata nelle diverse università dell'alleanza e permette di formare al dialogo plurilingue e interculturale i diversi attori del progetto: studenti, docenti e presto anche personale amministrativo. Quali sono i suoi vantaggi? Quali dinamiche emergono dalle formazioni rispetto all'identità romanza comune? E quali apprendimenti si riscontrano relativamente alla gestione della diversità e, di conseguenza, all'inclusione? Lo osserveremo percorrendo alcune produzioni dei primi corsi di intercomprensione.

Parole chiave: *intercomprensione, comunicazione plurilingue e interculturale, identità, diversità*

Kirsten von HAGEN
Justus-Liebig-Universität Gießen,
Institut für Romanistik
gb1310@uni-giessen.de

Anna de Noailles – an author between cultures

If Anna de Noailles is repeatedly apostrophised by Proust as a muse and staged in paintings as a mysterious oriental beauty, her poems and also her late autofiction also show more and more clearly how fragile this construction is: in *Le livre de ma vie* it becomes clear how the author herself participates in this performance on the one hand, but on the other hand how she also tries to evade the image that society paints of her and to establish herself as an author between cultures, who emphasises more strongly the contingency and mobility of modernity.

Keywords: *modernity, performance, interculturality, staging of self and other, Anna de Noailles, Proust*

Anna de Noailles – une auteure entre les cultures

Si Proust apostrophe à plusieurs reprises Anna de Noailles comme une muse, la mettant en scène sur des tableaux comme une mystérieuse beauté orientale, ses poèmes et son autofiction tardive montrent aussi de plus en plus clairement des ruptures dans cette image : Dans *Le livre de ma vie* on voit comment l'auteure participe elle-même à cette mise en scène, mais aussi comment elle tente de se soustraire à l'image que la société donne d'elle et de s'établir en tant qu'auteure entre les cultures, qui souligne davantage la contingence et la mobilité de la modernité.

Mots-clés : *interculturalité, transculturalité, littérature française, culture française, modernité, Anna de Noailles, Proust*

Leonard VELCESCU
Université de Perpignan « Via Domitia »,
Universitatea din Pitești
velcescu66@yahoo.fr

Universal and cultural identitary physiognomies. The importance of the Column from the Forum of Trajan (Rome) for the universal culture and for Romania

In this conference, aspects of the scenes of the Column of Trajan's Forum are discussed, the multiple historical, artistic and iconographic information offering the documentary "film" carved in Carrara marble, made during the reign of Trajan (98-117 AD). Also, fundamental aspects regarding the representations of the compositions of the Column in European art are highlighted. Due to the exceptional artistic quality, composition and portraiture, from the heyday of Trajan's reign, Roman sculptural art was studied and drawn by the greatest artists of the Renaissance and Baroque, but also by those who were part of the artistic currents that have followed. Among these important artists,

Michelangelo Buonarroti admired the compositions of the Column. Of inestimable historical and cultural value, the Column is one of the cultural identity symbols of Romania. Being also a European cultural symbol, it essentially contributes to the European identity unity, for a better understanding and collaboration between the diversity of cultures, to the increase of Romania's prestige and image in the world. Having the decisive role of uniting us, of broadening our horizons, no matter what differentiates us, culture means knowledge, understanding and, equally, identity for all.

Keywords: *Trajan's Column, Roman art, cultural identity, the Dacian people, Romania*

Fizionomii identitare culturale universale. Importanța Columnei din Forul lui Traian (Roma) pentru cultura universală și a României

În această conferință se pun în discuție aspecte ale scenelor Columnei din Forul lui Traian, multiplele informații istorice, artistice și iconografice oferind „filmul” documentar sculptat în marmură de Carrara, realizat în timpul domniei lui Traian (98-117 d.Hr.). De asemenea, se pun în evidență aspecte fundamentale privind reprezentările compozițiilor Columnei în arta europeană. Datorită calității artistice excepționale, compoziționale și portretistice, din perioada artistică de apogeu a domniei lui Traian, arta sculpturală romană a fost studiată și desenată de cei mai mari artiști ai Renașterii și Barocului, dar și de cei care au făcut parte din curentele artistice ce au urmat. Printre acești artiști importanți, Michelangelo Buonarroti admira compozițiile Columnei. De o valoare istorică și culturală inestimabilă, Columna face parte dintre simbolurile identitare culturale ale României. Fiind deopotrivă un simbol cultural european, aceasta contribuie în mod esențial la unitatea identitară europeană, pentru o mai bună înțelegere și colaborare între diversitatea culturilor, la creșterea prestigiului și a imaginii României în lume. Având rolul, determinant, de a ne uni, de a ne lărgi orizonturile, indiferent de ceea ce ne diferențiază, cultura înseamnă cunoaștere, înțelegere și, în egală măsură, identitate pentru toți.

Cuvinte-cheie: *Columna Traiană, arta romană, identitate culturală, poporul dac, România*

Elisa CORINO

Università degli Studi di Torino
elisa.corino@unito.it

Round table: Romance space: identity, language, culture

The internationalization of universities has prompted reflection on languages of communication. The result has often been the establishment of English as a lingua franca used for communication (EMI).

Today, alongside monolingual approaches, there is a reassessment of plural approaches that integrate different languages into EMI with the perspective of enhancing the individual and shared linguistic heritage of speakers of related languages.

Among these plural approaches, intercomprehension is certainly a resource to be seriously taken into consideration, in order to support the development of multilingual

environments and enhance personal linguistic heritages, having in mind the perspective of universities' internationalization.

Keywords: *intercomprehension, heritage, identity, language, culture*

Tavola rotonda: Spazio romanzo: identità, lingua, cultura

L'internazionalizzazione delle università ha spinto la riflessione sulle lingue di comunicazione. Il risultato è spesso stato l'imposizione di una lingua franca di comunicazione identificata nell'inglese (EMI).

Oggi, accanto agli approcci monolingui, si assiste alla rivalutazione di approcci plurali che integrano all'EMI lingue diverse nell'ottica della valorizzazione del patrimonio linguistico individuale e condiviso da parlanti di lingue affini.

Tra gli approcci plurali l'intercomprensione è certamente un mezzo da prendere in seria considerazione per supportare lo sviluppo di ambienti multilingui e valorizzare i patrimoni linguistici personali nell'ottica dell'internazionalizzazione delle università.

Parole-chiave: *intercomprensione, patrimonio, identità, lingua, cultura*

Ioana COSTA

Universitatea din București

ioana.costa@lts.unibuc.ro

Suorum mortes aequo animo ferendas

In Petrarch's letter of consolation to Philippus, Bishop of Cavaillon (*Epistolae familiares*, 2.1), might be recognized some characteristics of the ancient funeral orations; from the rich literature of the genre, I chose only one example: Seneca, *Ad Marciam de consolatione*. The two recipients, the Bishop and Marcia, do not seem to need comfort, because their strength of character enables them to bear the loss of their brother and son, respectively. Petrarch and Seneca give different nuances – in their own style – to this seemingly similar approach.

Keywords: *consolation, Seneca, Petrarca, uirtus, fortitudo*

Suorum mortes aequo animo ferendas

În epistola de consolare adresată de Petrarca lui Philippus, episcopul de Cavaillon (*Epistolae familiares*, 2.1), recunoaștem câteva dintre trăsăturile orațiilor funerare antice; din bogata literatură a genului, am ales un singur exemplu: Seneca, *Ad Marciam de consolatione*. Cei doi destinatari, episcopul și Marcia, par să nu aibă nevoie de mângâiere, pentru că tăria lor de caracter îi face să suporte mirabil pierderea fratelui și, respectiv, a fiului. Petrarca și Seneca nuanțează – în stilul propriu fiecăruia – această abordare, aparent similară.

Cuvinte-cheie: *consolatio, Seneca, Petrarca, uirtus, fortitudo*

Iulian Mihai DAMIAN

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

iulian.damian@ubbcluj.ro

A Latin Identity in the Views of Rogerius of Apulia and Thomas of Split

The present research is a continuation of the paper presented at CICCIRE 2021 (now published) and aims at revealing the identitarian significance underlying the stances advocated by two important prelates of the 13th century Hungarian Kingdom, authors of two well-known Latin-language literary works (*Epistola in miserabile carmen super destructione regni Hungariae* and *Historia Salonitanorum atque Spalatinorum pontificum*). United by their common ('Italian') origin, their university education, their close links with papal Rome, and their joint activity as heads of the Archdiocese of Split in the latter part of their lives, Rogerius of Apulia and Thomas of Split share a common vision of their contemporary world, which leads them to identify themselves as 'Latins' and to sympathize, whenever they have the opportunity, with other Romanesque

elements that appear sporadically in their writings. Thanks to a reading key that privileges such an identitarian element (programmatically avoided by national historiographies of the last century), we can detect behind the literary construction of their works a political vision in which the "Latin" ethnocultural element of the medieval Hungarian Kingdom presents itself as a force capable of opposing both a monarchy with proto-national traits and the institution of the Romano-German Empire, in an attempt to build a viable condominium.

Keywords: *medieval identities, ethnic Latinity, cultural Latinity, Rogerius of Apulia, Thomas of Split*

O identitate latină în viziunea lui Rogerius din Apulia și Toma din Split

Construită ca o continuare a comunicării prezentate la CICCIRE 2021 (acum publicată) cercetarea de față își propune să deceleze valențele identitare din spatele pozițiilor asumate de doi importanți prelați din Regatul ungar al secolului al XIII-lea, autori a două cunoscute opere literare de limbă latină (*Epistola in miserabile carmen super destructione regni Hungariae*, respectiv *Historia Salonitanorum atque Spalatinorum pontificum*). Uniți de originea comună (italică), educația universitară, strânsele legături cu Roma papală și activitatea comună în fruntea arhidiecezei din Split din ultima parte a vieții, Rogerius din Apulia și Toma din Split împărtășesc o viziune comună asupra realității contemporane, care îi determină să se identifice drept „latini” și să se solidarizeze, ori de câte ori au ocazia, cu alte elemente romanice care apar sporadic în scrierile lor. Grație unei chei de lectură ce privilegiază un astfel de element identitar (evitată programatic de istoriografiile naționale din secolul trecut), putem decela în spatele construcției literare din operele lor o viziune politică în care elementul etno-cultural „latin” din Regatul medieval ungar se prezintă ca o forță capabilă să se contrapună atât unei monarhii cu accente proto-naționale cât și instituției Imperiului romano-german, în tentativa de a construi un condominium viabil.

Cuvinte-cheie: *identități medievale, latinitate etnică, latinitate culturală, Rogerius din Apulia, Thomas din Split*

Ilona DUȚĂ

Universitatea din Craiova
ilonaduta@yahoo.com

Love's Cosmic Nature in Latin Erotic Elegy and Surrealism

Space of the discursive birth of the ego following a cosmogonic model (implying an agon of desire, but also the agony of extinction, which in *Heroide* acquires apocalyptic proportions), the Latin erotic elegy exposes an anatomy of love with an archetypal substrate, the conciliation of psychic opposites (*coincidentia oppositorum*) via disconcerting sensory and emotional operations evolving into the turntable of subjectivity. The erotic internalisation of the antiquity structure (with its specific representations of the limit, measure, proportion, insecurity of confrontation and securing conciliation) makes the ego arise as a cosmic event or a subjectivation of the cosmos, transferring the pattern of order and disorder to the elegiac love. Always balanced between the self and the other, in a vertigo of collapses and triumphs, this in-

love-ego experiences amplified crises as fullness; thus, love becomes a kind of a total object of the unconscious (world-making and world-collapsing alternating in erotic agony). It is precisely the fullness of elegiac love (internalized construction of the cosmos) that forms the link with the capital, full, mad love of the surrealists, at the end of the history of modern subjectivity. The inexplicable magnetic surreal love (*coup de foudre*), with the suite of Destiny coincidences and objective chance, puts into crisis the entire psychic universe (which, through successive historical elaborations of subjectivity, ends up substituting the ancient outer cosmos), reflecting (or illuminating) an anatomy of desire similar to that of the elegiac: the archetypal eroticized and sustained antagonisms (*animus – anima*) oscillate in this full love through a subtle web of energies released as a result of the exploding psyche.

Keywords: *subjectivity, desire, psychic universe, cosmos, antagonism*

Cosmicitatea iubirii în elegia erotică latină și suprarealism

Spațiu al nașterii discursive a eului după un model cosmogonic (implicând un agon al dorinței, dar și o agonie a stingerii, care în *Heroide* dobândește proporții apocaliptice), elegia erotică latină expune o anatomie a iubirii cu substrat arhetipal, concilierea opuzilor psihici (*coincidentia oppositorum*) prin operații senzoriale, emoționale deconcertante devenind placa turnantă a subiectivității. Interiorizarea structurii lumii antice în erotism (cu reprezentările sale specifice asupra limitei, măsurii, proporției, insecurității confruntării și concilierii securizante) face ca eul să survină ca un eveniment cosmic sau ca o subiectivare a cosmosului, transferând iubirii elegiace tiparul ordinii și dezordinii. Mereu balansat între sine și celălalt, într-un vertij de prăbușiri și triumfuri, eul acesta îndrăgostit trăiește crize amplificate sub forma totalității, astfel încât iubirea devine un fel de obiect total al inconștientului (faceri de lumi și prăbușiri de lumi alternând în agonul erotic). Tocmai totalitatea iubirii elegiace (construcție interiorizată a cosmosului) constituie liantul cu iubirea capitală, totală, nebună a suprarealiștilor, la capătul istoriei subiectivității moderne. Inexplicabila iubire suprarealistă magnetică (*coup de foudre*), cu suita coincidențelor destinale și a hazardului obiectiv, pune în criză întregul univers psihic (construcția subiectivității substituind exterioritatea cosmosului antic prin elaborări succesive), reflectând (sau iluminând) o anatomie a dorinței similară aceleia elegiace: antagonismele erotizate și susținute arhetipal (*animus – anima*) sunt conciliate în această iubire totală printr-o complexă țesătură de energii eliberate ca urmare a explodării universului psihic.

Cuvinte-cheie: *subiectivitate, dorință, univers psihic, cosmos, antagonism*

Carmen FENECHIU

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
carmen.fenechiu@ubbcluj.ro

Authorial Identity in Tacitus' *Annals*

The paper examines the lexical and grammatical means through which the authorial identity is expressed in the last work of Tacitus, by investigating mainly the most easily recognizable textual markers: first-person pronouns and, especially, first-person verbs, which are employed with this role in the *Annals* more often than pronouns. The analysis

takes into account the contexts in which these authorial interventions appear, as well as the functions they perform, thus being able to identify the following situations in which they are used by the historian: to specify his own position regarding the act of writing, the role of the annals, his way of writing history (Tacitus' best-known statement of this kind is found in the prologue (Ann.1.1), where he sets himself apart from the other historians of the Julio-Claudian period and concludes: *inde consilium mihi pauca de Augusto et extrema tradere, mox Tiberii principatum et cetera, sine ira et studio, quorum causas procul habeo*); to add remarks about historical events, human life and behavior; to remind that an information has already been delivered earlier in the work; to give readers a glimpse into the future, with reference either to facts presented later in the *Annals*, or to historical events posterior to those narrated at that specific time. Between the past, present, and future, Tacitus constantly reaffirms his authorial identity, the author claiming his place among the great Roman historians.

Keywords: *Tacitus, Annals, authorial identity, pronoun, verb*

Identitate auctorială în *Analele* lui Tacitus

Comunicarea examinează modul în care este exprimată lexical și gramatical identitatea auctorială în ultima lucrare a lui Tacitus, prin investigarea în principal a celor mai ușor recognoscibile mărci: pronumele de persoana întâi și, mai ales, verbul la persoana întâi, care este folosit cu acest rol în *Anale* mai adesea decât pronumele. Analiza urmărește contextele în care apar aceste intervenții auctoriale, precum și funcțiile pe care le îndeplinesc, putându-se identifica următoarele situații în care ele sunt utilizate de istoric: pentru a-și preciza propria poziție în ceea ce privește actul scrierii, rolul analelor, maniera sa de a scrie istorie (cea mai cunoscută dintre afirmațiile lui Tacitus de acest fel se găsește în prolog (Ann.1.1), unde el se separă de ceilalți istorici ai perioadei iulio-claudiene și conchide: *inde consilium mihi pauca de Augusto et extrema tradere, mox Tiberii principatum et cetera, sine ira et studio, quorum causas procul habeo*); pentru a introduce considerații despre fapte trecute, despre viața și comportamentul oamenilor; pentru a semnala că o informație a fost deja comunicată anterior în lucrare; pentru a oferi cititorilor priviri spre viitor, cu referire fie la fapte care urmează să fie prezentate în *Anale*, fie la evenimente istorice viitoare celor expuse la momentul respectiv. Între trecut, prezent și viitor, Tacitus își reafirmă constant identitatea auctorială, autorul revendicându-și locul între marii istorici romani.

Cuvinte-cheie: *Tacitus, Anale, identitate auctorială, pronume, verb*

Theodor GEORGESCU

Universitatea din București
theodor.georgescu@lts.unibuc.ro

Identity and Diversity in the Description of the “Plague” of Athens (Thucydides 2, 47-54 – Lucretius 6.1138-1286)

One of the most famous episodes in the history of Thucydides' *Peloponnesian War* is the description of the “plague” of Athens in 430 BC. In the context of the second book, the episode follows and contrasts with the no less famous funeral speech of Pericles. In the description of the disease Thucydides had predecessors: the beginning of Homer's *Iliad*

– the plague that Apollon throws at the Greek camp – and the episode of the plague that seizes Thebes described in Sophocles' *Oedipus Tyrannus*. Thucydides' "plague" combines medical vocabulary, comparable to technical texts from the *Corpus Hippocraticum* and Galen, with the author's reflections on the psychological effects of the disease on society. This description served as a model for the Latin poet Lucretius, who, in Book VI of *De rerum natura*, concludes his explanations of various natural phenomena with the picture of the Athenian plague. In this communication we aim to identify the common elements in the description of the plague, but especially the diverse character of the two descriptions in the specific context of the two works.

Keywords: *Thucydides, Lucretius, plague, identity, diversity*

Identitate și diversitate în descrierea „ciumei” din Athena (Thucydides 2, 47-54 – Lucretius 6.1138-1286)

Unul din cele mai celebre episoade din istoria *Războiului Peloponesiac* a lui Thucydides este descrierea „ciumei” din Athena din anii 430 a.Chr. În contextul cărții a doua, episodul urmează și vine în contrast cu nu mai puțin celebrul discurs funebru al lui Pericles. În descrierea bolii, Thucydides avea predecesori: începutul *Iliadei* lui Homer – molima pe care Apollon o abate asupra taberei grecești – și episodul molimei care cuprinde Theba descris în *Oedipus Tyrannus* a lui Sophocles. „Ciuma” lui Thucydides îmbină vocabularul medical, comparabil cu texte tehnice din *Corpus Hippocraticum* și Galenos, cu reflecțiile autorului legate de efectele psihologice ale bolii asupra societății. Această descriere a servit drept model poetului latin Lucretius, care, în cartea a VI-a din *De rerum natura*, încheie explicațiile legate de diverse fenomene naturale cu tabloul molimei ateniene. Ne propunem în această comunicare să identificăm elementele comune în descrierea bolii, dar mai ales caracterul divers al celor două descrieri în contextul specific al celor două opere.

Cuvinte-cheie: *Thucydides, Lucretius, molimă, identitate, diversitate*

Daniel Haiduc

Centrul de Studii DacoRomanistice Lucus
danielhaiduc@zonagri.ro

Information and Grammar in the Symbolic Methods of Natural Language Processing

Despite the fact that the symbolic methods of natural language processing are today mostly overlooked in favor of statistical methods, they can still offer efficient solutions for building practical algorithms for human – machine communication. The paper's goal is to show that, on the border between information and its encoding in symbols, there is still an unexplored area with the potential, materialized in new principles and concepts, to contribute to the implementation of better symbolic methods for conversion of natural language in data structures.

Keywords: *information, grammar, natural language processing, symbolical methods, algorithms*

Informație și gramatică în metodele simbolice de procesare a limbajului natural

Deși metodele simbolice de procesare a limbajului natural sunt astăzi în mare parte trecute cu vederea în favoarea metodelor statistice, ele oferă încă soluții eficiente în construcția unor algoritmi practici de comunicare om – mașină. Scopul lucrării este să arate că, la granița dintre informație și procesul de codificare a acesteia în simboluri, există o zonă încă neexplorată, al cărei potențial, concretizat în principii și concepte noi, poate contribui la implementarea unor metode simbolice mai bune de conversie a limbajului natural în structuri de date.

Cuvinte-cheie: *informație, gramatică, procesarea limbajului natural, metode simbolice, algoritmi*

Florentina NICOLAE

Universitatea Ovidius din Constanța,
Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”
florentinanicolae.ovidius@gmail.com

Expressions of Interculturality in Dimitrie Cantemir's Works

Historians refer to Dobrudja on two main aspects: as a peripheral area and of strategic importance of the Ottoman Empire on the one hand, and as a commercial area, with intense movement of goods through seaports, on the other hand. We are not concerned here with these intensively researched aspects, but we focus on the information that Cantemir offers on the daily life of the Turks and Tartars of Dobrudja, at the end of the 17th century. This paper aims to synthesize and analyze the various opinions of Dimitrie Cantemir, regarding the Muslim population in Dobrudja, from a historical and cultural point of view. The prince records and mentions in several of his works, elements of religious syncretism between Christians and Muslims in this area. Mixed religious practices are local phenomena organized in peripheral spaces, usually in connection with a local saint, outside the cities and villages, i.e. outside the attention of political and religious authorities. When they appear inside a city, even in Constantinople, these altars are not within the reach of the clergy of high authority. The holy places (springs, sanctuaries) are not inside a parish or a mosque, but near them (in gardens, courtyards, chapels). Another characteristic of this type of behavior is that the division of the holy place is not a common practice, but conditioned by a local tradition, which erases religious boundaries and is established in a certain space and time, in a community that has lived together for a long period of time. References to Muslims living in Dobrudja transgress Cantemir's entire historical works, providing valuable information on everyday life, religion, specific architecture, as well as on interethnic and confessional relations in Dobrudja, at the end of the 17th century.

Keywords: *religious syncretism, Dobrudja, interethnic relations, intercultural communication*

Expresii ale interculturalității în opera lui Dimitrie Cantemir

Istoricii se referă la Dobrogea sub două aspecte principale: ca zonă periferică și de importanță strategică a Imperiului Otoman pe de o parte, și ca zonă comercială, de

intensă circulație a mărfurilor prin porturile maritime, pe de altă parte. Nu ne preocupă aici aceste aspecte intens cercetate, ci ne oprim asupra informațiilor pe care Cantemir le oferă asupra vieții cotidiene a turcilor și tătarilor dobrogeni, la sfârșitul secolului al XVII-lea. Această lucrare își propune să sintetizeze și să analizeze opiniile variate ale lui Dimitrie Cantemir, privitoare la populația musulmană din Dobrogea, sub aspect istoric și cultural. Principele înregistrează și menționează în mai multe dintre lucrările sale, elemente de sincretism religios între creștinii și musulmanii dobrogeni. Practicile religioase mixte sunt fenomene locale organizate în spațiile periferice, în legătură de regulă, cu un sfânt local, în afara orașelor și satelor, adică în afara atenției autorităților politice și religioase. Atunci când apar în interiorul unui oraș, chiar și la Constantinopole, aceste altare nu se află în raza clerului cu înaltă autoritate. Locurile sfinte (izvoare, sanctuare) nu sunt în interiorul unei parohii sau al unei moschei, ci în apropierea lor (în grădini, curți, capele). O altă caracteristică a acestui tip de comportament este că împărțirea locului sfânt un este o practică uzuală, ci condiționată de o tradiție locală, care șterge frontierele religioase și se instaurează într-un anumit spațiu și timp, într-o comunitate care a conviețuit o perioadă îndelungată. Referirile la dobrogenii musulmani transgresează toată opera istorică a principelui, oferind informații prețioase asupra vieții cotidiene, religiei, arhitecturii specifice, precum și asupra raporturilor interetnice și interconfesionale dobrogene, de la sfârșitul secolului al XVII-lea.

Cuvinte-cheie: *sincretism religios, Dobrogea, relații interetnice, comunicare interculturală*

Hannelore PIERRE

Université Bordeaux Montaigne,
Laboratoire AUSONIUS (UMR5607),
Laboratoire Plurielles (UR24142), Centre Montaigne
hannelore.pierre@u-bordeaux-montaigne.fr

From the Gallic Druid to the Roman Consul: Convergence and Association of Various Origins in the Construction of French National Identity during the Renaissance

The 4th century was witness of the apparition in various ways of the presence of Gallics in the western Roman Empire, in particular through some usurpers emperors from Gallic origin. Nevertheless, it was not the only way of the recognition of a Celtic characteristic: Gallo-Roman poet Ausonius, in the 4th century AD, appears as the example of an intellectual from Gallic upper classes who reached to a whole integration into the Roman conquering world, since he taught in Bordeaux Latin language in which he was thought of as a virtuoso and because he reached Consulate in 379. Real or only claimed, the druidic origin of some professors of Bordeaux, obvious in the *Commemoratio Professorum Burdigalensis* written by Ausonius, says a lot about their will of pretending to be descendants of an ancestral and local particularity original. French Humanists of the 16th century remembered about that fact and tried to explain their own Gallic and Roman roots, which modeled not only their language but also their thought, their customs and their political system. How did Ausonius manage to unite these two worlds which made his identity? How much did integration into Romanness

take place to the detriment of native and local components? We will try to bring some answers to this questioning through reading and analysing extracts from ausonian corpus and by referring to the commentaries of the 16th century's Humanists, especially from Bordeaux.

Keywords: *Gaul, Ausonius, Romannnes, Renaissance, Gallo-Roman*

Du druide gaulois au consul romain : convergence et association d'origines variées dans la construction de l'identité nationale française à la Renaissance

Le IVe siècle de notre ère a vu apparaître de diverses manières une présence importante des Gaulois dans l'empire romain d'Occident, notamment à travers certains empereurs usurpateurs d'origine gauloise. Cependant, ce ne fut pas l'unique voie de reconnaissance d'une particularité celtique : le poète gallo-romain Ausone, au IVe siècle après J.-C., apparaît comme l'illustration d'un intellectuel issu des hautes classes gauloises parvenu à une intégration totale dans le monde romain conquérant puisqu'il enseigna à Bordeaux la langue latine dans laquelle il passa pour virtuose et vu qu'il atteignit le consulat en 379. Qu'elle fût réelle ou seulement revendiquée, l'origine druidique de certains professeurs bordelais, manifeste dans la *Commemoratio Professorum Burdigalensis* d'Ausone, en dit long sur leur volonté de se réclamer d'une particularité ancestrale et locale originale. Les humanistes français du XVIe siècle s'en souvinrent et cherchèrent à expliquer leurs racines gauloises et romaines qui modelèrent non seulement leur langue mais aussi leur pensée, leurs traditions et leur système politique. Comment Ausone parvint-il à concilier ces deux mondes qui firent son identité ? Les humanistes firent-ils valoir une origine par rapport à l'autre ? Dans quelle mesure l'intégration dans la romanité se fit-elle au détriment d'éléments autochtones locaux ? Nous tenterons d'apporter des réponses à ces interrogations à travers la lecture et l'analyse d'extraits du corpus textuel ausonien et en nous référant aux commentaires des Humanistes du XVIe siècle, en particulier bordelais.

Mots-clés: *Gaule, Ausone, Romanité, Renaissance, gallo-romain*

Gabriela RADU

Universitatea de Vest din Timișoara
gabriela.radu@e-uvt.ro

Marine and Maritime Imagery in the *Ekthesis* of Agapetus Diaconus

The sea, a vital element in ancient Greek culture, generated a sea imagery. Classical images are transmitted in Byzantine culture, so it is not surprising that marine and maritime elements such as "sea", "storm", "rudder", "port", "ship", etc. are stylistically revalued in Byzantine didactic and ecclesiastical texts. In this paper, we propose an analysis of the marine and maritime images existing in the *Ecthesis* of Agapetus the Deacon, "the heir of a past that created literary models, to which he must adhere in the most loyal and ingenious way."

Keywords: *paraenesis, sea imagery, maritime, Byzantine, translation*

Imagini marine și maritime în *Ekthesis*-ul Diaconului Agapet

Marea, un element vital în cultura antică greacă, a generat un vast imaginar marin. Imaginile clasice sunt transmise în cultura bizantină, astfel încât nu surprinde faptul că elemente marine și maritime ca „mare”, „furtună”, „cârmă”, „port”, „corabie” etc. sunt revalorizate stilistic în textele didactice și ecleziastice bizantine. În această lucrare, propunem o analiză a imaginilor marine și maritime existente în *Ekthesis*-ul Diaconului Agapet, «moștenitorul unui trecut care a creat modele literare, la care el trebuie să adere în modul cel mai loial și ingenios».

Cuvinte-cuvinte: *pareneză, imaginar marin, maritim, bizantin, traducere*

Adina-Voichița ROȘU
Universitatea din Oradea
adinarosu@ymail.com

Patronus et cliens: Relations, Influences, Benefits in Ancient Rome

As a form of organizing social relations, the institution of patronage has always been a complex socio-historical phenomenon, which has influenced public and private relations. In order to understand how the Roman aristocrats divided their social relations into categories, we will look at the context and the connotations with which the terms *patronus* and *cliens* were used. In this regard, we will describe the network of personal relations in the Roman aristocratic society in order to illustrate the political and especially the social consequences. The links between the senatorial order and the equestrian order were so numerous that it cannot be doubted that the two orders were fully integrated from social and cultural point of view. In addition to the many kinship ties, there was a continuous exchange of *beneficia* between senators and *equites*, developing many *amicitia* and patronage relationships. The office of a patronal nature remained an important factor in the life of the Roman aristocrats. In ancient society, personal ties between people of different statuses were usually predominant, which was relevant to understanding the employer-type society. The ideology of exchanging gifts for public and private welfare in the Roman world was based on the relationship between debt, status, expense. The economic elements were embedded in non-economic institutions due to the concept of “profit” of the classical man, which was to acquire “symbolic capital” and status. We will also show that during the Republic, the political effectiveness of a senator was related to the power of his clients and the power of those considered his friends. With the advent of the princeps this fact changed and the approach to the emperor became the safest and most important thing. A senator's *amici* and protégés could be decisive in promoting his clients.

Keywords: *patronus, cliens, officium, beneficium, auctoritas*

Patronus et cliens: relații, influențe, beneficii în Roma antică

Ca formă de organizare a raporturilor sociale, instituția patronatului a reprezentat întotdeauna un fenomen socio-istoric complex, care a influențat relațiile publice și private. Pentru a înțelege modul în care aristocrații romani au împărțit în categorii relațiile lor sociale, vom urmări în ce fel de context și cu ce conotații au fost folosiți termenii de *patronus* și *cliens*. În acest sens, vom descrie rețeaua de relații personale din

societatea aristocratică romană pentru a ilustra consecințele politice și mai ales sociale. Legăturile dintre ordinul senatorial și cel equestru erau atât de numeroase, încât nu poate fi pus la îndoială faptul că cele două ordine erau în întregime integrate din punct de vedere social și cultural. Pe lângă numeroasele legături de rudenie, a existat un schimb continuu de *beneficia* între senatori și *equites*, dezvoltând numeroase relații de *amicitia* și patronat. *Officia* de natură patronală au rămas un factor important în cadrul vieții pentru aristocrații romani. În societatea antică legăturile personale dintre oameni cu statut diferit erau de obicei predominante, aspect relevant pentru înțelegerea societății de tip patronal. Ideologia schimbului de daruri în cadrul binefacerilor publice și private din lumea romană s-a bazat pe relația dintre datorie, statut, cheltuială. Elementele economice erau înglobate în instituții neeconomice datorită concepției de „profit” a omului classic, care era aceea de a dobândi „capital simbolic” și statut. De asemenea, vom arăta că în timpul Republicii eficacitatea politică a unui senator era legată de puterea clientelei sale și de puterea celor considerați *amici* săi. Odată cu apariția *princeps*-ului acest fapt s-a schimbat și apropierea de împărat a devenit sigurul și cel mai important lucru. *Amici* și protejații unui senator puteau fi hotărâtori pentru promovarea clienților săi.

Cuvinte-cheie: *patronus, cliens, officium, beneficium, auctoritas*

Elena-Tia SANDU

Universitatea de Vest din Timișoara
elena.sandu@e-uvt.ro

Registers of Identity Landmarks in Roman Literature

References to identity landmarks which cross our entire human existence, involving a prolific game of the variations that affect humans' identity, of categories (i.e. genre, social, ethnical, professional, religious), as well as the very human condition are omnipresent in the Latin literature, in a variety of registers, from the burlesque to the tragical, from the ironical, humoristic or satirical reflexivity to the solemn, severe emphasizing, from the contingent notations to the systematic questioning, aiming at exhaustiveness. This paper identifies and emphasizes some of these hypostases and tonalities, resulting in a mosaic portrayal, with some missing pieces, yet very interesting and attractive, of the Roman representation of humans and humanity, from the point of view of their eternal and general characteristics, on the one hand, and their shallowness and caducity, on the other.

Keywords: *identity landmarks, human condition, registers, Roman literature*

Registre ale reperelor identitare în literatura latină

Referirile la reperatele identitare ce jalonează întreaga existență umană, implicând un joc fecund al variațiilor ce vizează definirea individului, a categoriei (de gen, sociale, etnice, profesionale, religioase etc.), precum și a înseși condiției umane, sunt omniprezente în literatura latină în diferite registre, de la burlesc la tragic, de la reflexivitatea ironică, umoristică sau satirică la emfaticizarea gravă, de la notația contingentă (fortuită) la problematizarea sistematică având năzuința exhaustivității. Din identificarea și prezentarea, în această comunicare, a unora dintre aceste ipostaze și tonalități, rezultă

un portret mozaicat lacunar, dar cu atât mai interesant și atractiv, al reprezentării romane a omului și a umanității, în ce au general și etern, dar și caduc și superficial.

Cuvinte-cheie: *repere identitare, condiție umana, registre, literatura latina*

Mădălina STRECHIE
Universitatea din Craiova
madalinastrechie@gmail.com

Roman Identity at Cicero in *De Re Publica*

Cicero, the great classic of Latin literature was not only an eminent man of Roman culture, a politician in the *homines novi* category, but also one of the first sociologists of Rome through his works related to the Roman state, about his scourges such as corruption at the highest level, about the laws and functions of the Roman state. Our study analyzes precisely his point of view as a sociologist in *De Re Publica (On the State)* and highlights what highlights the Romans, compared to other peoples, in other words the political identity of the Romans. In the work *De Re Publica* Cicero ideologically traces what would later be called the Principality, where the most important political leader has a parenting role. Also, the identity of the Roman leader and state must have as its axis the virtue, considered by the great classic that it must be practised, not only held by the Roman leaders. Cicero makes assessments through his characters about all forms of government, proposing a model to follow, their synthesis, of course followed by a very orderly hierarchy and appropriate laws; not by chance we can attribute to the Romans the concept of the rule of laws.

Keywords: *the Roman specific, philosophy, state, moral qualities, political leaders*

Identitate romană la Cicero în *De Re Publica*

Cicero, marele clasic al literaturii latine a fost nu numai un eminent om de cultură roman, un politician din categoria *homines novi*, dar și unul dintre primii sociologi ai Romei prin operele sale legate de statul roman, despre flagelurilor sale precum corupția la cel mai înalt nivel, despre legile și despre funcțiile statului roman. Studiul nostru analizează tocmai latura sa de sociolog în *De Re Publica (Despre Stat)* și evidențiază ceea ce îi evidențiază pe romani, față de alte popoare, cu alte cuvinte identitatea politică a romanilor. În opera *De Re Publica* Cicero trasează din punct de vedere ideologic ceea ce mai târziu se va numi Principat, unde liderul politic cel mai important are un rol de părinte. De asemenea, identitatea liderului și statului roman trebuie să aibă ca axă virtutea, considerată de marele clasic că trebuie exersată, nu doar deținută de liderii romani. Cicero face aprecieri prin intermediul personajelor sale despre toate formele de guvernământ, propunând un model de urmat, sinteza acestora, desigur urmate de o ierarhie foarte ordonată și de legi adecvate; nu întâmplător le putem atribui romanilor conceptul de domnie a legilor.

Cuvinte-cheie: *specific roman, filosofie, stat, calități morale, lideri politici*

Hebraica veritas: Landmarks of Semitic Identity in Genealogy of Matthew's Gospel

The New Testament provides two accounts of the genealogy of the Saviour: one in the *Gospel of Matthew* (1: 1-17), and another in the *Gospel of Luke* (3: 23-38). The two genealogies sparked controversies amongst theologians because of their notable discrepancies, albeit both follow – in the Greek text – the lineage of Joseph, Mary's husband. Over the centuries, various theories have been proposed that sought to explain these differences: levirate marriages amongst Jesus's ancestors, maternal (Luke) vs. paternal lineage (Matthew), biological (Matthew) vs. legalized genealogy (Luke) etc. A distinctive, lesser-known theory is based on the premise of a Semitic original of Matthew's Gospel (see Papias, Origen, Eusebius of Caesarea etc). According to this theory, Matthew reproduces Mary's genealogy, and the *Joseph* mentioned in the text was not her husband, but her father. As proof, there exists a manuscript, *Shem Tob*, the oldest existing Hebraic version of the Gospel of Mathew, that contains the expression *Yosef avi Miryam* („Yosef, **father** of Miriam”). On the other side, the Aramaic original of Mathew's text, uses here the term *gowra*, a derivate from the radical of the word power (GBR), that names the male *guardian* of a woman, i.e. 'husband', but also 'father' (the latter, being the one, some researchers believe, used in Mathew 1:16). Once the word ^ʿ*ḥî* is re-established as contextually as 'father' in the Semitic versions, a "lost" generation is brought to light in Matthew's genealogy and the divergent Gospels accounts are conciliated. Thus reassessed, they retain two different lineages: the maternal line (*Gospel of Matthew*) and the paternal family tree (*Gospel of Luke*). Furthermore, they demonstrate – within both lines of succession – the regal origin of The Saviour, as the natural, direct descendant of David, and the fulfilment of messianic prophesies.

Keywords: *divergent theories, maternal lineage according to Matthew, ^ʿḥî 'father', gowra 'father', the Saviour's Davidic bloodline*

Hebraica veritas: repere identitare semite în genealogia mateiană

Există două genealogii ale Mântuitorului: una ne este oferită de Matei (1: 1-17), iar cealaltă de Luca (3: 23-38). Cele două genealogii au stârnit controverse în rândul teologilor, fiindcă, deși amândouă conduc – în forma consemnată de textul grecesc – la Iosif, bărbatul Mariei, ele prezintă numeroase discrepanțe. Pentru explicarea acestora, au fost elaborate, de-a lungul secolelor, teorii felurite: căsătorii de tip leviratic printre strămoșii Mântuitorului; o genealogie maternă (Luca) vs. o genealogie paternă (Matei); o genealogie biologică (Matei) vs. o genealogie legală (Luca) etc. Mult mai puțin cunoscută este însă o altă teorie, care pornește de la premisa originalului semitic al Evangheliei după Matei (vezi Papias, Origene, Eusebiu de Cezareea etc.). Conform acestei teorii, Matei reproduce genealogia Mariei, iar acel *Iosif* amintit în text nu este soțul, ci părintele ei. Există, drept dovadă, un manuscris *Shem Tob*, cea mai veche versiune ebraică existentă a Evangheliei după Matei, care conține formula *Yosef avi Miryam* („Yosef, **tatăl** lui Miriam”). Pe de altă parte, originalul aramaic al textului mateian utilizează aici termenul *gowra*, un derivat din radicalul puterii (GBR), care îl desemnează pe bărbatul *protector* al femeii, i.e. 'soțul', dar și 'tatăl' (acest din urmă înțeles fiind, în opinia unor cercetători, utilizat în Matei 1:16). Odată restabilit cuvântul

‘*abî* ‘tată’ sau sensul contextual de ‘tată’ din versiunile semite, se restabilește și o generație „pierdută” din genealogia mateiană și se armonizează relațiile divergente din Evanghelii. Regândite astfel, ele reconstituie doi arbori genealogici diferiți: arborele genealogic matern (*Evanghelia după Matei*) și arborele genealogic patern (*Evanghelia după Luca*). În plus, ele demonstrează – pe ambele linii de succesiune – originea regală a Mântuitorului, ca descendent natural, direct, al lui David și împlinitor al profețiilor mesianice.

Cuvinte-cheie: *teorii divergente, genealogie maternă mateiană, ‘*abî* ‘tată’, *gowra* ‘tată’, originea davidică a Mântuitorului*

Maria ALDEA

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

maria.aldea@ubbcluj.ro

Fine Arts' Terminology. A Lexicographical Approach

In this paper I take into discussion the manner in which the Fine Arts' terminology (architecture, painting, sculpture) is recorded and treated by *Vocabularul român-francez* [*The Romanian-French Vocabulary*] (Bucharest, 1870), drawn up by Ion Costinescu, highlighting the typology of terms, the graphical forms they occurred (i.e. terminological syntagms or not) and their origin.

Keywords: *lexicography, Ion Costinescu, architecture, sculpture, painting*

Terminologia artelor plastice. O abordare lexicografică

În această comunicare studiem modul în care este consemnată și tratată terminologia artelor plastice (arhitectură, pictură, sculptură) în *Vocabularul român-francez* (București, 1870), elaborat de Ion Costinescu, evidențiind tipologia termenilor, expresia grafică sub care se prezintă (sintagme terminologice sau nu) și originea acestora.

Cuvinte-cheie: *lexicografie, Ion Costinescu, arhitectură, sculptură, pictură*

Adina BAYA

Universitatea de Vest din Timișoara

adina.baya@e-uvv.ro

Migrants, refugees or fugitives? Constructing identities via semantic options in the online media from Timișoara

The mass-media represents a major factor in shaping perceptions. Hence, the semantic choices undertaken by journalists when presenting certain social groups can be very influential in constructing the identity of those groups in the eyes of the audiences. Naming the persons who cross the border illegally into Romania (usually as part of the "west-Balkan route" toward Western Europe) as "migrants", "refugees", "asylum seekers", "immigrants" or "fugitives" contributes to the way in which they are perceived by the local community. The current study aims to analyze how the identity of these persons is mediated in the online local press via the semantic choices of journalists, as well as what is the frame in which they are presented to the audiences. Following a review of the current context of illegal migration in Europe and of the lexicon attached to it, with a focus on the different connotations of terms used for naming the persons engaged in irregular / illegal transit, the current study uses the methodological tools of media framing theory for analyzing a number of articles on the topic published on two of the most popular online local media platforms: *Tion* and *Opinia Timisoarei*. The

results of the analysis bring into discussion the importance of semantic choices in establishing dominant media frames and propose a connection between the former and the larger context of journalistic practice in the local media.

Keywords: *mass-media, illegal migration, identity, journalistic practices, local press*

Migranți, refugiați sau transfugi? Construcții identitare prin opțiuni semantice în presa online timișoreană

Mass-media reprezintă un factor extrem de influent în modelarea percepțiilor, iar opțiunile semantice ale jurnaliștilor în prezentarea anumitor grupuri sociale pot fi definitorii pentru crearea identității acestora în ochii audiențelor. Denumirea persoanelor care trec ilegal granița în România (de obicei ca parte a unui traseu către Europa occidentală, numit „ruta vest-balcanică”) drept „migranți”, „refugiați”, „azilanți”, „imigranți” sau „transfugi” contribuie la felul în care ele sunt percepute de comunitatea locală. Lucrarea de față își propune să analizeze cum e mediată identitatea acestor persoane de către presa locală online, prin opțiunile semantice ale jurnaliștilor, precum și care este cadrul mai larg în care acestea sunt reprezentate în ochii audiențelor online. După o trecere în revistă a contextului actual al migrației ilegale în Europa și a lexiconului atașat acesteia, cu accent pe conotațiile diferite ale termenilor folosiți pentru încadrarea grupului de persoane aflate în tranzit ilegal, studiul de față folosește uneltele metodologice ale teoriei cadrului mediatic pentru a realiza analiza textuală a unui număr de articole publicate pe două dintre cele mai populare canale media locale online: „Tion” și „Opinia Timișoarei”. Rezultatul studiului aduce în discuție importanța componentei semantice în stabilirea cadrului mediatic dominant și propune o conectare a acesteia cu contextul mai larg al unor practici jurnalistice specifice presei locale online actuale.

Cuvinte-cheie: *mass-media, migrație ilegală, identitate, practici jurnalistice, presă locală*

Florina-Maria BĂCILĂ

Universitatea de Vest din Timișoara
florina.bacila@e-uvt.ro

Significations of QUIETNESS in Traian Dorz's poetry

The current paper aims at taking into consideration some aspects regarding the linguistic expression and significations of TĂCERE (QUIETNESS), as they are conveyed in the confessional poetry written by Traian Dorz – a contemporary Romanian writer whose work is undoubtedly the fruit of some spiritual experiences which have decisively marked his existence. Such lyrical mystical creations materialize confessions of faith, dogmatic truths, put together in a poetic vision full of divine revelation proofs which transcend, without hesitation, the dimensions of reason. In fact, the relation between man and Divinity (both on Earth and in Eternity) remains a constant topic of this work dedicated to the fabulous feeling of His unmistakable love, in connection with which everything is related to the unspoken; is it a unique way of “verbalising”, which offers the opportunity to live in a true spiritual discipline and which substitutes (and suppresses) any other form of confession through common words. Apart from the simple illustration of such expressive significations which contribute to the textual

framing, the meanings of TĂCERE – QUIETNESS – (with an active intention!) highlight the profound feelings of the lyrical voice, always found ascending on the way of mystical knowing, and lies on a positive semantic direction, as a special manner of interior “speaking”, without which communication would not be possible.

Keywords: *quietness, communication, Stylistics, Semantics, mystical-religious poetry*

Semnificații ale TĂCERII în poezia lui Traian Dorz

Lucrarea de față își propune să ia în discuție câteva aspecte privind expresia lingvistică și semnificațiile TĂCERII, așa cum apar ele reflectate în poezia cu caracter confesiv a lui Traian Dorz – un autor român contemporan a cărui operă reprezintă, indubitabil, rodul unor experiențe spirituale ce i-au marcat în mod decisiv traseul existențial. Asemenea creații lirice de factură mistică actualizează mărturisiri de credință, adevăruri dogmatice, orânduite într-o viziune poetică impregnată de evidențele revelației divine care transcend fără ezitare dimensiunile rațiunii. De altfel, relația ființei umane cu Dumnezeu (în sfera teluricului, dar și în perspectiva eternității) rămâne o temă constantă a acestei opere consacrate sentimentului uluitor al inconfundabilei Sale iubiri, în legătură cu care totul se situează, nu o dată, pe coordonatele indicibilului: este vorba despre un tip aparte de „verbalizare”, care oferă oportunitatea de a trăi într-o veritabilă disciplină spirituală, ea substituind (și suprimând) orice altă formă a mărturisirii prin cuvinte obișnuite. Pe lângă simpla ilustrare a unor atari valențe expresive care contribuie la realizarea construcției textuale, semnificațiile TĂCERII (cu intenție activă!) pun în lumină trăirile profunde ale eului auctorial, aflat mereu în ascensiune pe calea cunoașterii mistice, și se așază pe o direcție semantică pozitivă, ca manieră specială de „vorbire” interioară, în absența căreia comunicarea ar fi de neconceput.

Cuvinte-cheie: *tăcere, comunicare, stilistică, semantică, poezie mistico-religioasă*

Mirela-Ioana BORCHIN-DORCESCU
Universitatea de Vest din Timișoara
mirela.borchin@e-uvv.ro

Metaphoric induction in poetic discourse

The mechanism of metaphorical induction, detailed in Eugen Dorcescu’s studies of metaphor, provides a peremptory argument for the equivalence between the trope of tropes and discourse. The identification of living metaphor with discourse is the fundamental principle that guides the research of this figure by Paul Ricoeur. For us, the possibility of equating the two notions (metaphor and discourse) constitutes a working hypothesis in the approach of spun out metaphors. These broad metaphorical structures will prove that metaphor can generate a special type of discourse, infiltrating its logic, semantics and syntax and increasing its aesthetic value. If we accept that a literary discourse / text is distinguished from all those made up of linguistic signs by its aesthetic value, we will also accept that metaphor, through presence and reverberation, ensures the specificity of such a discourse. Therefore, we will demonstrate that noun metaphor induces verbal / adjective / participle / adverbial metaphors in discourse, establishing a network of interrelated figurative meanings, also increasing / multiplying the syntactic structures necessary for the development of the idea / ideas conveyed, in

conditions of progressive compatibility of co-textual, coherent elements. Spinning metaphors, which, according to H. Suhamy, develop, predictably or unpredictably, a guiding theme or even more, go beyond the scope of the sentence and fit, in countless variants, into broad discursive structures. Their analysis in Romanian poetry will allow the illustration of various springs of cumulative metaphorization, which ends up encompassing the entire lyrical discourse. Most frequently, the spun metaphors represent the consequence of some semantic-stylistic inductions, exerted especially on some predicate-verbs which, being themselves metaphors, widen the metaphorical area until the overlap with poetry.

Keywords: *metaphor, induction, equivalence, poetic discourse, spun out metaphors*

Inducția metaforică în discursul poetic

Mecanismul inducției metaforice, detaliat în studiile despre metaforă ale lui Eugen Dorcescu, oferă un argument peremptoriu pentru echivalența dintre tropul tropilor și discurs. Identificarea metaforei vii cu discursul este principiul fundamental ce orientează și cercetarea acestei figuri de către Paul Ricoeur. Pentru noi, posibilitatea echivalării celor două noțiuni (metaforă și discurs) constituie o ipoteză de lucru în abordarea metaforelor filate. Aceste ample structuri metaforice vor proba faptul că metafora poate genera un tip special de discurs, infiltrându-se în logica, semantica și sintaxa acestuia și sporindu-i valoarea estetică. Dacă acceptăm că un discurs/text literar se distinge de toate cele alcătuite din semne lingvistice prin realizarea sa estetică, vom accepta și că metafora, prin prezență și reverberație, asigură specificitatea unui asemenea discurs. Astfel, vom demonstra că metafora substantivală induce în discurs metafore verbale/ adjectivale/ participiale/ adverbiale, stabilind o rețea de semnificații figurate interrelaționate, dar și augmentând/ multiplicând structurile sintactice necesare dezvoltării ideii/ideilor vehiculate, în condiții de compatibilizare progresivă a unităților co-textuale, de coerență. Metaforele filate, care, în accepțiunea lui H. Suhamy, dezvoltă, în mod predictibil sau impredictibil, o temă directoare sau chiar mai multe, depășesc cadrul propoziției și se înscriu, în nenumărate variante, în structuri discursive ample. Analiza acestora în poezia românească va permite ilustrarea a diverse resorturi ale metaforizării cumulative, ce ajunge să cuprindă întregul discurs liric. Cel mai frecvent, metaforele filate reprezintă consecința unor inducții semantico-stilistice, exercitate îndeosebi asupra unor verbe-predicat care, metaforizate fiind, lărgesc aria metaforică până la suprapunerea cu poezia.

Cuvinte-cheie: *metaforă, inducție, echivalență, discurs poetic, metafore filate*

Ilona BĂDESCU, Daniela DINCĂ

Universitatea din Craiova

ilonabadescu@yahoo.com

Greeting formulas in the language of young people: a pragmalinguistic approach

The present article aims to develop a semantic-pragmatic typology of greeting formulas used in the language of young people both in their relations with parents and family, in general, and with colleagues and friends, in particular. Starting from the premise that the greeting formula cumulates several functions, such as the factic, appeal and

emotional functions, our analysis highlights their heterogeneity by inventorying both the greeting itself and the votive formulas and forms of address. In addition, our study conducted among students at the Faculty of Letters emphasizes the affective value of terms of address that can be considered marks of a “relational solidarity” (Katsiki, *Les actes de langage dans une perspective interculturelle. L'exemple du vœuenfrançais et engrec*, 2000, p. 325) as well as the frequency of votive formulas that tend to eliminate the clichéd formula of greeting in favor of stereotypes that mitigate the separation of interlocutors. Finally, we can also underline the influence of globalisation on greeting formulas, which contain a number of anglicisms, and their personalisation according to the communication situation.

Keywords: *greeting formulas, votive formulas, terms of address, pragmalinguistic approach*

Salutul în limbajul tinerilor: o abordare pragmalingvistică

Articolul de față își propune să realizeze o tipologie semantico-pragmatică a formulelor de salut (începutul și sfârșitul conversației) folosite în limbajul tinerilor atât în relațiile cu părinții și familia, în general, cât și cu colegii și prietenii, în special. Pornind de la premisa că formula de salut cumulează mai multe funcții, precum funcția fatică, de apel și emoțională, analiza noastră pune în evidență eterogenitatea acestora prin inventarierea atât a salutului propriu-zis, cât și a formulelor votive și a formelor de adresare. În plus, studiul nostru realizat în rândul studenților de la Facultatea de Litere reliefează valoarea afectivă a termenilor de adresare care pot fi considerați mărci ale unei „solidarități relaționale” (Katsiki, 2000: 325), precum și frecvența formulelor votive care tind să elimine formula clișeizată a salutului în favoarea unor stereotipuri care atenuază despărțirea interlocutorilor. În cele din urmă, putem sublinia și influența mondializării asupra alegerii formulelor de salut, care conțin o serie de anglicisme, precum și personalizarea acestora în funcție de parametrii situației de comunicare.

Cuvinte-cheie: *formule de salut, urări, termeni de adresare, abordare pragmalingvistică*

Maria-Lucreția CAZAC

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
dumitras_maria_lucretia@yahoo.com

Terms with meanings and forms different from the current ones in the text of the liturgies. Comparative analysis between the *Liturgy* of Antim Ivireanul and the one in Chisinau (1815)

We propose in this study a comparative analysis of the terms that have either meanings or forms different from the current ones. The two supporting texts used are the Liturgy of Chisinau (1815) and that of Antim Ivireanul. The essential role that Antim's Liturgy played in the realization of the one in Bessarabia is indisputable, the Antimian text being considered by specialists as the prototype in the editing of the Romanian Liturgy. Beyond the elements common to the two liturgies, we can see lexically specific elements that individualize the first liturgical text in Romanian made under tsarist domination, because historically Bessarabia was annexed by the Tsarist Empire of 1813. In our analysis we will consider two categories of terms: those inherited from Latin,

respectively those formed in the field of the Romanian language, in the case of both categories being discussed those terms with meanings, respectively with forms different from the current ones. However, broadly speaking, both liturgies retain common terms, emphasizing a fundamental element of identity of the liturgical variety in the Romanian language, namely, the conservative aspect of the religious style in written form. Through this refractory attitude towards linguistic innovation, in the case of the religious style, continuity is ensured at the level of liturgical texts, being maintained a certain tradition of the realization of the religious text.

Keywords: *different meaning, different form, inherited term, Romanian language, identity of religious style*

Termeni cu sensuri și forme diferite de cele actuale în textul liturghiilor. Analiză comparativă între *Liturghierul* lui Antim Ivireanul și cel de la Chișinău (1815)

Ne propunem în acest studiu o analiză comparativă a termenilor care au fie sensuri, fie forme diferite de cele actuale. Cele două texte suport utilizate sunt *Liturghierul* de la Chișinău (1815) și cel al lui Antim Ivireanul. Rolul esențial pe care *Liturghierul* lui Antim l-a avut în realizarea celui din Basarabia este de necontestat, textul antimian fiind considerat de către specialiști prototipul în editarea *Liturghierul românesc*. Dincolo de elementele comune celor două liturghiere, putem observa în plan lexical elemente specifice care individualizează primul text liturgic în limba română realizat sub dominație țaristă, căci în plan istoric Basarabia era anexată Imperiul Țarist din 1813. În analiza noastră vom avea în vedere două categorii de termeni: cei moșteniți din latină, respectiv cei formați pe terenul limbii române, în cazul ambelor categorii fiind discutați acei termeni cu sensuri, respectiv cu forme diferite de cele actuale. Totuși, în linii mari, ambele liturghiere păstrează termeni comuni, subliniindu-se un element fundamental de identitate a varietății liturgice în limba română, și anume, aspectul conservator al stilului bisericesc în forma scrisă. Prin această atitudine refractară față de inovația lingvistică, se asigură, în cazul stilului bisericesc, continuitatea la nivelul textelor liturgice, fiind menținută o anumită tradiție a realizării textului bisericesc.

Cuvinte-cheie: *sens diferit, formă diferită, termen moștenit, limba română, identitatea stilului bisericesc*

Eliana COMAN

Universitatea de Vest din Timișoara
eliana.popeti@e-uvvt.ro

Advantages and disadvantages of a digital lesson in teaching Romanian to foreigners. Case Study: Past Continuous

Technological development and recent changes in the form of learning provide a number of innovative aspects of language teaching. The teaching of the Romanian language as a language can be enriched by the study of the possibilities provided by current technology. With the expansion of online education and the emergence of numerous language learning applications, teaching Romanian to foreigners requires increased attention. The changes that have taken place in recent years in education have inevitably influenced the teaching of the Romanian language to foreigners. The study

Advantages and disadvantages of a digital lesson in teaching Romanian to foreigners. Case Study: Past Continuous presents parent learning opportunities through a digital lesson. The first part of the study presents the peculiarities of the Past Continuous tense in Romanian and the difficulties encountered by foreigners in its use. The second part is centred around a digital lesson, which gives the student independence in discovering and learning the Past Continuous tense. Presented in relation to a traditional lesson, the digital lesson proposes an innovative vision of Past Continuous tense and enriches the possibilities of grounding the knowledge. The practical part of the study presents the advantages and disadvantages of the lesson, its role in the learning process and the new research horizons that emerged with these lessons.

Keywords: *Romanian, verb, digital, education, language*

Avantajele și dezavantajele unei lecții digitale în predarea limbii române pentru străini. Studiu de caz: timpul imperfect

Dezvoltarea tehnologică și schimbările survenite recent în educație pun la dispoziție o serie de aspecte inovatoare în ceea ce privește predarea limbilor străine. Predarea limbii române ca limbă poate fi îmbogățită prin posibilitățile de studiu puse la dispoziție de tehnologia actuală. Odată cu extinderea învățământului online din ultimii ani și cu apariția numeroaselor aplicații de învățare a limbilor străine, predarea limbii române pentru străini necesită o atenție sporită din partea cercetătorilor. Schimbările survenite în ultimii ani în procesul educațional au influențat inevitabil predarea limbii române pentru străini. Lucrarea *Avantajele și dezavantajele unei lecții digitale în predarea limbii române pentru străini. Studiu de caz: timpul imperfect* prezintă posibilitățile de învățare prin intermediul unei lecții digitale. Prima parte a studiului prezintă particularitățile timpului imperfect în limba română și dificultățile întâmpinate de străini în utilizarea sa. Partea a doua este concentrată în jurul unei lecții digitale, care să îi confere studentului independență în descoperirea și învățarea timpului imperfect. Prezentată în raport cu o lecție tradițională, lecția digitală propune o viziune inovatoare asupra timpului imperfect și îmbogățește posibilitățile de fixare a cunoștințelor. Partea practică a lucrării prezintă avantajele și dezavantajele lecției, rolul său în cadrul procesului de învățare și noile orizonturi de cercetare apărute odată cu aceste lecții.

Cuvinte-cheie: *română, verb, digital, educație, limbă*

Simona CONSTANTINOVICI
Universitatea de Vest din Timișoara
simonadiana@hotmail.com

Poetry & ontophony

The work *Poetry & ontophony* invites to reflection within and beyond the semantic landscape of lyrical text. It invites to define a core-concept, *ontophony*, which resonates with others, underlying, such as *meaning, figuratively, sonority, being, surrealism, orphic, correspondence, repetition, discontinuity, onomatopoeia* etc. Modern poetry allows a subtle positioning at the edge of textual matter. It becomes an edifice of the inability of language, of speech, to capture the multifaceted profile of reality. From a heterogeneous

lexical material, often prosaically used, emerges, at some point, that early blade of grass, that window through which the reader is allowed to breathe the air from the lemon orchard. He will forget what inadequate semantic matter he went through, will forget what lexical spectrum he was forced to traverse, because there is that point, sensitive, where the poem begins to breathe on its own, like a lung. That's where the *ontophony* begins. That is the stylistic field of freedom and, possibly, of surrealism. As readers of poetry, we are looking for forms of comprehension, a way out of mental and cognitive stereotypes, a disconnection from the much-circulated linguistic layer, which no longer allows breathing. If we take as a quasi-law of poetic texts functioning, generally, the fact that they function as a lung, then it is possible that, through interpretive journeys, we reach those textual correspondences, those mirrored dialogues, between texts subsumable to the same theme. For example, corporeality indices function as universals, making possible the approach, transfer, and, ultimately, dialogue between texts that, apparently, at first glance, have nothing in common.

Keywords: *poetry, ontophony, sonority, being, semantics*

Poezie & ontofonie

Lucrarea *Poezie & ontofonie* invită la reflecție în și dincolo de peisajul semantic al textului liric. Invită la definirea unui concept-macșă, *ontofonie*, care rezonează cu altele, subiacente, de tipul *semnificație, figuralitate, sonoritate, ființare, suprarealism, orfic, corespondențe, repetiție, discontinuitate, onomatopee* etc. Poezia modernă permite o subtilă situare la liziera materiei textuale. Ea devine edificiu al incapacității limbii, a cuvântului, de a surprinde chipul plurifațetat al realității. Dintr-un material lexical eterogen, vehiculat adesea prozaic, se ivește, la un moment dat, acel fir de iarbă timpuriu, acea fereastră prin care cititorului i se permite să respire aerul din livada cu lămâi. El va uita prin ce materie semantică inadecvată a trecut, va uita ce spectru lexemic a fost obligat să traverseze, pentru că există punctul acela, sensibil, în care poemul începe să respire pe cont propriu, asemenea unui plămân. Acolo începe *ontofonia*. Acolo e câmpul stilistic al libertății și, posibil, al suprarealității. Ca cititori de poezie, căutăm forme de comprehensiune, o ieșire din stereotipie mentală, cognitivă, o deconectare de la stratul lingvistic mult vehiculat, care nu mai permite respirația. Dacă luăm ca o cvasilege de funcționare a textelor poetice, în general, faptul că ele funcționează ca un plămân, atunci e posibil ca, prin călătoriile interpretative, să ajungem la acele corespondențe textuale, la acele dialoguri în oglindă, între texte subsumabile aceleiași tematici. Spre exemplu, indicii corporalității funcționează ca niște universalii, făcând posibilă apropierea, transferul și, în ultimă instanță, dialogul dintre texte care, aparent, la o primă evaluare, nu au nimic în comun.

Cuvinte-cheie: *poezie, ontofonie, sonoritate, existență, semantică*

Building on the Plurilingual and Pluricultural Repertoire of Oriental Origin in Teaching Romanian as a Second Language

This paper aims to present an analysis of the process of building on a plurilingual and pluricultural repertoire of oriental origin, from the perspective of integrating this linguistic and cultural resource in the process of teaching Romanian as a second language to students speaking languages such as Arabic, Turkish or Persian. The methodological premises of this approach are offered by theoretical studies on the influence of oriental languages on the Romanian vocabulary, but also by the suggestions offered by the Complementary Volume with New Descriptors from 2020, which develop the descriptors from the Common European Framework of Reference for Languages published in 2001. The first stage in this process of developing the plurilingual and pluricultural repertoire is gaining the awareness of the existence of a common lexical fund in which there are terms that were assimilated in the Romanian language, especially from the Turkish language, some of them actually originating in Arabic or Persian. Subsequently, students are encouraged to discover themselves such common elements meant to enrich this repertoire, in a mediation process which highlights the specific cultural load, both in terms of the semantic similarities between the Romanian words and their equivalents in the languages of origin, as well as the diversity of sociocultural and pragmatic aspects that differentiate them. This intercultural perspective of integrating oriental lexical resources in the process of teaching Romanian as a second language facilitates the diversification of the mental dictionary of foreign students, giving them a sense of familiarity that diminishes the pressure of linguistic and cultural distance between Romanian and their mother tongues.

Keywords: *plurilingual repertoire, pluricultural repertoire, Romanian as a second language, oriental languages, mental dictionary*

Valorificarea repertoriului plurilingv și pluricultural de origine orientală în predarea românei ca L2

Prezenta lucrare își propune o analiză a constituirii și valorificării unui repertoriu plurilingv și pluricultural de sorginte orientală, din perspectiva integrării acestei resurse deopotrivă lingvistice și culturale în procesul de predare a românei ca L2 la grupe de studenți vorbitori ai unor limbi precum araba, turca sau persana. Premisele metodologice ale acestei abordări sunt oferite de studii teoretice privind influența limbilor orientale asupra limbii române, dar și de sugestiile oferite de *Volumul complementar cu noi descriptori* din 2020, care vin în completarea descriptorilor din *Cadrul european comun de referință pentru limbi* din 2001. O primă etapă în acest proces de formare a repertoriului plurilingv este conștientizarea existenței unui fond lexical comun în care se regăsesc termeni care au pătruns în limba română în special pe filieră turcă, unii dintre aceștia având de fapt originea în limba arabă sau în limba persană. Ulterior, studenții sunt încurajați să descopere ei înșiși elementele menite să îmbogățească acest repertoriu, într-un proces de mediere prin care să evidențieze încărcătura culturală specifică, în ceea ce privește atât similitudinile semantice dintre cuvintele din limba română și echivalentele lor din limbile de proveniență, cât și diversitatea aspectelor socioculturale și pragmatice care le diferențiază. Această

perspectivă interculturală de integrare a resurselor lexicale orientale în procesul de predare a românei ca L2 facilitează diversificarea dicționarului mental al studenților străini, oferindu-le un sentiment de familiaritate care diminuează presiunea distanței lingvistice și culturale dintre limba română și limbile lor materne.

Cuvinte-cheie: *repertoriu plurilingv, repertoriu pluricultural, româna ca L2, limbi orientale, dicționar mental*

Veronica DOBRIȘOR

Universitatea din București
veronica.dobrisor@drd.unibuc.ro

Conceptual metaphors based on elements and phenomena of nature in Romanian and Spanish

In the present work we propose to carry out an analysis of the conceptual metaphors that are based on natural phenomena and elements of nature, present in phraseological units. These are metaphors that are based on the notions of water, air, fire and earth. According to the Conceptual Metaphor Theory, most of our conceptual system is metaphorically structured, which means that most of the concepts we use are partially understood in terms of others. In this study we will observe how people use very specific terms, such as water, air, fire or earth, to refer to something abstract. After briefly presenting the theoretical aspects on which the work is based, we will move on to the analysis of conceptual metaphors in the two languages: Romanian and Spanish. We also propose to classify these elements according to the concepts they refer to. Thus, a first classification of the four elements of nature will be based on the hypernyms underlying the concepts identified in the phraseological units, while the second will be made according to the motivation of the analysed expression. After establishing the way in which the four notions are conceptualized, we will group the expression according to the previously mentioned criterion, thus reaching two main categories of phraseological units: phraseological units motivated by the action that the verb implies and phraseological units motivated by prototypical features of the elements of nature.

Keywords: *metaphor, water, air, fire, earth*

Metafore conceptuale bazate pe elemente și fenomene din natură în limbile română și spaniolă

În lucrarea de față ne propunem să realizăm o analiză a metaforelor conceptuale bazate pe fenomene și elemente din natură, prezente în unități frazeologice. Metaforele pe care le avem în vedere sunt bazate pe noțiunile de *apă, aer, foc și pământ*. Conform Teoriei Metaforei Conceptuale, cea mai mare parte a sistemului nostru conceptual este structurată metaforic, ceea ce înseamnă că majoritatea conceptelor pe care le folosim se înțeleg parțial în termeni de alte concepte. În această lucrare, vom observa cum oamenii folosesc noțiuni concrete, ca *apa, aerul, focul și pământul*, pentru a face referire la noțiuni abstracte, urmând ca, după ce vom prezenta, pe scurt, partea teoretică pe care se bazează studiul, să realizăm analiza metaforelor din cele două limbi: română și spaniolă. De asemenea, ne propunem clasificarea acestor elemente, în funcție de conceptele la care fac referire. Astfel, o primă taxonomie a celor patru elemente din natură pe care le

avem în vedere va fi bazată pe hiperonimele sub care stau conceptele identificate în unitățile frazeologice, în timp ce a doua clasificare va fi realizată în funcție de motivarea expresiilor analizate. În urma stabilirii modului în care sunt conceptualizate cele patru noțiuni, vom grupa expresiile în funcție de criteriul menționat anterior, în felul acesta remarcându-se două mari categorii de unități frazeologice: unități frazeologice motivate de acțiunea pe care o presupune verbul și unități frazeologice motivate de trăsături prototipice ale elementelor din natură.

Cuvinte-cheie: *metaforă, apă, aer, foc, pământ*

Maria GROSU

Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca
mariacandale2005@yahoo.com

Mediation. Democratising the Process of Culture-Language Teaching, Learning and Assessment

Mediation is one of the central concepts of the *Common Framework of Reference for Languages (CEFR)*, the complementary volume, published in electronic format in 2018 and republished, with revisions, in 2021. Unlike in the 2001 version of the CEFR, the concept of *mediation* is given a much broader treatment here. The definition of mediation, as an activity and strategy pertaining to the process of language teaching, learning and assessment, is much more nuanced. This article proposes an analysis of the concept of mediation, illustrates the points of convergence between the concept of mediation and the action approach to culture-language teaching and describes several didactic strategies for implementing this concept in the teaching-learning-assessment process.

Keywords: *CEFR, mediation, action approach, communicative approach*

Medierea. Democratizarea procesului de predare, învățare și evaluare a limbilor-culturi

Medierea este unul dintre conceptele centrale ale *Cadrului comun de referință pentru limbi (CECR)*, volumul complementar, publicat în format electronic, în 2018 și republicat, cu revizuirii, în 2021. Spre deosebire de varianta din 2001 a CECR, conceptul *de mediere* ocupă un spațiu mult mai larg, astfel încât, medierea, ca activitate și strategie în procesul de predare, învățare și evaluare a unei limbi, este mult mai nuanțată definită. Articolul propune o analiză a conceptului de *mediere*, ilustrează punctele de convergență între conceptul de *mediere* și abordarea acțională în didactica limbilor-culturi și descrie câteva strategii didactice de a implementa acest concept, în procesul de predare-învățare-evaluare.

Cuvinte-cheie: *CECR, mediere, abordare acțională, abordare comunicativă, democratizare*

The Distinction between Thetic and Categorical in Romanian. Some Highlights

The Japanese linguist Sige-Yuki Kuroda implemented into twentieth-century linguistics the theory of the two fundamental types of judgments – thetic and categorical – “outlined” by the philosopher J. G. Fichte, proposed by Franz Brentano and developed by his disciple Anton Marty. According to Kuroda (1972), who applied this theory to the syntax of the Japanese language, the thetic judgment is a simple judgment, which “represents a simple recognition or rejection of the material of a judgment” (154), and the categorical judgment is a double judgment because “it consists in two acts: one of the recognition of that which is to be made the subject, and the other, the act of affirming or denying what is expressed by the predicate about the subject” (1972, 154). With reference to the Romanian language, Eugeniu Coșeriu (1994) highlighted a manifestation of the distinction thetic – categorical, in the ratio between “the constructions announcing a fact or an event” (thetic) (76), in which the predicate appears in the initial position, and “the constructions that say something about something” (categorical) (76), in which the subject occupies the first position. For example: “– What's going on? – A ship is coming.” (thetic) versus “A ship arrives every day at 3 o'clock in the afternoon.” (categorical) (Coșeriu 1994, 76). This paper addresses the distinction between thetic and categorical in Romanian, with special regard to the specificity and the functionality of the thetic constructions. Beyond a description of the thetic phenomenon, our approach aims to show the relevance of the opposition between thetic and categorical in a didactic context, presenting the difficulties derived from the respective distinction in the teaching/learning the Romanian as a foreign language.

Keywords: *categorical, judgment, Romanian, Romanian as a foreign language, thetic*

Distincția dintre *tetic* și *categoric* în limba română. Unele repere

Lingvistul japonez Sige-Yuki Kuroda a implementat în lingvistica secolului al XX-lea teoria privind cele două tipuri fundamentale de judecăți – cea tetică și cea categorică – „conturată” de filozoful J. G. Fichte, elaborată de Franz Brentano și dezvoltată de discipolul său, Anton Marty. După Kuroda (1972), care a aplicat teoria în cauză la sintaxa limbii japoneze, judecata tetică este o judecată simplă, ce „reprezintă simpla recunoaștere sau respingere a materiei unei judecăți” (154), iar judecata categorică este o judecată dublă, deoarece „ea presupune două acte: unul de recunoaștere a ceea ce urmează să fie instituit subiect, iar celălalt, de afirmare sau de negare a ceea ce este exprimat prin predicat despre subiect” (1972, 154). Cu referire la limba română, Eugeniu Coșeriu (1994) a subliniat o manifestare a distincției tetic – categoric în raportul dintre „construcțiile care constată un fapt sau un eveniment” (tetic) (76), în care predicatul apare în poziție inițială, și „construcțiile care spun ceva despre ceva” (categoric) (76), în care subiectul ocupă prima poziție. De pildă: „– Ce se întâmplă? – Sosește o corabie.” (tetic) versus „O corabie sosește în fiecare zi la ora 3 după-masă.” (categoric) (Coșeriu 1994, 76). Lucrarea de față abordează distincția dintre tetic și categoric în limba română, cu privire specială asupra specificității și funcționalității construcțiilor tetic. Dincolo de o descriere a fenomenului tetic, demersul nostru vizează și relevanța opoziției dintre categoric și tetic în context didactic, prezentând

dificultățile derivate din distincția respectivă în predarea/învățarea limbii române ca limbă străină.

Cuvinte-cheie: *categoric, judecată, limba română, limba română ca limbă străină, tetic*

Elena PETREA

Universitatea de Științele Vieții „Ion Ionescu de la Brad” Iași
ela_petrea@yahoo.fr

Edgar Quinet: “There will be a Romania...” or the word that defends a nation

The contribution of the Coryphaeus triad from the Collège de France: Quinet-Michelet-Mickiewicz to the creation of the revolutionary consciousness of the elite of young Romanians studying in France in the mid-nineteenth century was recognized both by researchers in the Romanian space (T.G. Djuvara, J. Breazu, N. Iorga, D. Berindei), as well as foreign (L. Richer, A. Jianu, C. Durandin). The decisive presence of Romanians in his life, intertwined with the concern for the right of peoples to assert their national identity and European unity, may explain the assumption by Edgar Quinet of the task of pleading the cause of this people, by publishing *Les Roumains* („Revue des Deux Mondes”, 1856, January 15th and March 1st). The *exegets*, not very numerous, who studied this work, are unanimous in appreciating its opportune character in relation to the decisive historical moment for the Romanians. Our paper presents and analyzes the ideas formulated by Edgar Quinet about the Romanian language – a defining component of the Romanian identity. The author not only argues the language community of the Romanian people with French, Spanish and Italian peoples, but also discusses current issues related to the Romanian language, such as the elimination of Slavic elements and the use of loans from related languages. A vibrant plea for the establishment of Romanians as an independent nation based on the arguments offered by their past and those related to the progress of history, Edgar Quinet's work must be inscribed along with the contributions of the time to the modern evolution of the Romanian language.

Keywords: *Edgar Quinet, Romanian identity, modernization of the Romanian language*

Edgar Quinet: „Va exista o Românie...” sau despre cuvântul care apără o națiune

Contribuția triadei de corifei de la Collège de France: Quinet-Michelet-Mickiewicz la făurirea conștiinței revoluționare a elitei tinerilor români aflați la studii în Franța către mijlocul secolului al XIX-lea a fost recunoscută atât de cercetările din spațiul românesc (T.G. Djuvara, J. Breazu, N. Iorga, D. Berindei), cât și străin (L. Richer, A. Jianu, C. Durandin). Prezența determinantă a românilor în viața sa, împletită cu preocuparea pentru dreptul popoarelor la afirmarea identității naționale și la unitatea europeană pot explica asumarea de către Edgar Quinet a sarcinii de a pleda cauza acestui popor, prin publicarea, chiar înaintea Congresului de la Paris, a lucrării *Les Roumains* („Revue des Deux Mondes”, 1856, 15 ianuarie și 1 martie). Exegeții, nu foarte numeroși, care s-au aplecat asupra acestei scrieri, sunt unanimi în a aprecia caracterul ei oportun în raport cu momentul istoric hotărâtor pentru români. Lucrarea noastră prezintă și analizează ideile formulate de Edgar Quinet despre limba română – componentă definitorie a identității românești. Autorul nu se oprește numai la argumentarea comunității de limbă a românilor cu francezii, spaniolii și italienii, ci ia în discuție și aspecte din

actualitatea epocii, referitoare la limba română, cum ar fi eliminarea elementelor slave și recurgerea la împrumuturi din limbile înrudite. Pledoarie vie pentru constituirea românilor în națiune independentă pe baza argumentelor oferite de trecutul lor și a celor legate de mersul înainte al istoriei, lucrarea lui Edgar Quinet trebuie înscrisă între luările de poziție valoroase în direcția modernizării limbii române în secolul al XIX-lea.

Cuvinte-cheie: *Edgar Quinet, identitate românească, modernizarea limbii române*

Roxana ROGOBETE, Valentina MUREȘAN, Mădălina CHITEZ

Universitatea de Vest din Timișoara

roxana.rogobete@e-uvt.ro, valentina.muresan@e-uvt.ro, madalina.chitez@e-uvt.ro

Academic Word Lists in English and Romanian: a corpus-based contrastive analysis

For multiple reasons, there is a lack of studies on Academic Writing in Romanian language – few scholars deal with an overview of writing practices in Romanian HEIs, even fewer deal with the vocabulary or writing principles specific to certain disciplines. In this context, the Romanian “scientific production” is extremely varied at the discursive level, both because of the lack of standardised curriculum concerning Academic Writing and because of the heterogeneity of writing rules and publication conditions imposed by Romanian journals. The aim of this study is to analyse the relevance of Academic Word Lists for local academic writing, bringing into discussion examples and methodologies from the English language sphere, where tools such as the one proposed by Avery Coxhead in the late 1990s have proved their effectiveness. The applied dimension of this paper is based on the analysis of an expert, bilingual corpus of scientific articles – EXPRES – compiled within the DACRE project (*Discipline-specific expert academic writing in Romanian and English: corpus-based contrastive analysis models*). The aim of the study is to propose and exemplify the possibility of constructing such a glossary based on writing practices, by examining some of the results provided by corpus linguistics tools such as N-Grams or concordance lines.

Keywords: *Academic Word Lists, EXPRES corpus, academic writing in Romanian, academic writing in English, corpus linguistics*

Liste de cuvinte academice în limbile română și engleză: o analiză contrastivă bazată pe corpus

Din multiple motive, spațiul românesc nu abundă în studii referitoare la scrierea academică în limba română – puține cercetări se ocupă de o panoramă a practicilor de scriere în mediul universitar, dar și mai puține se ocupă, diferențiat, de vocabularul sau principiile de redactare specifice unor discipline. În acest context, „producția științifică” românească este extrem de variată la nivel discursiv, atât din cauza faptului că nu există deprinderi unitare la nivelul curriculumului ce vizează scrisul universitar, cât și din pricina eterogenității normelor de redactare și a condițiilor de publicare impuse de revistele românești de specialitate. Scopul acestui studiu este de a analiza relevanța unor liste de cuvinte academice (*Academic Word List*) pentru scrierea academică autohtonă, aducând în discuție exemple și metodologii din sfera limbii engleze, în cazul căreia instrumente precum cel propus de Avery Coxhead la finalul anilor '90 și-au

demonstrat eficiența. Dimensiunea aplicativă a lucrării de față se bazează pe analiza unui corpus expert, bilingv, de articole științifice – EXPRES – compilat în cadrul proiectului DACRE (*Scriere academică specifică disciplinei în limbile română și engleză: modele de analiză contrastivă bazate pe corpusuri lingvistice*). Miza studiului este de a propune și exemplifica posibilitatea construirii unui astfel de glosar pornind de la practica scriiturii, prin examinarea unor rezultate oferite de instrumentele lingvisticii de corpus, precum N-Grams sau linii de concordanță.

Cuvinte-cheie: *liste de cuvinte academice, corpusul EXPRES, scrierea academică în limba română, scrierea academică în limba engleză, lingvistică de corpus*

Cristina-Raluca SICOE

Universitatea de Vest din Timișoara
cristina.sicoe@e-uvt.ro

Didactic strategies for teaching/ fixing the conditional-optative mode in Romanian as a foreign language courses

Although, to some extent, it has the disadvantage of not being suitable to be represented visually like vocabulary and without being as captivating as listening and communication activities, grammar cannot remain just a set of rules that must be mechanically memorized and practiced, in classic exercises meant to update the rules, with tasks such as “complete, transform, etc.”. Exercises of this type have proven to be, in most cases, inefficient, as the students find it difficult to put into practice the structures learned in real communication contexts. On the other hand, linguistic competence and correctness in communication develop over time, with the acquisition of a “sense” of language, so it is necessary, at least in the first stage, the use by the teacher of patterns in which grammatical structures be presented in specific communication contexts and not as isolated structures. What we propose in our paper is to offer some suggestions for teaching/ fixing the present and perfect conditional-optative mode through contextual, communicative-functional exercises. We believe that with a correct approach, theoretical aspects with a high degree of abstraction can be put into practice through complex activities, which combine various cultural and pragmatic aspects and, why not, even a certain dose of humor. Such an approach has the advantage of offering students a unique, more attractive perspective on the rather arid aspects of Grammar.

Keywords: *Romanian as a foreign language, teaching strategies, Conditional-Optative Mood*

Strategii didactice de predare/fixare a modului condițional-optativ în cadrul cursurilor de limba română ca limbă străină

Deși prezintă, într-o oarecare măsură, dezavantajul de-a nu putea fi reprezentată vizual precum vocabularul și fără a fi la fel de captivantă ca activitățile de ascultare și comunicare, gramatica nu poate rămâne însă doar un set de reguli care trebuie memorate și practicate mecanic, în exerciții clasice de actualizare a regulilor de tipul „completați, transformați etc.”. Exercițiile de acest tip s-au dovedit a fi, de cele mai multe ori, ineficiente, actualizarea de către studenți a structurilor învățate în contexte reale de

comunicare făcându-se cu dificultate. Pe de altă parte, competența lingvistică și corectitudinea în comunicare se dezvoltă în timp, odată cu dobândirea unui „simț” al limbii, astfel încât este necesară, cel puțin într-o primă etapă, folosirea de către profesor a unor tipare în care structurile gramaticale să fie prezentate în contexte specifice de comunicare și nu ca structuri izolate. Ceea ce ne propunem în lucrarea noastră este să oferim câteva sugestii de predare/fixare a modului condițional-optativ prezent și perfect prin exerciții contextuale, comunicativ-funcționale. Considerăm că, printr-o abordare corectă, aspectele teoretice, cu grad ridicat de abstractizare pot fi transpuse în practică prin activități complexe, care îmbină diverse aspecte culturale și pragmatice și, de ce nu, chiar o anumită doză de umor. O astfel de abordare are avantajul de a oferi studenților o perspectivă inedită, mai atractivă asupra aspectelor oarecum aride ale gramaticii.

Cuvinte-cheie: *limba română ca limbă străină, strategii didactice, modul condițional-optativ*

George Bogdan ȚĂRA

Universitatea de Vest din Timișoara
bogdan.tara@e-uvtr.ro

Names of countries and nations in linguistic normative works of Școala Ardeleana

The present paper aims to explore a specific part of the vocabulary comprised in three normative linguistic works issued by the representatives of Școala Ardeleana: Ioan Piuariu-Molnar, *Deutsch-Walachische Sprachlehre* (1788), *Lesicon românescu-lătinescu-ungurescu-nemțescu* (1825), Ioan Alexi, *Grammatica daco-romana sive valachica* (1826). The studied corpus consists of a larger category of terms denominating countries and their inhabitants. Despite of the fact that relevant common influences can easily be noticed between these three works, they are nevertheless complementary when it comes to the corpus naming continents, countries, regions and people, populations, nations.

Our paper focuses on illustrating the variety of these terms, which prove not only a conscience of identity, but also a conscience of diversity, from a linguistic and cultural perspective. This aspect applies not only to local aloglot population (native speakers of a different language than Romanian), but also to nations from different regions of the world. The etymology of those words, part of which are neologisms, points to both classical and modern Latin, and, to lesser extent, also to German and Hungarian.

Keywords: *Școala Ardeleana, identity, variety, etymology, country name, nations*

Nume de țări și popoare în scrieri normative ale Școlii Ardelene

Lucrarea de față își propune o explorare a unei părți a lexicului cuprins în trei scrieri normative, elaborate de reprezentanți ai Școlii Ardelene: Ioan Piuariu-Molnar, *Deutsch-Walachische Sprachlehre* (1788), *Lesicon românescu-lătinescu-ungurescu-nemțescu* (1825) și Ioan Alexi, *Grammatica daco-romana sive valachica* (1826). Corpusul pe care îl avem în vedere este format dintr-o categorie mai largă de termeni ce denumesc țări și locuitori ai acestora. Deși se pot observa influențe certe între cele trei lucrări amintite,

ele sunt complementare în ceea ce privește fondul de termeni referitori la continente, țări, regiuni și popoare, populații, națiuni.

Lucrarea dorește să ilustreze varietatea acestor termeni care dovedesc nu numai o conștiință a identității, ci și una a alterității lingvistice și culturale, atât față de populații locale alogote, cât și față de națiuni din diferite zone ale lumii. Etimologia acestor cuvinte, dintre care o parte însemnată sunt neologisme, conduce spre latina clasică (pe cale livrescă), dar și modernă, ca model și sursă de împrumuturi, și, în mai mică măsură, spre germană și maghiară.

Cuvinte-cheie: *Școala Ardeleană, identitate, diversitate, etimologie, nume de țări, nume de popoare*

GrațIELA BENGĂ-ȚUȚUIANU

Institutul „Titu Maiorescu”,
Filiala din Timișoara a Academiei Române
gratielabenga@yahoo.com

The Poetics of Relatedness. Identities and Unifying Distances in Svetlana Cârstean’s Writings

After outlining the mutations occurring in Svetlana Cârstean’s writing, the analysis focusing on different types of alterity (highlighted by Lacan) shows that her poetry has a stroboscopic effect. It creates a multidimensional representation and spurs the development of a special journey, that may find the joints between individuality and the world stage. Along this journey and throughout the meetings/ separations (not only as a splintered existence, but also as an attempt to resize the unknown by means of language), the poetic voice reveals mesmerizing ways of re-composing identities. Language is the basic tool used to substitute and reconstruct an assembly that, ontologically, measures distances that may split up and unify as well.

Keywords: *imagery, otherness, ruthlessness, body, language*

Poetica relaționării. Identități și distanțe unificatoare în scrierile Svetlanei Cârstean

Lucrarea își propune să investigheze poetica Svetlanei Cârstean (una dintre vocile demne de interes din literatura română contemporană) pe urmele relației dintre cele trei tipuri de alteritate identificate de Lacan (alteritatea interioară, alteritatea imaginară și cea efectivă). O scriitură stroboscopică degajă poezia Svetlanei Cârstean; creează o reprezentare multidimensională și lasă cale liberă unei călătorii care caută punctele de articulare între individualitate și scena lumii. Consecință a modelului relaționării (între conținut și conținător), experiența cruzimii și a suferinței se transferă din corp la nivelul limbajului: corpul devine calea de comunicare a limbajului dominant. De-a lungul călătoriei, întâlnirilor și despărțirilor (ca existență fragmentată, dar și ca redimensionare, prin limbaj, a necunoscutului), poeta descoperă fascinația cvasimistică a variantelor și a recompunerilor. Limbajul devine instrumentul de substituire/reconstituire a unui ansamblu care, ontologic, își cântărește carențele și măsoară distanțe unificatoare.

Cuvinte-cheie: *imaginar, alteritate, cruzime, corp, limbaj*

Female Pirates. Marginal Identities

It is no news that since ancient times the sea has been a territory reserved for men and their masculinity, but there were some pirate women figures who cross-dressed to become pirates and made their way into the fictional world of literature due to Daniel Defoe's work – *A General History of the Robberies and Murders of the Most Notorious Pyrates*. These women were considered marginal figures to mainstream culture, and as pirates they were regarded as outsiders to sailors' world. The construction of the self, according to gender identity, and the character of the pirate woman is therefore not a character estranged of herself, despite her social alienation. However, the form attributed to the pirate woman is inspired by the codes of virility, which these characters aim to exacerbate and overcome in a false increase in their masculinity. Our present work will focus on two female pirate figures – of Anne Bonny and Mary Read – as they can be found in the novel *Lobas de mar* (2003) written by the Cuban author Zoé Valdés. They gained power and achieved important positions in the piracy world through the transcendence of gender and sexuality norms, contradicting the traditional heteronormative narratives of pirates. By using some gender and sexuality theoretical concepts as they were defined by Michel Foucault and Judith Butler, we will try to emphasize the historicity and discursiveness of these concepts as they relate to sexuality and gender identity in the piracy world and the fact that the transitivity of physical appearance, desires, sexual and behavioral roles, far from causing confusion, is taken as a normative model.

Keywords: *identity, gender, pirate women, cross-dressing, heteronormative*

Femei pirați. Identități marginale

Nu este nicio noutate că marea, din cele mai vechi timpuri, a fost un teritoriu rezervat bărbaților și masculinității, însă au existat câteva figuri de femei-pirat ce s-au travestit pentru a deveni pirați și și-au croit drum în lumea fictivă a literaturii datorită lucrării atribuite lui Daniel Defoe – *O istorie generală a jafurilor și a crimelor celor mai notorii pirați*. Aceste femei au fost considerate figuri marginale ale culturii mainstream, și precum pirații, erau considerate *outsider* pentru lumea marinarilor. Construcția sinelui, conform identității de gen, nu înseamnă negarea identității feminine, iar personajul femeii-pirat nu este unul înstrăinat de ea însăși, în ciuda alienării ei sociale. Cu toate acestea, forma atribuită femeii-pirat este inspirată din codurile virilității, pe care acestea o exacerbează și o depășesc într-o falsă creștere a masculinității lor. Prezentarea de față se va concentra pe figurile a două femei-pirat – Anne Bonny și Mary Read – așa cum se regăsesc ele în romanul *Lobas de mar* (2003) al autoarei cubaneze Zoé Valdés. Acestea și-au dobândit puterea și au atins poziții importante în lumea pirateriei prin transcenderea normelor de gen și sexualitate, contrazicând narațiunile heteronormative ale piraților. Folosind unele concepte teoretice legate de gen și identitatea sexuală, așa cum au fost acestea dezvoltate de Michel Foucault și Judith Butler, vom încerca să subliniem istoricitatea și discursivitatea acestor concepte deoarece sunt direct legate de identitatea de gen în lumea pirateriei și de faptul că tranzitivitatea înfățișării fizice, a dorințelor, rolurilor sexuale și comportamentale, departe de a provoca unele confuzii, este luată ca model normativ.

Cuvinte-cheie: *identitate, gen, femei-pirat, travesti, heteronormativ*

Elena CRAȘOVAN

Universitatea de Vest din Timișoara
elena.crasovan@e-uvv.ro

Between Ulysses and Robinson. The Poetry of Ilie Constantin from Obsessive Metaphors to Personal Myth

The paper analyses the obsessive metaphors in the works of Ilie Constantin, a Romanian poet of the '60s, dwelling on the recurrent metaphorical networks related to "shores", "limits" and the "island" and the way these rhetorical figures coalesce in relevant mythical structures, describing the lyric identity. Thus, Ilie Constantin's poetry can be viewed as a succession of cultural myths deconstructed and transformed into personal myths by the author. The lyrical avatars described in this paper, as they appear in the poems published between 1960-2000, are Ulysses Navigating Across Islands, Narcissus Reflecting Himself in the Styx, The Prince Charming of the Romanian fairytale *Never-Ending Life, Everlasting Youth...* and Michel Tournier's Robinson.

Keywords: *psychocriticism, metaphor, modernity, myth, exile*

Între Ulise și Robinson. De la metaforele obsedante la mitul personal în poezia lui Ilie Constantin

Lucrarea propune o interpretare a metaforelor obsedante din opera scriitorului șaizecist Ilie Constantin, urmărind modul în care recurența rețelilor metaforice care implică „țărnișurile”, „limitele” și „insula” coagulează în structuri mitice relevante pentru diferitele vârste ale eului liric. Astfel, opera lui Ilie Constantin poate fi descrisă ca succesiune a unor mituri culturale pe care autorul le deconstruiește, transformându-le în mituri personale. Ulise prin insule, Narcis oglindindu-se în Styx, Făt-Frumos cel din *Tinerețe fără bătrânețe...* și Robinson-ul lui Michel Tournier sunt avatarurile eului liric pe care le voi urmări în lectura diacronică a poemelor publicate în intervalul 1960-2000.

Cuvinte-cheie: *psihocritică, metaforă, modernitate, mit*

Anca-Luminița EFTENIE

Universitatea de Vest din Timișoara
anca.eftenie87@gmail.com

Identitary images in Doina Ruști's novels

Doina Ruști is one of the writers who approaches in her novels the theme of identity, both from the perspective of the foreigner and the native, having moments when the two horizons overlap, in different periods of historical evolution, starting from the Phanariot era to contemporaneity. The present study aims to identify images of otherness in novels such as the *Phanariot Manuscript, Mâța Vinerii, Zogru, Homeric or Occult Beds*, but also the way in which the elements of multiculturalism integrate

naturally, forming together a coherent society. Thus, we notice fantastic beings invading our world, such as Zogru, who becomes a native and later arrives on foreign land, but also the Căpriceanu, the carob from *Occult Beds*, or Năltărogu from *Homeric*. The reverse is also true, Pâtca din *Mâța Vinerii*, for example, considers itself a stranger in its own world, when it finds its true identity. Also, in the *Phanariot Manuscript* are images of otherness such as the Turk, the Greek, the Gypsy and even the Romanian making up a motley, well-cohesive world, as well as characters like the *Homeric* Mărmănjica whose identity is broken, lost, because she does not find her place in the native Bucharest and remains with the nostalgia of a land of promise. Therefore, it can be said that the world in Doina Ruști's novels covers a wide area of identity, forming a coherent society, specifically Balkan in its diversity.

Keywords: *otherness, fantastic, Greek, Turkish, Gypsy*

Imagini identitare în romanele Doinei Ruști

Doina Ruști este unul din scriitorii care abordează în romanele sale tema identității, atât din perspectiva străinului, cât și a băștinașului, având chiar momente când cele două orizonturi se suprapun, în perioade diferite de evoluție istorică, plecând din epoca fanariotă spre contemporaneitate. Studiul de față urmărește să identifice imagini ale alterității în romane precum *Manuscrisul fanariot*, *Mâța Vinerii*, *Zogru*, *Homeric* sau *Paturi oculte*, dar și felul în care elementele de multiculturalitate se integrează firesc, alcătuind împreună o societate coerentă. Observăm astfel, ființe fantastice care invadează lumea noastră, precum Zogru, care devine autohton și ajunge, mai apoi pe pământ străin, dar și roșcovul Căpriceanu din *Paturi oculte*, sau Năltărogu din *Homeric*. Reversul este și el valabil, Pâtca din *Mâța Vinerii*, de exemplu, se consideră străină în propria lume, când își află adevărata identitate. De asemenea, în *Manuscrisul fanariot* se întâlnesc și imagini ale alterității precum turcul, grecul, țiganul și chiar românul alcătuind o lume pestriță, bine încheagată, precum și personaje ca Mărmănjica din *Homeric* a căror identitate e frântă, pierdută, aceasta negăsindu-și locul în Bucureștiul autohton, rămâne cu nostalgia unui tărâm al făgăduinței. Prin urmare, se poate spune că lumea din romanele Doinei Ruști, acoperă o arie identitară largă, alcătuind o societate coerentă, specific balcanică în diversitatea ei.

Cuvinte-cheie: *alteritate, fantastic, grecul, turcul, țiganul*

Gabriela GLĂVAN

Universitatea de Vest din Timișoara
gabriela.glavan@e-uvv.ro

Displacement, memory, nostalgia – Cătălin Dorian Florescu's short stories

Catalin Dorian Florescu is a prolific Swiss-Romanian writer, whose oeuvre brings into sharp focus issues concerning migration, diasporas, transnational identities and the memory of communism. Novels such as *Wunderzeit* (2001), *Der kurze Weg nach Hause* (2002), *Der blinde Masseur* (2006), *Zaira* (2010) or *Jacob beschließt zu lieben* (2012) are concerned with the real and imaginary geography of Romania, fictionally rewritten as a homeland. Heavily featuring autobiographical elements, Florescu's main tropes had been confined to the stylistic regime of the novel until 2017, when he opted for a short

stories format in his volume *Der Nabel der Welt*. My paper will investigate the themes and dynamics of Florescu's dialect of displacement, cultural transfer and the search for a homeland in this collection of short stories, while also paying close attention to the framework of diasporic identity as it was projected in his earlier works. Drawing from contemporary theories concerning displacement and diasporas, my contribution seeks to explore the specific manner in which these issues calibrate Florescu's original perspective of what it means to have a coherent individual identity against the fragile background of a European one.

Keywords: *memory, migration, displacement, postcommunism, homeland*

Dislocare, memorie, nostalgie – povestirile lui Cătălin Dorian Florescu

Cătălin Dorian Florescu e un scriitor elvețian de origine română, a cărui operă aduce în atenție problematici diverse vizând fenomene precum migrația, diaspora, identitatea transnațională și memoria comunismului Romane precum *Wunderzeit / Vremea minunilor* (2001), *Der kurze Weg nach Hause/Drumul scurt spre casă* (2002), *Der blinde Masseur/Maseurul orb* (2006), *Zaira* (2010) sau *Jacob beschließt zu lieben/ Jacob se hotărăște să iubească* (2012) au în miezul lor geografia reală și imaginară a României, rescrisă fictional ca o patrie originară, un ținut natal. Impregnate de elemente autobiografice, scrierile lui Florescu au rămas în cadrele stilistice ale romanului până în 2017, când scriitorul a făcut o mutare spre proza scurtă, odată cu volumul *Buricul Pământului*. Lucrarea de față își propune să investigheze temele și dinamica dialectului dislocării în opera lui Florescu, vizând deopotrivă aspecte precum transferul cultural și căutarea unei patrii, fără a pierde din vedere cadrele identității diasporice, așa cum au fost imaginate în opera anterioară a scriitorului. Având la bază abordări contemporane despre dislocare și diaspora, investigația de față urmărește explorarea modului specific în care Florescu imaginează raportul dintre identitatea individuală și fragila reprezentare a unei identități europene.

Cuvinte-cheie: *memorie, migrație, dislocare, postcomunism, ținut natal*

Adriana IEREMCIUC

Universitatea de Vest din Timișoara
adriana.iheremciuc96@e-uvt.ro

The Stylistic Diversity in Colette's Novels

Incorporating the procedures and techniques used for creating a text, the style is meant to characterize an author, to differentiate him from others. Sidonie-Gabrielle Colette, a modernist writer from the French space, tried to differentiate herself from the male writers of the time, adopting a style that surprises the readers, urging them to the reverie. Asserting herself in literature, in the twentieth century, when male writers dominate the literature, Colette tried to show that women can also be endowed with the gift of writing, struggling for equal chances for men and women.

This study will make an inventory of the predominant stylistic elements, supporting with concrete examples from the Romanian translations of her texts. The novels *The Vagabond*, *Duo*, *Chéri* and *The End of Chéri* are part of the corpus of texts translated into Romanian. Thus, we will exemplify a wide range of figures of speech, such as

metaphor, epithet, inversion, simile, personification, rhetorical questions, metonymy, oxymoron, and others, while mentioning their occurrences in texts. At the same time, we will analyze how the key moments in the novels are introduced by innovative techniques at the time of writing such as flashback technique, involuntary memory, dedublation, lucid analysis, polyhedral reflection and others, these being realized with amazing professionalism, which determines Colette's ranking among the leading representatives of French literary modernism.

Keywords: *diversity, style, Colette, narrative techniques, modernism*

Diversitatea stilistică în romanele lui Colette

Înglobând procedeele și tehnicile utilizate în realizarea unui text, stilul are menirea de a caracteriza un autor, de a-l deosebi de ceilalți. Sidonie-Gabrielle Colette, scriitoare modernistă din spațiul francez, a încercat să se diferențieze de vocile scriitorilor vremii, adoptând un stil care surprinde ochiul cititorului, îndemnând la reverie. Afirmându-se în literatură, în secolul al XX-lea, atunci când vocile masculine erau cele care răsunau puternic, Colette a încercat să demonstreze că și femeile pot fi hărăzite cu darul de a scrie. A militat pentru egalitatea șanselor dintre bărbați și femei, fiind ea însăși un exemplu de curaj și determinare.

Pornind de la textele traduse în limba română, *Hoinara, Duo, Chéri și Sfârșitul lui Chéri*, vom inventaria elementele stilistice predominante. Demersul are la bază analiza unor exemple extrase din corpusul selectat. Astfel, vom ilustra o paletă largă de figuri de stil, precum metafora, epitetul, inversiunea, comparația, personificarea, interogațiile retorice, metonimia, oximoronul și altele, menționând, în același timp, ocurențele lor în textele amintite. Totodată, vom urmări cum elementele-cheie din romane sunt introduse prin tehnici considerate inovatoare la momentul apariției scrierilor, precum tehnica flashbackului, a memoriei involuntare, a dedublării, a analizei lucide, a reflectării poliedrice și altele, toate acestea fiind realizate cu un profesionalism epatant, ceea ce determină încadrarea lui Colette printre reprezentanții de seamă ai modernismului literar francez.

Cuvinte-cheie: *diversitate, stil, Colette, tehnici narative, modernism*

Giovanni MAGLIOCCO

Università di Bari „Aldo Moro”,
Dipartimento di Ricerca e Innovazione Umanistica
giovanni.magliocco@uniba.it

The Eccentric Theater of Alterity: The Decadent Femininity in the Poetry of Alexandru Macedonski

In this study, focusing only on some poetic texts written both in Romanian and French, I propose to outline the construction of macedonskian femininity as a reflection of the decadent theatricalization of alterity and its interaction with masculinity, that materializes itself through magnetism, psychic, and erotic. Through my analysis, I will demonstrate that macedonskian femininity is polarized, albeit in a nuanced way, between two typologies that dominate the literature and arts of Decadentism, the “Fatal Woman” and the “Victim Woman”, and that its tense relationship with masculinity

is often imbued with sadomasochism. In the last part of the study, I will focus on a third hypostasis of macedonskian femininity, which must be related to the Unconscious and the intra-psychic (and sometimes even meta-psychic) dimension. I refer to “the neurotic and hysterical femininity”, a typology that, appearing in some texts that are relevant for macedonskian decadent imaginary (*În atelier, Névrose, La Tzigane...*), is less schematic and stereotypical and much more complex and stratified, being hybrid and contradictory, fluid and unstable, able to be included either in the typology of “the Fatal Woman” or in the typology of “the Victim Woman”.

Keywords: *Decadentism, identity, alterity, femininity, hypnose*

Teatrul excentric al alterității: feminitatea decadentă în poezia lui Alexandru Macedonski

În acest studiu, îmi propun să conturez, focalizându-mă doar pe câteva texte poetice în română și în franceză, construcția feminității macedonskiene ca reflexul teatralizării decadente a alterității și interacțiunea sa cu masculinitatea, care se concretizează prin magnetism, atât psihic cât și erotic. Prin analiza mea voi demonstra că feminitatea macedonskiană este polarizată, chiar dacă într-un fel nuanțat, între două tipologii care domină literatura și artele Decadentismului, „femeia fatală” și „femeia-victimă”, iar relația sa tensională cu masculinitatea este, deseori, îmbibată de sado-masochism. În ultima parte a studiului mă voi focaliza pe o treia ipostază a feminității macedonskiene, care trebuie raportată la Inconștient și la dimensiunea intra-psihică (și uneori chiar meta-psihică). Este vorba de „feminitatea nevrotică și isterică”, o tipologie care apare în câteva texte definitorii pentru imaginarul decadentist macedonskian (*În atelier, Névrose, La Tzigane...*), mai puțin schematică și stereotipă și mult mai complexă și stratificată, fiind hibridă și contradictorie, fluidă și instabilă, putând fi cuprinsă, fie în tipologia „femeii fatale”, fie în tipologia „femeii-victimă”.

Cuvinte-cheie: *decadentism, identitate, alteritate, feminitate, hypnoză*

Costinel PARTENIE

Universitatea de Vest din Timișoara
costinel.partenie95@e-uvv.ro

Benjamin Fundoianu and the Issue of Identity

The issue of identity is a constant in the works of writers who belong to multiple cultures. The case of Benjamin Fundoianu is a special one precisely from this perspective. The poet decided to go to France because of the discrepancies between his vision and the Romanian literary world whose modernist movements are still at the beginning.

Although he left his homeland, Benjamin Fundoianu, who became Benjamin Fondane in his adoptive country, he continued to carry in his consciousness the spirit of his native places, being marked by their simplicity and, at the same time, their complexity. In fact, all these particularities can be argued by the biographical events of Fundoianu-Fondane: from a happy childhood, in places of archaic beauty and the first contact with literature, to the tragic end, full of dignity and resignation, in the Auschwitz

extermination camp. Fundoianu-Fondane's literary evolution is marked by a perpetual search for identity, a place that corresponds to the spiritual demands of the creator. Reconstructing the key moments in Fundoianu Fondane's biography allows the creation of an "identity portrait" rendered in the texts he signed over time. His conception of the complexity of the human being and the role that geographical and cultural spaces have on the constitution of an identity consciousness emerges from the texts he wrote and published both in the Romanian and in the French literary space.

Keywords: *Fundoianu/Fondane, identity, Romanian space, French space, biography*

Benjamin Fundoianu și problematica identității

Problema identității este o constantă în operele scriitorilor ce aparțin mai multor culturi. Cazul lui Benjamin Fundoianu este unul aparte, tocmai din această perspectivă. Poetul a decis să plece în Franța din cauza discordanțelor dintre viziunea sa și lumea literară românească, ale cărei mișcări moderniste se aflau încă în stare embrionară.

Deși a părăsit țara natală, Benjamin Fundoianu, devenit Benjamin Fondane în patria adoptivă, a continuat să poarte în conștiința sa spiritul locurilor de baștină, fiind marcat de simplitatea și, totodată, complexitatea acestora. De altfel, toate aceste particularități pot fi argumentate prin evenimentele din biograficul tumultos al lui Fundoianu-Fondane: de la copilăria fericită, în locuri de o frumusețe arhaică și primul contact cu literatura, la sfârșitul tragic, plin de demnitate și resemnare, din lagărul de exterminare de la Auschwitz. Evoluția literară a lui Fundoianu-Fondane stă sub semnul unei căutări perpetue a identității, a unui loc care să corespundă cu exigențele spirituale ale creatorului.

Reconstituirea momentelor-cheie din biografia lui Fundoianu-Fondane permite crearea unui „tablou identitar”, redat în nuanțe tranșante în textele pe care le-a semnat de-a lungul timpului. Concepția sa despre complexitatea ființei umane și rolul pe care îl au spațiile geografice și culturale asupra constituirii unei conștiințe identitare reiese din textele pe care le-a scris și publicat atât în spațiul românesc, cât și în cel francez.

Cuvinte-cheie: *Fundoianu/Fondane, identitate, spațiul românesc, spațiul francez, biografie*

Maria PAȘCALĂU

Universitatea de Vest din Timișoara
maria.nicolescu79@e-uvv.ro

Romanian Jewish Writers and the Literary Avant-Garde: Points of Intersection

The Romanian Jewish authors, who belong to the generation of the moment of emancipation are, without exception, promoters of the European and Romanian literary modernism. Some of them are oriented towards radical forms of modernism, rejecting integration at the declarative level at least. If the writers who seek to assert themselves in the Romanian socio-cultural environment assume a double identity, that of Romanian-Jews, those affiliated to the avant-garde movements are defined by reference to a collective identity that transgresses national and ethnic conditioning. Therefore, they choose a transnational identity profile, an option that is not consistently respected in certain cases.

The present paper aims to follow the relationship of the writers Tristan Tzara, Ilarie Voronca, Sașa Pană, Gherasim Luca, and Paul Păun with the avant-garde, identifying the points where their concerns regarding the artistic, social and political issues of the time intersect with those of the movements to which they adhere. Moreover, it considers their relationship with the “official” cultural environment, as well as how these writers related to the Jewish identity. Therefore, the purpose of this research is to establish the role of Romanian Jewish writers in the emergence and evolution of avant-garde movements to which their name is linked, as well as their contribution to the creation of a literature with a transnational character which does not fall within the criteria used for defining the Romanian literature, established during the interwar period.

Keywords: *literary Avant-Garde, the generation of the moment of emancipation, identity, Jewish writers from Romania, transnational*

Scriitorii evrei din România și avangarda literară: puncte de intersecție

Scriitorii evrei din România care fac parte din generația momentului emancipării sunt, fără excepție, promotori ai modernismului literar european și românesc. Unii dintre aceștia se orientează spre formele radicale de modernism, respingând, cel puțin la nivel declarativ, integrarea. Dacă scriitorii care urmăresc afirmarea în mediul socio-cultural românesc își asumă o dublă identitate, de evrei-români, cei afiliați mișcărilor de avangardă se definesc prin raportarea la o identitate colectivă care transgresează condiționările naționale și etnice. Optează, așadar pentru un profil identitar trans-/supranațional, o opțiune care nu este respectată, în unele cazuri, cu consecvență.

Comunicarea de față își propune să urmărească relația scriitorilor Tristan Tzara, Ilarie Voronca, Sașa Pană, Gherasim Luca și Paul Păun cu avangardele, identificând punctele în care preocupările lor vizând problematica artistică, socială și politică a epocii se intersectează cu cele ale mișcărilor la programele cărora aderă. Mai mult, are în vedere relația lor cu mediul cultural „oficial”, precum și modul în care acești scriitori se raportează la identitatea evreiască. Așadar, scopul acestei cercetări este de a stabili rolul scriitorilor evrei din România în apariția și evoluția mișcărilor de avangardă de care numele lor este legat, precum și contribuția lor la constituirea unei literaturi cu caracter transnațional care nu se în care nu se încadrează în criteriile de definire a literaturii române, stabilite în perioada interbelică.

Cuvinte-cheie: *avangarda literară, generația momentului emancipării, identitate, scriitori evrei din România, transnațional*

Roxana ROGOBETE

Universitatea de Vest din Timișoara
roxana.rogobete@e-uvvt.ro

Bricolated identities – erased identities: “survivals” in the theatre of Matei Vișniec and Vlad Zografi

From individual to cultural representations present in their plays, Matei Vișniec and Vlad Zografi reframe stereotypes or *decontextualise* meanings. On one hand, they enter into the territory of a burlesque history, and on the other hand, they explore the area of parody and *livresque*. This paper depicts several hypostases of patchworked, simulated

identities in plays such as *Regele și cadavrul* (*The King and the Corpse*), or the characters' attempts to "survive" in *Cu sufletul în roabă* (*With the Soul in the Wheelbarrow*) or *Așteptați să se mai potolească această caniculă* (*Wait for the Heat to die down*). The "decomposition" is not only pursued at the level of the individual, as both authors resort to playing with levels or textual constructions in *Crima din strada Uranus* (*Murder on Uranus Street*), *Atelier*, *Spectatorul condamnat la moarte* (*The Spectator Condemned to Death*). The mirrors and reflections, but also the identity gaps in the relationship between the West and the East will be followed in plays such as *Petru sau Petele din soare* (*Peter or the Sun Spots*), *Viitorul e maculatură* (*The Future is Rubbish*) and *Occident Express*.

Translated with www.DeepL.com/Translator (free version)

Keywords: *identity, character, Vișniec, Zografi, auctorial representation, cultural representation*

Identități bricolate – identități șterse: „supraviețuiri” în teatrul lui Matei Vișniec și al lui Vlad Zografi

De la reprezentările individuale la cele culturale prezente în piesele lor de teatru, Matei Vișniec și Vlad Zografi reformulează stereotipuri sau descentrează sensuri, intrând pe de o parte, pe teritoriul unui burlesc al istoriei, iar, pe de altă parte, în zona livrescului parodic. Comunicarea de față urmărește câteva ipostaze ale identităților bricolate, simulate, în piese precum *Regele și cadavrul*, sau încercările de „supraviețuire” ale personajelor din *Cu sufletul în roabă* ori *Așteptați să se mai potolească această caniculă*. „Descompunerea” nu e urmărită numai la nivelul individului, căci ambii autori recurg la jocul cu nivelurile sau constructele textuale în *Crima din strada Uranus*, *Atelier*, *Spectatorul condamnat la moarte*. Oglindirile și reflexiile, dar și faliile identitare în relația Occident – Orient vor fi urmărite în piese precum *Petru sau Petele din soare*, *Viitorul e maculatură*, respectiv *Occident Express*.

Cuvinte-cheie: *identitate, personaj, Vișniec, Zografi, reprezentare auctorială, reprezentare culturală*

Georgiana I. BADEA

Université de l'Ouest de Timișoara

georgiana.lungu-badea@e-uvvt.ro

Alexandru LAZEA

Université de l'Ouest de Timișoara

alexandru.lazea99@e-uvvt.ro

The Trauma of identity in *Back to the desert* by Bernard-Marie Koltès

Thanks to his plays, which have been unreservedly welcomed by critics and favorably received by audiences worldwide, Bernard-Marie Koltès now occupies a special place in the gallery of the most important French playwrights of the 20th century. The major themes around which he builds his plays derive from the over-determination of identity and alterity to the relations of the human being to death, loneliness, the sexual revolution, and rest. In *Back to the desert* (1988), Koltès presents two brothers, Mathilde and Adrien, who reunite after fifteen years of family separation in "a provincial town in eastern France in the early 1960s" (KOLTÈS, 1988: 9). After this long separation, the brothers struggle to get closer. Time has greatly influenced their destinies, their conception of life, and the society in which they now find themselves. In *Back to the desert*, two elements come together: reality and myth, identity and alterity. Through his writing, Koltès gives us an image of the French society of the sixties, including the sexual revolution, the Algerian War of Independence, as well as the existential crisis of modern man. In this paper, we propose to examine the identity and diversity that the characters embody and, in the end, we try to determine the role that belongs to the influence of society and mentality and at the same time that of the time that elapses, but which does not pass in the same way for each of the characters.

Keywords: *identity-alterity, (self)exile, myth, back, theater, Koltès*

Le traumatisme identitaire dans *Le retour au désert* de Bernard-Marie Koltès

Grâce à ses pièces de théâtre, que la critique a accueillies sans réserve et que le public a reçues favorablement partout dans le monde, Bernard-Marie Koltès occupe aujourd'hui une place de choix dans la galerie des plus importants dramaturges français du XXe siècle. Les grands thèmes autour desquels il construit ses pièces dérivent de la sur-détermination de l'identité et de l'altérité, de même que des rapports que l'être humain a à la mort, à la solitude, à la révolution sexuelle, mais aussi au repos. Dans *Le retour au désert* (1988), Koltès présente deux frères, Mathilde et Adrien, qui se retrouvent après quinze années de séparation familiale dans « une ville de province, à l'est de la France, au début des années soixante » (KOLTÈS, 1988 : 9). Après ce long éloignement, les frères peinent à se rapprocher. Le temps a beaucoup influencé leurs destins, leur conception à la vie et à la société dans laquelle ils se retrouvent à présent. Dans *Le retour au désert*, deux éléments se conjuguent : la réalité et le mythe, l'identité et l'altérité. Par son écriture, Koltès nous donne une image de la société française des années soixante, y compris de la révolution sexuelle, de la guerre de l'Indépendance de

l'Algérie, de même que la crise existentielle de l'homme moderne. Dans cette communication, nous nous proposons d'examiner l'identité et la diversité que les personnages incarnent et, à cette fin, nous tâchons de déterminer le rôle qui revient, d'une part, à l'influence sociétale et mentalitaire et, d'autre part, au temps qui passe, mais qui ne passe pas toujours de la même façon pour chacun.

Mots-clés : *identité-altérité, (auto)exil, mythe, retour, théâtre, Koltès*

Sorina-Daniela CĂPRIOARĂ

Université de l'Ouest de Timișoara
sorinacaprioara@yahoo.com

A retrospective view of thirty years of Translation Studies in Romania 1990-2020

Romanian Translation Studies is a relatively young discipline which went through an atomization (the same in all translation studies around the world) and afterwards underwent globalization. It's a field currently under construction, interdisciplinary and adjacent in nature, drawing on the eastern and western translation studies. Our synthetic and analytical approach aims at identifying the reflections of foreign Translation Studies research in the Romanian one through a tripartite analysis comprising borrowings, original contributions to international translation studies and limits of such a demarche. Autochthonous and allochthonous theories, practice, criticism and history are the terms that mark out our attempt to draw a non exhaustive prospect view of the contemporary Romanian Translation Studies, to fill out the research panorama with some of the missing items and make a modest contribution to the significant efforts the researchers make in order to "break the quasi- autistic deadlock" in which the Romanian Translation Studies research finds itself as far as the reception by the general audience is concerned. We are going to approach Translation Studies retrospectively, as an interdisciplinary science concerning the translation (as a process and end product), by presenting hereafter some of the Romanian perspectives. Our research is expected to give us a general overview on thirty years of mixing between theory-practice-cultural in translation's study.

Keywords: *borrowing, contribution, limits, retrospective, Translation Studies*

Regard rétrospectif sur trente ans de traductologie en Roumanie 1990-2020

La traductologie roumaine est une discipline relativement jeune qui a connu une atomisation (la même dans toutes les traductologies du monde) et a subi ensuite une mondialisation. C'est un domaine actuellement en voie de construction ayant un caractère limitrophe et interdisciplinaire, puisant ses sources dans la traductologie occidentale et orientale. Notre démarche analytique et synthétique en même temps, vise à identifier les reflets de la recherche traductologique étrangère dans la recherche traductologique roumaine par l'entremise d'une analyse tripartite des emprunts, des contributions inédites de cette dernière à la traductologie internationale et les limites d'une telle entreprise. Théories autochtones et allochtones, pratique, critique et histoire sont les termes qui balisent notre essai de dresser un panorama non-exhaustif de la traductologie roumaine contemporaine, de compléter le tableau de la recherche avec des éléments qui lui manquent et d'apporter notre modeste contribution aux grands

efforts que les chercheurs roumains déploient pour « faire sortir la recherche traductologique roumaine de l'impasse quasi-autiste » au niveau de la réception par le grand public. Nous allons approcher rétrospectivement la traductologie comme science interdisciplinaire ayant pour objet la traduction (processus et produit fini) en présentant, en ce qui suit, les perspectives roumaines sur celle-ci. Notre recherche est censé dresser un bilan sur trente années de mélange entre théorie-pratique-culturel dans l'étude de la traduction.

Mots-clés : *emprunt, apport, borne, rétrospective, traductologie*

Andreea-Roxana DOBRESCU
Université de l'Ouest de Timișoara
andreea.dobrescu98@e-uvt.ro

The absence of genealogical figures and its destructive mechanisms. *La part du fils or the genealogical quest to recover one's identity*

The problem of identity, the questioning of one's origins, have become the subject of the contemporary literature and of the modern individual in search of himself. Nevertheless, this propensity is not shared only by a recent past, it is rather an inborn feature of the humanity itself, a privileged subject of literature, transmitted from Antiquity. The novel *La part du fils* (Coatalem 2019) is also defined by this tendency of connecting the personal experience to the literature and thus transforming the theme of identity in a central subject of the story. The reason of writing, the quest of a grandfather, disappeared in the Second World War, the tenacity of the narrator, all these elements point to an explicit aim: to retrace the familial and the personal identity of the narrator. Animated by the idea of a familial and moral duty, the grandson undertakes a foray in the ex-concentration camps so as to symbolically encounter his grandfather. This fruitful research delivers a material rich in details about the practices of the Nazi system and particularly about the concentration machine. The unjustified arrests, the deportation, the forced labour, the violence, the starvation, the lack of sleep are the agents of the metamorphosis in the carceral space where most of the captives will have been annihilated. In the absence of the genealogical figures, the grandson, assuming the role of an archaeologist, will be completely committed to his quest which will help him recompose the familial identity and define his own identity.

Keywords: *Jean-Luc Coatalem, quest of identity, familial identity, personal identity, genealogical absence, war*

L'absence de (re)pères et ses mécanismes destructifs. *La part du fils ou (en)quête généalogique pour la récupération de l'identité*

La problématique identitaire et le questionnement des origines font, de plus en plus, l'objet de la littérature contemporaine et de l'individu moderne en quête de soi-même. Néanmoins, cette prédisposition n'est pas revendiquée par un passé récent, car elle semble plutôt une caractéristique innée de l'humanité, un sujet privilégié par la littérature, préservé depuis l'Antiquité. Le roman *La part du fils* de Jean-Luc Coatalem (paru en 2019) n'échappe pas à cette tendance de lier l'expérience personnelle à la littérature et ainsi d'aborder la thématique de l'identité comme sujet central du récit. La

motivation de l'écriture, le but de cette recherche d'un grand-père disparu pendant la guerre, la ténacité, la persévérance du narrateur, tout converge vers une seule cible : tracer une esquisse de l'identité familiale et individuelle (du narrateur). Poussé par le sens de devoir familial et moral, le petit-fils narrateur part à la rencontre de son grand-père anéanti dans un camp de concentration allemand. Cette (en)quête fertile va nous livrer un matériel riche en précisions sur les pratiques du système nazi et surtout sur le fonctionnement de la machine concentrationnaire. Les arrestations sans motif, la déportation, le travail forcé, la violence, la famine, le manque du sommeil sont les agents qui réalisent la métamorphose dans l'espace carcéral qui va anéantir la plupart de ceux qui auront franchi ses portes. Dans l'absence de (re)pères généalogiques, le petit-fils archéologue s'abandonnera à une recherche déchirante au bout de laquelle il va recomposer l'identité de sa famille et il va réussir à définir sa propre identité.

Mots-clés : *Jean-Luc Coatalem, quête identitaire, identité familiale, identité personnelle, trou généalogique, guerre*

Monica GAROIU

Université Tennessee-Chattanooga
monica-garoiu@utc.edu

Identity and Otherness in Isabelle Eberhardt

The works of the writer and traveler, Isabelle Eberhardt (1877-1904), question and analyze in depth the Maghreb and the Islamic society. While considering nomadism and solitude as expressions of her freedom, Eberhardt's search of the Saharan expanse becomes the driving force of her writing and identity. In this paper, we will examine her intimate diaries, a laboratory of her entire work, where the Saharan landscape is at the crossroads of the encounter with the Other and the mystical depth of a spiritual journey. Moreover, we will question the nature of the "I" that fades in front of the image of the Saharan space, source of a plural and heterogeneous narrative identity.

Keywords: *Isabelle Eberhardt, identity, otherness, intimate writing, the Maghreb*

Identité et altérité chez Isabelle Eberhardt

L'œuvre de l'écrivain-voyageur, Isabelle Eberhardt (1877-1904), questionne et analyse en profondeur le Maghreb et la société islamique. Tout en considérant le nomadisme et la solitude comme expressions de sa liberté, Eberhardt fait de la quête de l'immensité saharienne la force motrice de son écriture et de son identité. Dans ce travail, nous examinerons ses écrits intimes, "Mes Journaliers", laboratoire de toute son œuvre, où le paysage saharien s'entrecroise avec la rencontre de l'Autre et la profondeur mystique d'un itinéraire spirituel. En outre, nous nous interrogerons sur la nature du « je » qui s'estompe au profit du tableau de l'espace saharien, source d'une identité narrative plurielle et hétérogène.

Mots-clés : *Isabelle Eberhardt, identité, altérité, écriture intime, Maghreb*

Valentina GOJE
Université de l'Ouest de Timișoara
valentina.goje95@e-uvt.ro

"White" identities in Guy de Maupassant's short stories

This article was written to draw attention to the intimate relationship between the meaning of the first names of certain Maupassantian characters and their moral traits. First, we will insist on the theorization of the symbolism of white so that we can then make the necessary association with the moral portrait of the characters. To achieve this, we'll follow their journey as the story unfolds and how they react around other characters. Is the white of these first names as pure as the symbolism it carries? This analysis, which targets exceptionally female characters, will culminate with the development of certain typologies specific to the writer's time.

Keywords: *white, Maupassant, first name, short prose, symbolic*

Identités « blanches » dans la prose courte de Guy de Maupassant

Cette communication a le but d'attirer l'attention sur l'intime relation entre la signification des prénoms de certains personnages maupassantiens et leurs traits moraux. Dans un premier temps, nous allons insister sur la théorisation de la symbolique du blanc pour qu'on puisse faire, ensuite, l'association nécessaire avec le portrait moral des personnages. Pour y parvenir, nous allons suivre leur parcours au fur et à mesure de l'histoire, ainsi que la façon de réagir autour des autres personnages. Est-ce que le 'blanc' de ces prénoms est d'autant pur que la symbolique qu'il en porte ? Cette analyse, qui vise des personnages exceptionnellement féminins, va culminer avec la mise au point de certaines typologies spécifiques à l'époque de l'écrivain.

Mots-clés: *blanc, Maupassant, prénom, prose courte, symbolique*

Vardush HARUTYUNYAN
Université d'État V. Brusov, Erévan
vard14@list.ru

European Projects on Intercomprehension in Romance Languages

Intercomprehension is a means of communication between people of different nationalities/mother tongues, who do not speak the language of the other. It is based on the mutual understanding (written and/or oral) of the participants. The principle for the speakers is to express themselves in their mother or first language with natives of other languages who will answer them in their own language. This understanding is possible through the use of teachable and transferable communication strategies. Intercomprehension of Romance languages presents a great interest because it concerns more than a billion speakers. These languages are spoken on five continents: Europe, South America, North America (Canada), Africa, Asia (the Philippines) and Oceania (New Caledonia). In recent years, the plural approach to languages and intercomprehension have succeeded in reaching primary schools and universities. Indeed, many European projects have been developed for these purposes. In our presentation we propose to study the best known projects in the didactic field: EuRom4,

Eurocom Rom, Euromania, Adriadna Minerva, Itinéraires romans, Limbo, Galatea, Galanet, Galapro and other projects.

Keywords: *intercomprehension, communication, strategy, Romance languages, didactics*

Les projets européens sur l'intercompréhension en langues romanes

L'intercompréhension est un moyen de communication entre personnes de nationalités/langues maternelles différentes, ne parlant pas la langue de l'autre. Elle repose sur la compréhension mutuelle (écrite et/ou orale) des participants. Le principe pour le locuteur est de s'exprimer en langue maternelle ou première avec des natifs d'autres langues qui lui répondront dans leur propre langue. Cette compréhension est possible grâce au recours à des stratégies de communication enseignables et transmissibles. L'intercompréhension des langues romanes présente un très grand intérêt car elle concerne plus d'un milliard de locuteurs. Ces langues sont parlées sur les cinq continents : Europe, Amérique du Sud, Amérique du Nord (Canada), Afrique, Asie (Philippines) et Océanie (Nouvelle Calédonie). Ces dernières années l'approche plurielle des langues et l'intercompréhension ont réussi à toucher le milieu scolaire du primaire et les milieux universitaires. En effet, de nombreux projets européens ont été développés à ces fins. Dans notre intervention nous proposons d'étudier les projets les plus connus dans le domaine didactique : EuRom4, Eurocom Rom, Euromania, Itinéraires romans, Limbo, Galatea, Galanet, Galapro, etc.

Mots-clés : *intercompréhension, communication, stratégie, langues romanes, didactique*

Ruxandra-Jeanina INDRES (FILIP)

Université de l'Ouest de Timișoara
ruxije_18@yahoo.com

Identity and Cultural Diversity within the translation of children's literature. Case study: Daniel Pennac and children's literature - points of reference for the evaluation of translations

The translation of children's literature plays an important role as an intermediary between different crossing cultures that give children access to those literary works that open new perspectives on reading, on life and on the world itself. Translating children's literature should go beyond cultural barriers in order to render the communication true, authentic and enriching. The translator must challenge these cultural barriers and find ways of rendering the cultural diversity comprehensible to the young target audience, without neglecting his level of readability. Our paper is structured around our PhD thesis entitled « Translating children's literature: equivalence or adaptation? Case Study: Daniel PENNAC – Kamo. L'idée du siècle ».

After a brief presentation of our research plan, we shall focus on one chapter of our thesis dealing with the evaluation of the Romanian translation of the children's story Eye of the Wolf, the first Daniel Pennac's literary work for children translated into Romanian. We shall take into account the strategies and techniques used by the Romanian translator Simona Negrea. Thus, our interest shall be in finding out to what extent the translator is faithful to the cultural identity of the original work.

Keywords: *children's literature translation, comparative analysis, cultural dimension, evaluation of translation, methods of translation evaluation*

Identité et diversité culturelle dans la traduction de la littérature d'enfance et de jeunesse. Étude de cas : Daniel Pennac et la littérature d'enfance et de jeunesse – repères pour l'évaluation des traductions

La traduction de la littérature d'enfance et de jeunesse joue un rôle d'intermédiaire entre différentes cultures qui se croisent et offrent aux jeunes lecteurs cibles l'accès à des œuvres qui ouvrent de nouvelles perspectives sur l'acte de lecture, sur la vie et sur le monde. Traduire la LEJ devrait dépasser les barrières culturelles afin de rendre la communication vraie, authentique et enrichissante. Le traducteur se trouve aux prises avec les provocations spécifiques à cette activité afin de rendre la diversité culturelle compréhensible par le jeune lecteur cible, tout en tenant compte du niveau d'accessibilité de celui-ci. Notre communication s'organisera autour de notre recherche doctorale ayant comme titre « Traduire la littérature d'enfance et de jeunesse : l'équivaloir ou l'adapter. Étude de cas : Daniel PENNAC – Kamo. L'idée du siècle ». Après une succincte présentation du plan de notre recherche, nous nous concentrerons sur l'un des chapitres de notre thèse qui traite de l'évaluation de la traduction en roumain du conte *L'œil du loup*, le premier ouvrage de Daniel Pennac pour l'enfance et la jeunesse traduit en roumain, avec une vue particulière sur les stratégies et techniques utilisées par la traductrice roumaine, Simona Negrea. Notre intérêt sera de voir en quelle mesure la traductrice reste fidèle à l'identité culturelle de l'œuvre originale.

Mots-clés: *traduction de la littérature d'enfance et de jeunesse, analyse comparative, dimension culturelle, évaluation des traductions, méthodes d'évaluation des traductions*

Maricica IOSUB
Université *Dunărea de Jos*, Galați
mary.iosub@gmail.com

Producing in Order to Transmit Knowledge to the World: Translatio in the Middle Ages

The word *translatio* in the senses attributed to it by the Latin "Poetic Arts" of the Middle Ages, of transfer of languages and cultures, of communication between the past and the present, of openness to two different worlds, has from the beginning made the translator a real writer. Languages differ in the way in which they perceive the reality, but also in the way in which they reconstruct it at the level of discourse, depending on the relationship that is established between the referent and the meaning. From this point of view, cultural and linguistic exchanges can be the expression of the desire to know the Other, to transfer it into one's literature, to open it up to one's own linguistic space. But under what conditions did it develop and what was its purpose? How did it influence already existing cultures? These are some of the questions we will seek answers to in our paper on translation in medieval period.

Keywords: *translatio studii, translatio imperii, translatio, medieval translator, Middle Ages*

Produire pour transmettre le savoir au monde : la *translatio* au Moyen Âge

Le mot *translatio* aux sens que les « Arts poétiques » latins du Moyen Âge lui ont attribué, de transfert de langues et de cultures, de communication entre le passé et le présent, d'ouverture sur deux mondes divers, a fait du traducteur d'emblée un vrai écrivain. Les langues diffèrent par la manière dans laquelle elles découpent la réalité, mais aussi par la façon dont elles la reconstruisent au niveau du discours, en fonction du rapport qui s'établit entre le référent et le sens. De ce point de vue, les échanges culturels et linguistiques peuvent être l'expression du désir de connaître l'Autre, de le transférer dans sa littérature, de l'ouvrir à son propre espace langagier. Mais dans quelles conditions s'est-elle développée et quel a été son but ? Comment a-t-elle influencé les cultures déjà existantes ? Ce sont quelques questions auxquelles nous chercherons une réponse dans notre travail sur la traduction à l'époque médiévale.

Mots-clés : *translatio studii, translatio imperii, translatio, traducteur médiéval, Moyen Âge*

Karima JOUIDA

Université *Abdelmalek Essaâdi*, Maroc
jouda.karima@gmail.com

French classical theatre: from text to screen

Adaptation has always been the object of cinema since its birth even if it turns out to be a delicate task and far from being easy. This difficulty is explained by the artistic, linguistic and gestural requirements imposed on the director who is supposed to take into consideration all the imperatives required by an acceptable film. Indeed, some adapter scriptwriters remove or accumulate secondary characters and events; others reverse the order of scenes and add transitional elements. This is why the initial plot does not resist light or blatant interventions by the filmmakers. It is also worth remembering that the adaptation is not always a work modeled on the origin, an impossible task, but in a way a creation that reflects the genius of the director. He most often mobilizes his skills and feelings and gives something of himself to carry out his task. In the adaptation, it should nevertheless be noted that the directors are not always forced to respect the plot of the original texts. Ils prennent un certain loisir en ajoutant des éléments ou en modifiant d'autres ou encore omettant ce qui leur semble inutile. Les interventions des réalisateurs ne sont pas gratuites. They aim to dramatize events and create problematic characters to better affect the public. This communication aims to study the plot in four classic plays, in this case, *Le Cid*, *Bérénice*, *Le Malade imaginaire* and *Le Bourgeois gentilhomme*. We especially want to focus on the modifications that the texts underwent during the adaptation at the level of the events.

Keywords: *adaptations, text, classical theatre, plot*

Le théâtre classique français : du texte à l'écran

L'adaptation a été toujours l'objet du cinéma depuis sa naissance même si elle s'avère une tâche délicate et loin d'être aisée. Cette difficulté s'explique par des exigences artistiques, linguistiques et gestuelles qui s'imposent au réalisateur qui est censé prendre en considération tous les impératifs que demande un film acceptable. En effet,

certaines scénaristes adaptateurs suppriment ou accumulent des personnages et des événements secondaires, d'autres inversent l'ordre des scènes et ajoutent des éléments de transition. C'est pourquoi l'intrigue initiale ne résiste pas aux interventions légères ou flagrantes des cinéastes. Il n'est pas inutile d'ailleurs de rappeler que l'adaptation n'est pas toujours un travail calqué sur l'origine, une tâche impossible, mais en quelque sorte une création qui rend compte du génie du réalisateur. Celui-ci mobilise le plus souvent ses compétences et ses sensations et donne quelque chose de lui-même pour mener à bien sa tâche. Dans l'adaptation, il faut néanmoins noter que les réalisateurs ne sont pas toujours contraints à respecter l'intrigue des textes d'origine. Ils prennent un certain loisir en ajoutant des éléments ou en modifiant d'autres ou encore omettant ce qui leur semble inutile. Les interventions des réalisateurs ne sont pas gratuites. Elles visent à dramatiser les événements et créer des personnages problématiques pour mieux agir sur le public. Cette communication vise à étudier l'intrigue dans quatre pièces classiques en l'occurrence, *Le Cid*, *Bérénice*, *Le Malade imaginaire* et *Le Bourgeois gentilhomme*. Nous tenons surtout à focaliser sur les modifications que les textes ont subies pendant l'adaptation au niveau des événements.

Mots-clés : *adaptation, texte, théâtre classique, intrigue*

Jana KEIDEL

Université *Justus-Liebig* de Giessen
jana.keidel@romanistik.uni-giessen.de

Cultural Hybridity in the Lyrical Work of Anna de Noailles

During her lifetime, Anna de Noailles (1876-1933), a French poetess, was one of the most acclaimed actresses in the literary world of her time. Born in Paris, she was the daughter of the Romanian prince Grégoire Bassaraba de Brancovan and his Greek-born wife, Rachel Musurus. Anna Elisabeth grew up in the comfort of an intellectual and cosmopolitan aristocratic environment. Since the great success of her first collection of poetry, *Le Cœur Innombrable* (1901), her texts have been enthusiastically received. In 1921, the French Academy awarded him the Grand Prix de littérature. The following year, the Countess was the first woman to be received into the Royal Academy of French Language and Literature of Belgium, and in 1931, she was the first woman to be awarded the rank of Commander of the Legion of Honor. Both France, her homeland, and her Greco-Romanian origins can be seen as sources of inspiration for her writing. Although she is proud of her French nationality, she has always presented herself as an exotic Oriental. Many of her contemporaries also perceived her as a foreigner figure (Paul Flat), which no doubt contributed to her enormous popularity. In this lecture, we examine how her hybrid identity is embedded as a subtext in her lyrical work through an analysis of two poems: "Le pays" from her first collection of poems *Le Cœur innombrable* (1901) and "Le Souvenir des Aïeux" from her last collection of poems *Derniers Vers* (1933).

Keywords : *Anna de Noailles, poetess, cultural identity, homeland*

L'hybridité culturelle dans l'œuvre lyrique d'Anna de Noailles

De son vivant, Anna de Noailles (1876-1933), poétesse française, fut l'une des actrices les plus acclamées du monde littéraire de l'époque. Née à Paris, elle était la fille du prince roumain Grégoire Bassaraba de Brancovan et de son épouse d'origine grecque, Rachel Musurus. Anna Élisabeth a grandi dans l'aisance d'un milieu aristocratique intellectuel et cosmopolite. Depuis le grand succès de son premier recueil de poésie, *Le Cœur Innombrable* (1901), ses textes ont été accueillis avec enthousiasme. En 1921, l'Académie française lui a décerné le Grand prix de littérature. L'année suivante, la comtesse fut la première femme reçue à l'Académie royale de langue et de littérature françaises de Belgique et, en 1931, elle fut la première femme à accéder au grade de commandeur de la Légion d'honneur. Tant la France, sa patrie, que ses origines gréco-roumaines peuvent être considérées comme sources d'inspiration pour ses écrits. Bien qu'elle soit fière de sa nationalité française, elle s'est toujours présentée comme Orientale exotique. Beaucoup de ses contemporains l'ont également perçue comme figure d'étrangère (Paul Flat) ce qui a sans doute contribué à sa popularité. Dans cette communication, nous examinons comment son identité hybride s'inscrit comme sous-texte dans son œuvre lyrique en faisant une analyse approfondie de deux poèmes : « Le pays » de son premier recueil de poèmes *Le Cœur innombrable* (1901) et « Le Souvenir des Aïeux » de son dernier recueil de poèmes *Derniers Vers* (1933).

Mots-clés : *Anna de Noailles, poétesse, identité culturelle, patrie*

Florence LAUTEL-RIBSTEIN

Universite d'Artois/SoFT
florence.lautel@gmail.com

Reading and translating with symbolic forms

The aim of this paper is to present a new methodology of literary translation which is based on a reflection that is both aesthetic and philosophical, the result of a meeting between the notion of "appearing" in phenomenology and the concept of "form" as developed, among others, by Ernst Cassirer. Four points will be considered to understand this methodology:

- the nature of literary writing and the notion of transmutation
- the perceptive character of the literary text
- the reading of the symbolic forms of the source text
- the translator's task and methodology.

Keywords: *literary translation, phenomenology, perception, symbolic form*

Lire et traduire avec les formes symboliques

Cette communication a pour but de présenter une nouvelle méthodologie de la traduction littéraire qui repose sur une réflexion à la fois esthétique et philosophique, fruit d'une rencontre entre la notion d'« apparaître » de la phénoménologie et du concept de « forme » tel qu'il fut développé, entre autres, par Ernst Cassirer. Quatre points seront envisagés pour comprendre cette méthodologie :

- La nature de l'écriture littéraire et la notion de transmutation
- Le caractère perceptif du texte littéraire

- La lecture des formes symboliques du texte source
- la tâche du traducteur et sa méthodologie.

Mots-clés : *traduction littéraire, phénoménologie, perception, forme symbolique*

Ramona MALIȚA

Université de l'Ouest de Timișoara
ramona.malita@e-uvv.ro

For an aesthetic identity of romantic writing: the case of Madame de Staël's short stories

Our study focuses on the aesthetic specificity of Romantic writing. One of the features of Romantic writing is the mixing of literary genres: the novelist likes to borrow means from the theatre; in the same time the lyrical insertions slip into dramatic scenes. literary corpus: we propose to follow these aspects in Madame de Staël's early short stories: *Adélaïde and Théodore* and *Pauline's love story*, written and published before 1800 (before the first wave of French Romanticism). Working hypotheses: the writer, even though she was young, practised the exercise of mixing literary genres, i.e. she inserted theatrical effects into short prose; the short stories in question are a case of putting on a "show": prose and drama, giving a privileged place to theatrical accents in the short stories. The role of this narrative technique is to highlight the contrast between the characters and the moments of their drama, which are nevertheless told in prose. As an actress, novelist, essayist and successful short story writer, Madame de Staël never enjoyed the same success as a dramatist, which is perhaps why she always slipped theatrical effects into her literary productions.

Keywords: *Madame de Staël, romantic short story, identity, French romanticism*

Pour une identité esthétique de l'écriture romantique : le cas des nouvelles staéliennes

Notre étude porte sur la spécificité esthétique de l'écriture romantique. Un des traits de l'écrit romantique est le mélange des genres littéraires : le romancier aime emprunter des moyens au théâtre, tout comme les insertions lyriques glissent dans les scènes du drame. Corpus littéraire : nous nous proposons de suivre ces aspects dans les nouvelles de jeunesse de Madame de Staël : *Adélaïde et Théodore* et *Histoire de Pauline*, écrites et publiées avant 1800, donc avant la première vague du romantisme français. Hypothèses de travail : l'écrivaine, même si jeune, pratique l'exercice du mélange des genres littéraires, à savoir elle insère des effets théâtraux dans la prose courte; les nouvelles en question sont un cas de mise en « spectacle » : la prose et le drame, accordent une place privilégiée aux accents théâtraux dans les nouvelles. Le rôle de cette technique narrative : mettre en évidence le contraste entre les personnages et les moments de leur drame, racontés pourtant en prose. Comédienne, romancière, essayiste, nouvelliste de succès, Madame de Staël n'a jamais connu le même succès en tant que dramaturge, c'est pour cela, peut-être, qu'elle ait toujours glissé des effets théâtraux dans ses productions littéraires.

Mots-clés : *Madame de Staël, nouvelle romantique, identité, romantisme français*

Ioana MARCU

Université de l'Ouest de Timișoara,
CEREFREA Université de Bucarest
ioana.marcu@e-uvt.ro

"Us" vs. "Others". Unsurpassed diversity in the literature of "intrangers"

Diversity is most often seen as a factor of enrichment. When people belonging to different cultures, languages or spaces are put together, it is believed that they will accept each other, that they will manage to collaborate, to get along. Their interaction would in this case result in a strong stimulation of creativity. If this situation is conceivable in the corporatist world, in companies, in the world of research or in teaching, it is much less conceivable when this bringing together of two categories of different, even unassimilable, individuals occurs in a very specific circumstance – immigration (called "from the South") – and in a specific space – the periphery. In their literary productions, the "intranger" authors, themselves bearing the seal of foreignness/strangeness in spite of their irrevocable belonging to French society, give an account of this impossibility of accepting plurality, otherness and the (more or less violent) confrontations that result from it. The hostile reception of the "other", the exclusion of the strange stranger (even within the family), the exclusion of the "intruder" who does not master the same know-how as the other members of the group, etc., are a whole series of conjectures testifying to the rejection of diversity that writers from the Maghrebian immigrant background inscribe in their novels. In our contribution, we propose to illustrate this perspective from the novels *Ils disent que je suis une beurette* (1993) by Soraya Nini, *Mon père, ce harki* (2003) by Dalila Kerchouche, *Un homme, ça ne pleure pas* (2014) by Faïza Guène and *Ma part de Gaulois* (2016) by Magyd Cherfi.

Keywords: *diversity, other, marginalization, foreignness, strangeness*

« Nous » vs. « les autres ». La diversité insurpassable dans la littérature des « intrangers »

La diversité est le plus souvent envisagée comme un facteur d'enrichissement. Lorsque des gens appartenant à des cultures, à des langues ou à des espaces différents sont mis ensemble, on estime qu'ils s'accepteront l'un l'autre, qu'ils parviendront à collaborer, à s'entendre. Leur interaction aurait dans ce cas comme résultat une forte stimulation de la créativité. Si cette situation est envisageable dans l'univers corporatiste, dans des entreprises, dans le monde de la recherche ou dans l'enseignement, elle est beaucoup moins concevable lorsque cette mise en contact de deux catégories d'individus différents, voire inassimilables, se produit dans une circonstance bien précise – l'immigration (dite « du Sud ») – et dans un espace spécifique – la périphérie. Dans leurs productions littéraires, les auteurs « intrangers », eux-mêmes porteurs du sceau de l'étrangèreté/étrangeté malgré leur appartenance irrévocable à la société française, rendent compte justement de cette impossibilité d'accepter la pluralité, l'altérité et des affrontements (plus ou moins violents) qui en découlent. Accueil hostile de l'« autre », mise à l'écart de l'étrange étranger (même au sein de la famille), exclusion de l'« intrus » qui ne maîtrise pas les mêmes savoir-faire que les autres membres du groupe, etc., voilà toute une série de conjectures témoignant du rejet de la diversité que les écrivains issus de l'immigration maghrébine inscrivent dans leurs œuvres romanesques. Dans notre contribution, nous nous proposons d'illustrer cette

perspective à partir des romans *Ils disent que je suis une beurette* (1993) de Soraya Nini, *Mon père, ce harki* (2003) de Dalila Kerchouche, *Un homme, ça ne pleure pas* (2014) de Faïza Guène et *Ma part de Gaulois* (2016) de Magyd Cherfi.

Mots-clés : *diversité, autre, marginalisation, étrangeté, étrangeté*

Luciana PENTELIUC-COTOȘMAN
Université *Politehnica* Timișoara
luciana.penteliuc-cotosman@upt.ro

Identity and diversity in French discourse(s): a socioterminological approach

Underpinned by the Self/Other dialectic, which goes back to the origins of thought, the conceptual binomial identity-diversity is currently at the heart of humanities and social sciences discourses, in particular of the political and media discourse, it polarizes public debates, while generating a plethora of terms that tensions between groups of enunciators, struggles for influence and socio-political choices help to shape. This rich transdisciplinary terminology is used in a multitude of ways which, while constantly proliferating and redefining it, leads to a certain imprecision of terms whose meaning, often hermetic for the general public, is further obscured. The present work aims to give an account of this terminological ensemble mobilised by the concepts of identity and diversity, of the formation and dynamics of terms considered in context and in discourse, of the construction of meaning rooted in complex social practices and in the symbolic imagination, by relying on a heterogeneous corpus and by placing itself in an open socioterminological perspective, making it possible to combine the linguistic description of terminology with its diachronic and cultural dimension.

Keywords: *identity, diversity, terminology, discourse, imaginary*

Identité et diversité dans le(s) discours français : une approche socioterminologique

Sous-tendu par la dialectique du Même et de l'Autre qui remonte aux origines de la pensée, le binôme conceptuel identité-diversité se retrouve actuellement au cœur des discours des sciences humaines et sociales, notamment du discours politique et médiatique, il polarise les débats publics, tout en engendrant une pléthore de termes que les tensions entre groupes d'énonciateurs, les luttes d'influences, les choix sociopolitiques contribuent à façonner. Cette riche terminologie transdisciplinaire se décline dans une multitude d'usages qui, tout en la faisant constamment proliférer et se redéfinir, entraînent une certaine imprécision des termes dont le sens, souvent hermétique pour le grand public, s'en trouve obscurci davantage. Le présent travail se propose de rendre compte de ce cet ensemble terminologique mobilisé par les concepts d'identité et de diversité, de la formation et de la dynamique des termes envisagés en contexte et en discours, de la construction du sens qui s'enracine dans des pratiques sociales complexes et dans l'imaginaire symbolique, en s'appuyant sur un corpus hétérogène et en se plaçant dans une perspective socioterminologique, ouverte, permettant de combiner la description linguistique de la terminologie avec sa dimension diachronique et culturelle.

Mots-clés : *identité, diversité, terminologie, discours, imaginaire*

Ana ROSSI

Université de Brasilia, Institut de Lettres
anahrossi@gmail.com

Translation between identity & diversity: comparative method of texts

In this communication, we want to discuss how the comparative method of texts can be applied to the translation, and in this sense, open the possibility to approximate and highlight certain aspects about the complex relation between Identity & Diversity, that are one of the challenges brought by translation. In that respect, this "passage", posed here in the sense of Walter Benjamin, highlights many questions that may show up in the translation process. The aim of the conférence is to show how this Identity & Diversity, using the example of the linguistic couple Brazilian Portuguese and French, raise questions, for the translator, beyond an essentialist perspective, in the sense that Identity & Diversity are both sides of the same coin.

Keywords: *translation, diversity, identity, brazilian Portuguese, French, process*

La traduction entre identité & diversité : la méthode comparative des textes

Dans cette communication, il s'agit de discuter comment la méthode comparative des textes appliquée à la traduction permet d'approcher et de mettre en lumière certains aspects du couplet identité & diversité, qui constituent un des enjeux de la traduction/version. Ainsi, ce "passage" au sens benjaminien d'un texte d'une langue vers une autre langue cible, encore que de manière imparfaite, et au moyen du langage, les tensions sous-jacentes au couplet identité & diversité. L'objectif de la conférence est de montrer que dans le couple linguistique portugais (du Brésil) et français, nombreuses sont les questions qui posent question lors de ce passage. Il s'agit pour le traducteur de, au-delà d'une perspective essentialiste, comprendre qu'identité et diversité composent les deux faces d'une même pièce de monnaie.

Mots-clés: *traduction, langue française, langue portugaise du Brésil, méthode de traduction, identité, diversité*

Corina ANTON

Università di Bucarest
corina.anton@lils.unibuc.ro

Diversity and Creativity: the Onomastics of Devils in the Romanian Translations of the *Divine Comedy*

The present article focuses on the Romanian variants of the names of the devils in the translation of the *Divine Comedy*. It examines the solutions adopted by the authors of partial or complete variants, in verse or prose, of Dante's masterpiece: Maria Chițu (1883), Nicolae Gane (1906), George Coșbuc (1925), Alexandru Marcu (1932), Eta Boeriu (1965), George Buznea (1975), Giuseppe Ciffarelli (1993), Ion A. Țundrea (1999), Răzvan Codrescu (2006), Marian Papahagi (2012), Cristian Bădiliță (2021). Among the countless possible interpretations of the devils' onomastics (deformations of names of Florentine and Lucca families, names of popular inspiration, creative lexical combinations, etc.), the Romanian translators inevitably make a choice and come up with a single variant in the target language. However, the richness and the diversity of the solutions suggested by the various translations of the *Inferno* indicate a reasoned approach as well as a dynamic relationship with the source language throughout different moments of the reception of the *Divine Comedy*.

Keywords: *Dante, Divine Comedy, onomastics, devils, Romanian translation*

Diversità e creatività: l'onomastica dei diavoli nelle traduzioni romene della *Divina commedia*

La relazione si concentra sulle varianti proposte per rendere in romeno i nomi dei diavoli della *Divina commedia*. Verranno esaminate le soluzioni individuate dagli autori di varianti sia parziali che integrali, in versi o in prosa, della *Commedia*: Maria Chițu (1883), Nicolae Gane (1906), George Coșbuc (1925), Alexandru Marcu (1932), Eta Boeriu (1965), George Buznea (1975), Giuseppe Ciffarelli (1993), Ion A. Țundrea (1999), Răzvan Codrescu (2006), Marian Papahagi (2012), Cristian Bădiliță (2021). Tra le innumerevoli possibili interpretazioni dell'onomastica dantesca (deformazioni di nomi di famiglie fiorentine e lucchesi, nomi di ispirazione popolare, fantasiose combinazioni lessicali ecc.), i traduttori romeni inevitabilmente operano una scelta nonché una riduzione e propongono un'unica variante nel TA. Tuttavia, la ricchezza e la diversità delle soluzioni suggerite dalle varie traduzioni dell'*Inferno* indicano un approccio ragionato e un rapporto dinamico col TP nei diversi momenti della sua ricezione.

Parole chiave: *Dante, Divina commedia, onomastica, diavoli, traduzione romena*

Discursive signals: bearers of linguistic identity

In the interaction between a native Italian speaker and a learner of Italian, even at an advanced level, the reasoned and not very spontaneous use of discursive signals or the non-use of them may betray the latter. Discourse markers are specific to the spoken language, but they are not negligible even in the written language as they act as connectors and textual organisers, as cognitive-relational facilitators and enhancers. Although they are mostly superfluous from an informational point of view, they are almost indispensable to guarantee a suitable linguistic colouring. They are the ones that manage to encapsulate much of the genuineness, spontaneity and specificity of a language. They are difficult for an Italian learner to master and use with fluency – we are certainly not talking about the common ones ('boh', 'allora', 'però', 'cioè'...). Constant and careful exposure to a lot of authentic input is needed in order to assimilate them in a correct and lasting way. So as to observe the Italian-Romanian dynamic, we have chosen to analyse some fragments from the novel *L'amica geniale* by Elena Ferrante and to make a comparison between the source text and the target text, the Romanian translation; between the Italian of the TV series and the Romanian subtitles. We believe that this choice is appropriate because it involves more ages and many dialogued passages. The diatopic, diastratic, diaphasic and diamesic variations will also be noted. Towards the end we will try to reflect on the possibility of using such an approach also for teaching purposes.

Keywords: *Discursive signals, linguistic variations, interaction, linguistic identity, learning*

I segnali discorsivi: portatori di identità linguistica

Nell'interazione tra un madrelingua italiano e un apprendente di italiano anche di livello avanzato, l'uso ragionato e poco spontaneo dei segnali discorsivi o il mancato uso di essi può tradire quest'ultimo. I marcatori di discorso sono specifici della lingua parlata, ma non sono trascurabili neanche nello scritto in quanto fungono da connettivi e organizzatori testuali, da agevolatori e potenziatori cognitivo-relazionali. Pur essendo per lo più superflui dal punto di vista informativo, sono quasi imprescindibili per garantire un'idonea coloritura linguistica. Sono quelli che riescono a racchiudere gran parte della genuinità, spontaneità, specificità di una lingua. Per un discente di italiano sono difficili da padroneggiare e adoperare con scioltezza – non parliamo certo di quelli comuni ('boh', 'allora', 'però', 'cioè'...). Serve una costante e attenta esposizione a molto input autentico, in modo da poterli assimilare in maniera corretta e duratura. Per osservare la dinamica italiano-romeno, abbiamo scelto di analizzare alcuni frammenti tratti dal romanzo *L'amica geniale* di Elena Ferrante e fare un confronto tra il testo di partenza e quello di arrivo, la traduzione romena; tra l'italiano della serie TV e i sottotitoli in romeno. Riteniamo che tale scelta sia appropriata perché coinvolge più età e molti passaggi dialogati. Si potranno notare anche le variazioni diatopiche, diastratiche, diafasiche, diamesiche. Verso la fine cercheremo di riflettere sulla possibilità di utilizzare un tale approccio anche a scopo didattico.

Parole chiave: *Segnali discorsivi, variazioni linguistiche, interazione, identità linguistica, apprendimento*

Daniela BOMBARA

Università di Messina-Polo
Universitario Annunziata
daniela.bombara63@gmail.com

Troubled Journeys towards National Identity in the works of three Newn Generation immigrant writers

Italian literature presents several writers with a transnational nature, conveying different cultures and influences from various geographical areas, such as Svevo and Saba. Recent immigrations have given rise to complex and hybrid literary forms, in which several cultures dialogue in the building of an enriched national identity. Consulting Basili&Limm, the on-line database of immigrant writers in Italy, founded in 1997 by Armando Gnisci, and recently expanded to include the data of the New Generation of writers born and educated in Italy, we decided to consider, among Italian-speaking authors, three female authors – since the same female condition is sometimes a cause of marginalization – who in their works most directly highlight their 'other' Italian identity: Nima Sharmahd, in her *Un'italiana non italiana. Le peripezie di una "straniera" in Italia* (*A non-Italian Italian. The vicissitudes of a "foreigner" in Italy*) (2011), denounces the difficulties Italians have in dealing with cultures distant from their own and their diffidence towards other religious beliefs. Natalia Maraffini, author of the short story *La straniera segreta* (*The secret stranger*), winner in 2021 of the 16th edition of the national literary competition "Lingua Madre", evokes a painful condition of marginality and non-belonging, which can only be redeemed by a deep knowledge of the other and by the educational relationship. Finally, in her novel *The Only Black Person in the Room* (2021), Nadeesha Uyangoda remarks on the invisibility of the black person, who is the object of a concealed and insidious racism that denies him/her any prominence and centrality in an Italian society that is still closed and provincial.

Keywords: *identity racism, exclusion, Nima Sharmahd, Natalia Maraffini, Nadeesha Uyangoda*

Sofferti percorsi di identità nazionale nelle opere di tre scrittrici immigrate di nuova generazione

La letteratura italiana presenta diversi scrittori dalla fisionomia transnazionale, che convogliano in sé differenti culture e influssi di varie aree geografiche: si pensi ad esempio a Svevo e Saba. Le recenti immigrazioni hanno dato luogo a forme letterarie complesse e ibride, in cui più culture dialogano nella costruzione di un'identità nazionale arricchita. Consultando Basili&Limm, banda dati on-line degli scrittori immigrati in Italia, fondata nel 1997 da Armando Gnisci, e di recente ampliata ad accogliere i dati della Nuova generazione di scrittori nati e scolarizzati in Italia, si è deciso di considerare, fra gli autori di lingua italiana, tre autrici – poiché la stessa condizione femminile è talvolta fattore di marginalità – che nelle loro opere più direttamente evidenziano la propria italianità 'altra': Nima Sharmahd, nel suo *Un'italiana non italiana. Le peripezie di una "straniera" in Italia* (2011), denuncia la

difficoltà degli italiani a confrontarsi con culture distanti dalla propria e la diffidenza verso altri credi religiosi. Natalia Maraffini, autrice del racconto *La straniera segreta*, vincitore nel 2021 della sedicesima edizione del concorso letterario nazionale “Lingua Madre. Racconti di donne straniere in Italia”, evoca una dolorosa condizione di marginalità e di non appartenenza, che solo nella conoscenza approfondita dell’altro e nella relazione educativa trova il suo riscatto; infine Nadeesha Uyangoda osserva, nel romanzo *L’unica persona nera nella stanza* (2021), l’invisibilità del nero, fatto oggetto di un sottaciuto e subdolo razzismo che gli nega ogni protagonismo e centralità in una società italiana ancora chiusa e provinciale.

Parole chiave: *identità, razzismo, esclusione, Nima Sharmahd, Natalia Maraffini, Nadeesha, Uyangoda*

Mirela BONCEA

Università dell’Ovest di Timisoara
mirela.boncea@e-uvt.ro

Identity and diversity of the words of the pandemic

The Covid-19 virus has caused major changes in healthcare systems and in countries around the world. Although two years have passed since the registration of the first cases, the whole world is still under the sign of fear, uncertainty, restrictions with evident consequences at the psychological, social and economic level. The pandemic has not only affected health systems, our health, even the language lexicon has been forced to adapt to the new pandemic needs. Words that until two years ago we did not know, or we used little or never, have entered frequent use with meaning strictly connected to the pandemic phenomenon: *Coronavirus, Covid-19, Coronavirus emergency, covid test, covid hospital, covid bulletin, tampon, isolation* for enumerate only those with reference to the virus. The “new” lexicon – as it can be easily seen – has undergone a massive influence of English, but also of new formations, more or less lasting lexical innovations.

Keywords: *virus, pandemic, lexicon, lexical innovations*

Identità e diversità delle parole della pandemia

Il virus *Covid-19* ha provocato grossi cambiamenti nei sistemi sanitari e nei paesi di tutto il mondo. Nonostante siano passati due anni dalla registrazione dei primi casi, il mondo intero sta ancora sotto il segno della paura, incertezza, restrizioni con conseguenze evidenti al livello psicologico, sociale, economico. La pandemia non ha influito solo sui sistemi sanitari, sulla nostra salute, addirittura il lessico delle lingue è stato costretto ad adeguarsi alle nuove esigenze pandemiche. Parole che fino due anni fa non conoscevamo, oppure usavamo poco o mai, sono entrate nel uso frequente con significato strettamente collegato al fenomeno pandemico: *Coronavirus, Covid-19, emergenza Coronavirus, covid test, ospedale covid, bolletino covid, tampone, isolamento* per enumerarne soltanto quelle con riferimento al virus. Il “nuovo” lessico – come molto facilmente si può notare – ha subito un massiccio influsso dell’inglese, ma anche delle *neo* formazioni, innovazioni lessicali più o meno durature.

Parole chiave: *virus, pandemia, lessico, innovazioni lessicali*

Francesca Bravi
Christian-Albrechts-Universität zu Kiel,
Romanisches Seminar
francesca.bravi@romanistik.uni-kiel.de

A journey between identity and diversity through Italian landscapes in Laterza's book series "Contromano"

This report will focus on the series of books "Contromano" by Laterza. The idea that led to its birth in 2004 was to "intercept a young target" and to publish books that are recognizable also graphically from their cover. Over 100 titles written by great Italian authors of the last twenty years (such as Antonella Anedda, Gianrico Carofiglio, Paolo Cognetti, Chiara Valerio) present current themes linked to Italian landscapes using a "hybrid style" between non-fiction and fiction: unusual stories of places, people and objects that tell the story of Italy between identity and diversity. It will therefore be possible to travel through Italian landscapes from North to South, from "Trieste sottosopra" (2006) by Mauro Covacich, to "Palermo è una cipolla. Remix" (2019) di Roberto Alajmo.

Keywords: *landscape, identity, diversity, laterza, reportage*

"Contromano": Viaggio nei paesaggi italiani della collana Laterza tra identità e diversità

La presente relazione si concentra sulla collana "Contromano" della casa editrice Laterza. L'idea che aveva portato alla sua nascita nel 2004, era quella di "intercettare un target giovane" e di proporre volumi riconoscibili anche graficamente fin dalla copertina. Oltre 100 titoli scritti da importanti autori italiani degli ultimi vent'anni (tra cui Antonella Anedda, Gianrico Carofiglio, Paolo Cognetti, Chiara Valerio), presentano luoghi e paesaggi italiani in una "scrittura ibrida" tra saggistica e fiction: insolite storie di luoghi, di gente e di oggetti che raccontano l'Italia tra identità e diversità. Sarà dunque possibile percorrere un viaggio da Nord a Sud, da "Trieste sottosopra" (2006) di Mauro Covacich, a "Palermo è una cipolla. Remix" (2019) di Roberto Alajmo.

Parole-chiave: *paesaggio, identità, diversità, laterza, reportage*

Florina CIURE
Muzeul Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal
florinaciure@gmail.com

Il Corriere ordinario – source for the history of Romanians

The report analyzes the information on the history of the Romanians contained in the oldest newspaper printed in Italian in the Habsburg territory, *Il Corriere ordinario*, which appeared between 1671-1721, first by the Flemish printer Johann Baptist Hacque, and after his death in 1678, thanks to his brother-in-law Johann van Ghelen, originally from Antwerp, who often signed his editions as an "Italian typographer". Two regular units were released every week, Wednesday and Saturday: *il corriere ordinario* (the ordinary courier), dedicated almost exclusively to international events, and *il foglio*

aggiunto all'ordinario (the sheet added to the ordinary), which reported news about the Habsburgs and Vienna itself, along with other information from abroad. Sometimes followed *il foglio straordinario* (an extraordinary sheet) that collected other news or a long report on a relevant event. Each of the three components of the newspaper was printed on a single sheet, in one or two columns. Among the conspicuous news contained in the newspaper are those on the Habsburg conquest of Oradea (1692) or on that of Timișoara (1716), as well as of other Transylvanian locations. The *Corriere Ordinario* was essentially an official newspaper, protected by the privilege of the press and containing a selection of information, heavily controlled by censorship.

Keywords: *Il Corriere ordinario, Vienna, Habsburg, Johann Baptist Hacque, Johann van Ghelen*

Il Corriere ordinario – fonte per la storia dei romeni

La relazione analizza le informazioni sulla storia dei romeni contenute nel più antico quotidiano stampato in italiano sul territorio asburgico, *Il Corriere ordinario*, che apparve tra il 1671-1721, prima per cura dello stampatore fiammingo Johann Baptist Hacque, e dopo la sua morte nel 1678, grazie al cognato Johann van Ghelen, originario di Anversa, che spesso firmava le sue edizioni come “tipografo italiano”. Due unità regolari uscivano ogni settimana, mercoledì e sabato: *il corriere ordinario*, dedicato quasi esclusivamente agli eventi internazionali, e *il foglio aggiunto all'ordinario*, che riportava notizie sull'Impero e sulla stessa Vienna, insieme ad altre informazioni dall'estero. A volte seguiva un *foglio straordinario* che raccoglieva altre notizie o un lungo reportage su un evento rilevante. Ciascuno dei tre componenti del giornale veniva stampato su un unico foglio, su una o due colonne. Tra le notizie cospicue contenute nel giornale sono quelle sulla conquista asburgica di Oradea (1692) oppure su quella di Timișoara (1716), nonché di altre località transilvane. *Il Corriere Ordinario* era essenzialmente una rivista ufficiale, protetta dal privilegio di stampa e contenente una selezione di informazioni, fortemente controllata dalla censura.

Parole-chiave: *Il Corriere ordinario, Vienna, Asburgo, Johann Baptist Hacque, Johann van Ghelen*

Otilia Ștefania DAMIAN

Università Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
stefaniapop78@gmail.com

Some contributions of the school of Italian studies at the Cluj University in the interwar period to linguistic and literary identities in Romance Europe

The school of Italian Studies of Cluj was born in the context of the foundation of the Romanian University of Cluj, in 1919, immediately after the Great Union, as an expression of a founding gesture culturally oriented towards Europe. Among its prominent exponents in the interwar period, many intellectuals have found Cluj a stimulating environment for their scientific and cultural development: there is the founder Giandomenico Serra (1885-1958), the organizer and the first holder of the Italian chair, who held it from 1919 to 1939, but also Italian lecturers such as Alessandro Favero (1928-1930), Mario Ruffini (1930-1931), Francesco Anelli (1931-

1935) or even the linguist Ștefan Pașca (1936-1939), George Giuglea (1884-1967), Umberto Cianciolo or Pimen Constantinescu. In our analysis, we will try to highlight the history of the Italian chair in Cluj during the interwar period and evaluate some of the contributions made by the exponents of this school to linguistic and literary identities in Romance Europe. In particular, we will focus on some studies of Giandomenico Serra, known for his research on onomastics, born under the impulse of the linguistic school of Cluj – among which the linguist Sextil Pușcariu and other collaborators of the Museum of the Romanian Language of Cluj -, but also at the research of other professors, such as Mario Ruffini (1896-1980) also known for his studies on the Romanian civilization of Transylvania.

Keywords: *italianistics, interwar period, Romanian civilization, Romance Europe, identity*

Alcuni contributi della scuola di italianistica dell'Università di Cluj nel periodo interbellico alle identità linguistiche e letterarie nell'Europa romanza

La scuola di italianistica di Cluj nasce nel contesto della fondazione dell'Università romena di Cluj, nel 1919, subito dopo la Grande Unione, come espressione di un gesto fondatore orientato culturalmente verso l'Europa. Tra i suoi esponenti di spicco nel periodo interbellico ci sono molti nomi che hanno trovato a Cluj un ambiente stimolante per il loro sviluppo scientifico e culturale: c'è il fondatore Giandomenico Serra (1885-1958), l'organizzatore e il primo titolare della cattedra di italiano, dove rimarrà dal 1919 al 1939, ma anche i lettori d'italiano come Alessandro Favero (1928-1930), Mario Ruffini (1930-1931), Francesco Anelli (1931-1935) o ancora il linguista Ștefan Pașca (1936-1939), George Giuglea (1884-1967), Umberto Cianciolo o Pimen Constantinescu. Nella nostra analisi cercheremo di mettere in risalto la storia della cattedra d'italiano a Cluj nel periodo interbellico e di valutare alcuni dei contributi degli esponenti di questa scuola alle identità linguistiche e letterarie nell'Europa romanza. Si tratta in particolare di alcuni studi di Giandomenico Serra, noto per le sue ricerche di onomastica, nate sotto l'impulso della scuola linguistica di Cluj – tra cui spicca il linguista Sextil Pușcariu e altri collaboratori del Museo della Lingua Romena di Cluj-, ma anche delle ricerche degli altri docenti, come Mario Ruffini (1896-1980) conosciuto anche per i suoi studi sulla civiltà romena della Transilvania.

Parole-chiave: *italianistica, periodo interbellico, civiltà romena, Europa romanza, identità*

Valeria DI IASIO

Università degli Studi di Padova
valeria.diiasio@unipd.it

Enemies and brothers: The post-war experience of the soldiers of the Italian Austrian front in the memorials of the First World War

The communication investigates the physical and psychological post-war experience of soldiers, during and after the transition, from war to peace. Through the eyes of the veteran, it is in fact possible to acquire a peculiar point of view on the different declinations of the concept of identity, within a context, such as the war, in which it is constitutively declined in an oppositional way towards the 'other', and therefore of the

'different'. Two complementary conceptual nodes are central: – the survivor's perception of extraneousness from the post-war historical-geographical context and, therefore, the emergence of the difference between his identity and the pre-established national one, for which he fought. – the affinities between the experience of these individuals and, therefore, the existence of a common feeling, and 'identity', despite their state of physical incommunicability and the difference in status (winners-losers). As for literary sources, reference is mainly made to Mario Puccini's *Come ho visto il Friuli*, an exceptional document of a-posteriori meditation on the war experience, which will be accompanied by the comparative reading of the classics of commemorative literature, such as Weber, Frescura, Gadda, etc. This approach will allow us to investigate the issue in depth, to grasp both its historical complexity and its dramatic human relevance.

Keywords: *war, identity, nationalisms, veterans, brotherhood*

Nemici e fratelli: Il vissuto post-bellico dei soldati del fronte italo-austriaco nella memorialistica della Prima Guerra Mondiale

L'intervento indaga il tema del vissuto post-bellico dei soldati, durante e dopo la transizione, fisica e psicologica, dallo stato di guerra a quello di pace. Attraverso gli occhi del reduce è infatti possibile acquisire un punto di vista peculiare sulle diverse declinazioni del concetto di identità, all'interno di un contesto, come quello bellico, in cui esso si declina costitutivamente in modo del tutto oppositivo nei confronti dell'altro, e quindi del 'diverso'. I due principali nodi di indagine sono: – la percezione di estraneità del sopravvissuto rispetto al contesto storico-geografico post-bellico e, quindi, l'emersione della differenza tra la sua identità e quella nazionale precostituita, per cui ha combattuto; – le affinità tra il vissuto di questi individui e, perciò, l'esistenza di un sentire comune, e quindi 'identitario', a dispetto dell'incomunicabilità fisica e della differenza di status (vincitori-vinti). Per quanto concerne le fonti letterarie, si fa particolare riferimento a *Come ho visto il Friuli* di Mario Puccini, eccezionale documento di meditazione a posteriori sull'esperienza bellica, a cui si accompagna la lettura comparata dei classici della memorialistica, come Weber, Frescura, Gadda, etc. Tale assetto permette di indagare il tema a fondo, così da cogliere sia la sua complessità storica che la sua drammatica attualità umana.

Parole-chiave: *guerra, identità, nazionalismi, reduci, fratellanza*

Gabriela E. DIMA

Università "Alexandru Ioan Cuza", Iași
g.dima@uaic.ro

The Olive Tree, the Almond Tree and the Prickly Pear, Markers of the Sicilian Identity in Pirandello

More than other authors, Luigi Pirandello manages to conquer universality through an art deeply marked by his innermost identity, an identity that can be recognized even when his works are set in completely different locations. Perceptible in the reality of the places and in the thoughts of the characters, his native Sicily is never abandoned, even though it is not exalted either. Pirandello does not feel the need to affirm his sicilianity

in his writings; instead he carries it inside and from there it reverberates throughout his work. Besides this inner level, Sicily is concretely present in many texts in which Pirandello dwells on specific details, from climate to traditions, from nature to mentalities. The comments of Sciascia, of Camilleri and of Pirandello's critics on the Saracen olive tree, a symbol of memory, a symbol of the soul, are well known. But there are other recurring elements of the island's botany, such as the almond tree or the prickly pear, whose role is fundamental to shape a universe that goes beyond metaphor. In Pirandello's texts we find many images of his primordial space: the shadow of the olive trees, Saracen or not, the almond trees in bloom, the prickly pear hedges. We therefore propose to analyze the way in which these elements define a geographical place but, above all, an identitarian one that marks the work and the life of the writer.

Keywords: *Pirandello, Sicily, olive tree, almond tree, prickly pear*

L'olivo, il mandorlo e il ficodindia, impronte dell'identità siciliana in Pirandello

Più di tanti altri autori, Luigi Pirandello riesce a conquistare l'universalità attraverso un'arte profondamente segnata dalla sua tipicità identitaria, che traspare anche dai suoi scritti ambientati altrove. Individuabile nella realtà dei luoghi e dei pensieri dei personaggi, la Sicilia natia non è mai abbandonata così come non è neanche esaltata. Pirandello non sente il bisogno di affermare la propria sicilianità in quello che scrive, ma ce l'ha dentro e da lì si riverbera in tutta la sua opera. Oltre al livello ideatico, la Sicilia è concretamente presente in molti testi in cui Pirandello si sofferma su dettagli specifici, dal clima ai costumi, dalla natura alle mentalità. Sono ben noti i commenti di Sciascia, di Camilleri e della critica pirandelliana sull'olivo saraceno, simbolo della memoria, simbolo dell'anima. Ma ci sono anche altri elementi ricorrenti della botanica isolana, come il mandorlo o il ficodindia, il cui ruolo è fondamentale per delineare un universo che va oltre la metafora. Nei testi di Pirandello si ritrovano le immagini del suo spazio primordiale: l'ombra degli olivi, saraceni o no, i mandorli in fiore, le siepi di ficodindia. Ci proponiamo dunque di analizzare il modo in cui questi elementi definiscono un luogo geografico ma soprattutto uno identitario che scandisce l'opera e la vita dello scrittore.

Parole-chiave: *Pirandello, Sicilia, olivo, mandorlo, ficodindia*

Monica FEKETE

Università Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca
monicfekete@yahoo.it

The taste for storytelling between alienating landscapes and fringe characters

This contribution intends to explain some similarities and a certain resemblance that bring together the so-called "narratori della pianura" and some contemporary Romanian writers, despite the fact that they belong to different generations, to different geographical-historical spaces and deal with themes that are not alike, in the representation of some alienating, marginal or drifting worlds with a kindly as well as post-modern irony and with the heavy appeal to the resources of orality.

Keywords: *narratori della pianura, orality, comic, alienating landscapes, anti-heroes*

Il gusto del racconto tra paesaggi stranianti e personaggi marginali

Il contributo intende illustrare alcune analogie e una certa affinità che avvicinano i cosiddetti "narratori della pianura" e alcuni scrittori romeni contemporanei, nonostante appartengano a generazioni diverse, a spazi geografico-storici dissimili e trattino temi non proprio simili, nella rappresentazione di certi mondi stranianti, marginali o alla deriva con un'ironia bonaria nonché postmoderna e con il massiccio ricorso alle risorse dell'oralità.

Parole-chiave: *narratori della pianura, oralità, comico, paesaggi stranianti, anti-eroi*

Dana FEURDEAN

Università Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca
dana.feurdean@yahoo.com

A Romanian economic, financial and commercial glossary, as a reflection of the dynamic relationship with the Italian language: between identity and diversity

This contribution is presented as a continuation and exemplification of the ideas expressed in the work *Tracce e influenze italiane nella terminologia economico-finanziaria e commerciale romena. Percorsi storico-linguistici tra memoria e oblio (Quaestiones Romanicae IX)*, proposing a corpus-based Romanian economic, financial and commercial glossary in order to illustrate the dynamic relationship between the Romanian and Italian language, as well as between diversity and identity.

This linguistic tool also offers us the possibility to follow which Romanian terms can be identified in the Italian unique etymology and which, on the other hand, are related to the problem of "multiple etymology" in the lexicographical works consulted.

Furthermore, the glossary indicates the first attestations of these terms not only in Italian and Romanian, but also in French and German, referring to valuable lexicographical works and thus also allowing a historical-linguistic comparison of the lemmas taken into consideration in the languages mentioned.

Keywords: *Romanian Economic and Business terminology; Italian language; Romanian language; glossary.*

Glossario economico, finanziario e commerciale romeno – specchio del rapporto dinamico con la lingua italiana: tra identità e diversità

Questo contributo si presenta come una continuazione ed esemplificazione delle idee espresse nel lavoro *Tracce e influenze italiane nella terminologia economico-finanziaria e commerciale romena. Percorsi storico-linguistici tra memoria e oblio (Quaestiones Romanicae IX)*, proponendo un glossario economico, finanziario e commerciale romeno (*corpus-based*) al fine di illustrare il rapporto dinamico tra la lingua romena e quella italiana, nonché tra diversità e identità. Tale strumento linguistico ci offre anche la possibilità di seguire quali termini romeni trovano nell'italiano etimo unico e quali, invece, risultano legati alla problematica dell'«etimologia multipla» nelle opere lessicografiche consultate. Inoltre, il glossario indica le prime attestazioni delle voci non solo in italiano e in romeno, ma anche in francese e tedesco, rinviando a pregevoli opere lessicografiche di riferimento e consentendo quindi anche un confronto storico-linguistico dei lemmi presi in considerazione nelle lingue menzionate.

Parole-chiave: *lessico economico-finanziario, commerciale, lingua italiana, lingua romena, glossario*

Aurora FIRȚA-MARIN
Università di Bucarest
aurora.firta@lils.unibuc.ro

The “sentimental cinematography” of Dino Campana’s “Canti Orfici” in the translation from Italian to Romanian

In Dino Campana's "Canti Orfici", some critics rightly observed the tendency towards fragmentation of Campana's poetics, along with the decomposition and dematerialization of the images (Ceragioli, 1985, 407). The poet uses a cinematographic technique (so called by Ceragioli, inspired by a subtitle of *La Notte* that disappeared from the final edition: *Morti cinematografiche*), employing procedures very similar to that of the Futurists. In fact, Campana merges shots that seem to follow one other in a perpetual present, liberated from time and space (Ceragioli, 1985, 30-31). The traditional syntactic structure is interrupted by chromatic and musical elements introduced into the text by means of reiterations (Ceragioli, 1985, p. 407). A new system takes thus shape with a cohesion and coherence specific to Campana; this system was at the core of our interest during the translation process of the "Canti Orfici" into Romanian, published in 2017 in the Bilingual Italian Library series of Humanitas publishing house. The present research focuses on some of the strategies employed by the translator to maintain the segmentation typical of the new Campanian system (the paratactic, nominal, a-verbal, a-temporal syntaxes, the hyperbatons, the dislocations, the prolepsis, anacoluthon effects, the abolition of punctuation), while enhancing, at the same time, the elements of continuity within and beyond the limits of the sentence, the construction of the unitary sense and any progressive and coherent development [strong lexical cohesion: Genoese vocabulary, stylistic figures of repetition, alliteration, parallelism, ellipsis, (Sgroi, 2007, 93-94)].

Keywords: *Dino Campana, Canti Orfici, traduzione, cinematografia sentimentale, coerenza, coesione*

La «cinematografia sentimentale» dei "Canti Orfici" di Dino Campana nella traduzione dall'italiano al romeno

Sui "Canti orfici" di Dino Campana c'è chi ha giustamente notato la tendenza del testo di frantumarsi in concordanza con la poetica campaniana che tende alla scomposizione e alla smaterializzazione dell'immagine (Ceragioli, 1985, 407). Il poeta adopera un procedimento cinematografico (così chiamato da Ceragioli, che prende spunto dal sottotitolo scomparso dall'edizione finale della sezione *La Notte: Morti cinematografiche*), impiegando una tecnica molto simile a quella futurista. In effetti, Campana concatena inquadrature che paiono defilare una accanto all'altra in un presente perpetuo, ossia liberate dal tempo e dallo spazio (Ceragioli, 1985, 30-31). La struttura sintattica tradizionale viene disgregata da elementi cromatici e musicali introdotti nel testo per mezzo di rieptizioni (Ceragioli, 1985, p. 407). Nace in tal guisa un nuovo sistema con una coesione e coerenza tutte campaniane sistema che si è trovato al

centro della nostra riflessione nel processo di traduzione dei "Canti Orfici" in romeno, pubblicata nel 2017 nella collana Bilingue Biblioteca Italiana dell'editrice Humanitas. La presente ricerca presenta, quindi, alcune strategie impiegate dal traduttore per mantenere la segmentazione tipica del nuovo sistema campaniano (la sintassi paratattica, nominale, a-verbale, a-temporale, gli iperbati, la dislocazione, la prolessi di sintagmi preposizionali, gli effetti di anacoluto, l'abolizione della punteggiatura), valorizzando, al contempo gli elementi di continuità all'interno e oltre i limiti della frase, la costruzione del senso unitario e qualsiasi sviluppo progressivo e coerente [forte coesione lessicale: il lessico genovese, figure stilistiche della ripetizione, allitterazione, parallelismo, ellisse, (Sgroi, 2007, 93-94)].

Parole-chiave: *Dino Campana, "Canti Orfici", translation, sentimental cinematography, coherence, cohesion*

Cinzia GALLO
Università di Catania
cinziagll@virgilio.it

Identity through language: *La battaglia soda* by Luciano Bianciardi

Luciano Bianciardi has been defined as a Gaddiano classicist. This judgement perfectly describes the operation he carried out in *La battaglia soda*: on the Tuscan base he inserts Latin expressions, literary terms, uncommon terms. On a syntactic, phonetic and morphological level we can also see the same mixes. The recurring idiomatic expressions are then ascribed to the desire for concreteness of Tuscan ancestry, while the various rhetorical figures are literary. All this is in line with the ideas that animate the text. The Tuscan linguistic background represents the aversion towards the politics of oppression carried out by the Piedmontese and a tribute to the literary tradition that belongs to Dante, to which some expressions refer ('bramose canne', for example). Tuscany and, in particular, Florence, with its ancient Tuscan origins, also testify to the fight against all forms of corruption and the need for integrity and honesty. Moreover, if Italians "han da farsi da soli, portando ciascuno la sua pietra all'edificio", we also understand the use of the appellative 'sor,' typical of the spoken language in the central-northern region.

Keywords: *Bianciardi, language, identity, tradition, experimentalism*

Identità attraverso la lingua: "La battaglia soda" di Luciano Bianciardi

Gaddiano classicista è stato definito Luciano Bianciardi. Questo giudizio descrive perfettamente l'operazione da lui compiuta ne *La battaglia soda*: sulla base toscana egli innesta espressioni latine, termini letterari, termini non comuni. Ed anche a livello sintattico, fonetico e morfologico si notano le stesse commistioni. Al desiderio di concretezza di ascendenza toscana si ascrivono, poi, le ricorrenti espressioni idiomatiche, mentre le varie figure retoriche sono di impianto letterario. Tutto ciò è in linea con le idee che animano il testo. Il fondo linguistico toscano rappresenta l'avversione verso la politica di sopraffazione portata avanti dai piemontesi e un tributo alla tradizione letteraria che fa capo a Dante, a cui rimandano alcune espressioni ('bramose canne', per esempio). La Toscana e, in particolare, Firenze, con le sue antiche

origini romane, testimoniano anche la lotta contro ogni forma di corruzione e il bisogno di integrità ed onestà. Se, inoltre, «gli italiani han da farsi da soli, portando ciascuno la sua pietra all'edificio», si comprende anche l'uso dell'appellativo 'sor', tipico della lingua parlata delle regioni centro-settentrionali.

Parole-chiave: *Bianciardi, lingua, identità, tradizione, sperimentalismo*

Anamaria GEBĂILĂ
Università di Bucarest
anamaria.gebaila@lts.unibuc.ro

The construction of identity in endorsment discourse. The case of Matteo Renzi endorsing Victor Ponta (2014)

A politician's identity, which, in contemporary discourse, often combines the professional ethos with a more or less fabricated personal one (Burger 2006), is one of the fundamental elements which may generate a perlocutive effect on electoral masses, namely influence the voting intention in favour of the candidate. Therefore, during electoral campaigns, many politicians use the endorsement discourse, presented by another politician who brings authority or in any case might prove useful in underlining a certain aspect of their political project. This study aims to analyse the linguistic structures used in the construction of face (Goffman 1955) which Matteo Renzi – then Prime Minister of Italy and President of the Council of the European Union – was proposing for Victor Ponta, a candidate in the presidential elections in Romania in 2014, during a press conference in the headquarters of the Romanian Social Democratic Party in Bucharest and in a live interview for a Romanian channel, Antena 3, with Victor Ponta also in the studio. By the means of conceptual metaphorical frames (Lakoff / Johnson 2012[1980], Croft / Cruse 2010[2004]) or pragmatcal phenomena like boosting or hedging (Fraser 2010), the ethos is constructed not only for the Romanian candidate, but also for Matteo Renzi, who stresses the value of friendship. In fact, the analysis of the corpus shows that Matteo Renzi seizes the opportunity to present his political actions in a positive perspective, as a model.

Keywords: *political discourse, ethos, metaphorical frames, boosting, hedging*

La costruzione dell'identità nel discorso di sostegno. Il caso Matteo Renzi – Victor Ponta (2014)

L'identità di un politico, che, nel discorso odierno, spesse volte abbina all'ethos professionale un ethos personale più o meno fabbricato (Burger 2006), rappresenta uno degli elementi fondamentali grazie ai quali poter destare nell'elettorato un effetto perlocutivo, ossia invogliarlo ad andare a votare il candidato. Perciò durante la campagna elettorale molti politici ricorrono al discorso di sostegno, pronunciato da un altro politico visto come autorità o comunque utile per sviluppare un determinato aspetto del loro progetto politico. Questo studio propone l'analisi delle strutture linguistiche utilizzate nella costruzione dell'immagine – nel senso proposto da Goffman (1955) – che Matteo Renzi, all'epoca Presidente del Consiglio dei Ministri della Repubblica Italiana e Presidente del Consiglio dell'Unione Europea – proponeva per Victor Ponta, candidato per la Presidenza della Repubblica nelle elezioni rumene del

2014, in una conferenza stampa svolta presso la sede del Partito Sociale Democratico a Bucarest e in un'intervista mandata in onda dal vivo da una rete televisiva rumena, Antena 3, con Victor Ponta presente nello studio. Dalle strutture metaforiche di stampo concettuale (Lakoff/ Johnson 2012[1980], Croft/Cruse 2010[2004]) e fino ai fenomeni come l'intensificazione e l'attenuazione (Fraser 2010), l'ethos si costruisce non soltanto per il candidato rumeno, ma anche con forte appoggio sull'ethos personale di Matteo Renzi, puntando molto sul valore dell'amicizia. In effetti, si evince dall'analisi del corpus che Matteo Renzi approfitta del momento per gettare una luce positiva sulla propria azione politica, presentando la politica italiana da lui propugnata come un modello.

Parole-chiave: *discorso politico, ethos, schemi metaforici, intensificazione, attenuazione*

Gloria GRAVINA

Università dell'Ovest di Timișoara
gloriagravina@hotmail.com

Lyric poster design and gadgets. *Boheme, Tosca, Madama Butterfly*: illustrations and definition of the characters' peculiarities

Lyric poster design and gadgets. *Boheme, Tosca, Madama Butterfly*: illustrations and definition of the characters' peculiarities. Thanks to the invention of a new technique, chromolithography, which makes the production in series of colorful drawings by stone moulds, at the end of XIX century, at the Officine Ricordi in Milan, signage is born, devoted to the opera. Within this new typology aesthetic and functional features are defined regarding the decorative elements and the illustrations. These are often produced and proposed also on other kinds of supports not only on paper (in different formats), but also of other types. For each event proposed to the public, many small objects related to the event are studied and created, in a perfect ante litteram marketing organization.

Keywords: *Opera, Lyric poster design, illustrations, gadgets, Officine Ricordi*

Cartellonismo lirico e gadgets. *Boheme, Tosca, Madama Butterfly*: illustrazioni e definizione dei caratteri dei personaggi

Cartellonismo lirico e gadgets. *Boheme, Tosca, Madama Butterfly*: illustrazioni e definizione dei caratteri dei personaggi. Con l'invenzione di una nuova tecnica, la cromolitografia, che permette la produzione in serie di disegni a colori grazie a matrici di pietra, alla fine del XIX secolo, presso le Officine Ricordi a Milano, nasce il cartellonismo dedicato all'opera lirica e nell'ambito di tale nuova tipologia, si definiscono le caratteristiche estetiche e funzionali degli elementi ornamentali nonché delle illustrazioni. Spesso queste vengono riproposte anche su altri tipi di supporti, non solo cioè su materiale cartaceo (in formati diversi), ma anche di altro genere. Per ogni evento che si propone al pubblico si studiano e si creano tanti piccoli oggetti all'evento stesso correlati, in una perfetta organizzazione di marketing ante litteram.

Parole-chiave: *Opera, cartellonismo lirico, illustrazioni, gadgets, Officine Ricordi*

The identity / diversity binominal to be found in a person's name

The grounds for the present study reside in the assumption that both proverbs and anthroponyms are culturally embedded. In fact, they represent the very spirit of the people who created them. One has to be part of the universe that led to the birth of a proverb in order to fully grasp its meaning. The same holds true for the name. For the connoisseur, a person's name stands for a community and an age, a rural environment or a more elevated one, etc. Therefore, we ask ourselves which better exponents does a culture have? Our analysis focuses on the extraordinary ability of anthroponyms found in proverbs to enclose in few syllables the essence, the identity of a people but at the same time we intend to expand our investigation in order to encompass more cultures and illustrate their diversity. The aim is to obtain a comparative framework, Italian – Romanian – English, of anthroponyms to be found in proverbs pertaining to the aforementioned cultures.

Keywords: *anthroponyms, proverbs, identity, diversity, comparative framework*

Il binomio identità / diversità reperibile nel nome proprio di persona

Lo spunto del presente studio è incentrato sulla supposizione che tanto i proverbi quanto gli antroponomi sono elementi fortemente ancorati nella cultura d'origine. Infatti, essi rappresentano lo spirito stesso del popolo che li ha creati. Si deve essere parte integrante dell'universo che ha fatto nascere un proverbio per poter capire a fondo il suo significato. Lo stesso vale per i nomi propri di persona. Per il conoscitore, il nome di una persona è rappresentativo di una comunità, di un'epoca, di un ambiente rurale o più elevato ecc. Quindi, ci domandiamo quali altri migliori esponenti di una cultura si possono avere? La nostra analisi verte sulla straordinaria capacità degli antroponomi presenti nei proverbi di racchiudere in poche sillabe l'essenza, l'identità di un popolo, ma allo stesso tempo intendiamo ampliare la nostra indagine in modo da comprendere più culture e illustrare la loro diversità. Lo scopo è quello di ottenere un quadro comparativo, italiano – rumeno – inglese, degli antroponomi reperibili nei proverbi, esistenti nelle culture sopraccennate.

Parole-chiave: *antroponomi, proverbi, identità, diversità, quadro comparativo*

Antonio IURILLI
Università di Palermo
antonio.iurilli@unipa.it

The language of science between Latin and Italian vernacular in the 17th and 18th Centuries

In the seventeenth and eighteenth centuries, in the wake of the Galilean 'revolution', an intense debate on the language to be used in scientific communication took place in Italian culture. The paper intends to propose a comparative examination of the different

positions taken by some intellectuals, divided between the world of literature and the world of science, and moved by different cultural motivations.

Keywords: *Science, 17th and 1817th, language, latin*

La lingua della scienza fra Latino e Volgare italiano nei secoli XVII e XVIII

Nei secoli XVII e XVIII, sull'onda della 'rivoluzione' galileiana, si anima nella cultura italiana un intenso dibattito sulla lingua da impiegare nella comunicazione scientifica. La relazione intende proporre un esame comparativo delle diverse posizioni che alcuni intellettuali, divisi fra mondo delle lettere e mondo della scienza e mossi da motivazioni culturali diverse, assumono intorno al problema.

Parole-chiave: *scienza, secc. XVII-XVIII, lingua, secc. XVII-XVIII, latino secc. XVII-XVIII*

Mónika Kitti FARKAS

Università degli Studi di Szeged,
farkasmonikakitti@gmail.com

The representations of the protagonists in the historical novels "Ettore Fieramosca" and "Niccolò de' Lapi" by Massimo d'Azeglio in the perspective of the national identity establishment

Ettore Fieramosca (1833) and Niccolò de' Lapi (1841) are d'Azeglio's first historical novels intended to give a boost to Risorgimento aspirations. The present work aims to examine the common points and the differences of the protagonists of the two novels, in order to identify the personal attributes that d'Azeglio considered fundamental for the formation of the national identity of the Italians. Ettore Fieramosca becomes one of the dueling knights of the challenge of Barletta, a young soldier who embodies the virtues of chivalry: the story takes place during the Franco-Spanish war in 1503, after the French soldier La Motta has insulted the honor of the Italians. In contrast, Niccolò de' Lapi is an old man of nearly 90 who is no longer able to actively fight against the Spanish conquest, but who keeps alive the memory of the freedom of the Florentine Republic. My hypothesis is that, despite the differences in age, profession, and mentality of the two characters, and the differences in historical and political context, through his characters, d'Azeglio wanted to offer the same model for the Italian Risorgimento society to follow and to call attention to the importance of the place the national identity must have taken in the new society in formation. Despite the fact that they propose different themes (1503 Southern Italy, 1529 Florence etc.), the historical novels of d'Azeglio have a common thread of orientation that connects them directly and organically with the artistic and ideological credo of the author, thus contributing to the development of the historical novel.

Keywords: *Massimo d'Azeglio, Ettore Fieramosca, Niccolò de' Lapi, national identity, character representation*

La rappresentazione dei protagonisti nei romanzi storici "Ettore Fieramosca" e "Niccolò de' Lapi" di Massimo d'Azeglio nella prospettiva della formazione dell'identità nazionale

Il Ettore Fieramosca (1833) e Niccolò de' Lapi (1841) sono i primi romanzi storici di d'Azeglio con cui egli voleva dare spinta alle aspirazioni risorgimentali. L'attuale lavoro si propone di esaminare i punti comuni e le differenze dei protagonisti dei due romanzi, affinché possiamo identificare i caratteri personali che d'Azeglio ritenne fondamentali per la formazione dell'identità nazionale degli italiani. Ettore Fieramosca diventa uno dei cavalieri duellanti della disfida di Barletta, un giovane soldato che incarna le virtù cavalleresche: la vicenda si svolge durante la guerra franco-spagnola nel 1503, dopo che il soldato francese La Motta ha insultato l'onore degli italiani. Al contrario, Niccolò de' Lapi è un vecchio di quasi 90 anni che non è più in grado di combattere attivamente contro la conquista spagnola, ma che mantiene vivo il ricordo della libertà della Repubblica Fiorentina. La mia ipotesi è che, nonostante le differenze di età, professione e mentalità dei due personaggi, e le differenze di contesto storico e politico, d'Azeglio abbia voluto offrire attraverso i protagonisti lo stesso modello da seguire per la società risorgimentale italiana e richiamare l'attenzione sull'importanza del posto che l'identità nazionale doveva occupare nella nuova società in formazione. I romanzi storici di d'Azeglio, nonostante che propongano delle tematiche differenti (1503 Italia meridionale, 1529 Firenze, ecc.), hanno un filo comune d'orientamento che li collega direttamente e in modo organico con il credo artistico e ideologico dell'autore, contribuendo con ciò allo sviluppo del romanzo storico.

Parole-chiave: *Massimo d'Azeglio, Ettore Fieramosca, Niccolò de' Lapi, identità nazionale, rappresentazione dei personaggi*

Silvia MADINCEA-PAȘCU
Università "Tibiscus" di Timisoara
silvia_madincea76@yahoo.com

The Importance of Learning Styles Diversity in Foreign Language Teaching: Reality or "Neuromyths"

In the acquisition process of foreign languages, each learner (child or adult) prefers a certain way of studying and learning which indicates one's way of perceiving, interacting and responding to the stimuli used in class. Starting from the learning styles according to different traditional classifications (Grecor: 1982; Kolb: 1984; Honey & Mumford: 1997, Dun & Dun: 2004, Sprenger: 2008 etc.), but also according to the various criticisms aimed at them (Dekker, Lee, Howard-Jones, Joles: 2012; Sarrasin, Masson: 2015; Newton, Salvi: 2020), this paper highlights the importance of teaching activities favourable to different styles for the involvement of each participant in a foreign language course. From 2012 onwards, learning styles are often referred to as "Neuromyths" as a student is unable to better acquire if taught in his or her preferred style. Reality or "Neuromyth", a single learning style should not prevail in a language class while the teacher should not be influenced by his own style of acquisition but stimulate different skills in students (listening, writing, speaking, etc.). For the various learning styles, we intend to propose some activities to be used in the language class and at the same time identify the difficulties that may result.

Keywords: *diversity, learning style, Neuromyths, teaching*

Il rilievo della diversità degli stili di apprendimento nella didattica delle lingue straniere: realtà o “neuromiti”

Nel processo di acquisizione delle lingue straniere ogni apprendente (bambino o adulto) preferisce un certo modo di studiare e imparare ciò che indica il suo modo di percepire, interagire e rispondere agli stimoli usati nella classe. A partir dagli stili di apprendimento secondo diverse classifiche tradizionali (Grecorc: 1982; Kolb: 1984; Honey & Mumford: 1997, Dun & Dun: 2004, Sprenger: 2008 ecc.), ma anche secondo le varie critiche mirate a questi (Dekker, Lee, Howard-Jones, Joles: 2012; Sarrasin, Masson: 2015; Newton, Salvi: 2020), il presente lavoro mette in evidenza l'importanza delle attività didattiche favorevoli ai diversi stili per il coinvolgimento di ogni partecipante ad un corso di lingua straniera. A partir dal 2012 gli stili di apprendimento sono spesso riferiti come “neuromiti” visto che uno studente non riesce ad acquisire meglio se viene insegnato nel suo stile preferito. Realtà o “neuromito”, un solo stile di apprendimento non dovrebbe prevalere in una classe di lingua, mentre l'insegnante non dovrebbe essere influenzato dal proprio stile di acquisizione ma stimolare diverse abilità negli studenti (ascolto, scrittura, parlato ecc.). Per i vari stili di apprendimento intendiamo proporre alcune attività da usare nella classe di lingua e identificare allo stesso tempo le difficoltà che possono risultarne.

Parole-chiave: *diversità, stile, apprendimento, neuromiti, didattica*

Delia-Ioana MORAR

Università Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca
delia.morar@ubbcluj.ro

Identity and diversity in some Italian-speaking writers: Jhumpa Lahiri, Helena Janeczek and Mihai Butcovan

It is called migrant literature, literature of migration, multiethnic, multicultural, hybrid, syncretic literature and so on. Migrant writers come from Eastern Europe, Africa, Middle Eastern countries and even America. The present work aims to focus on three Italian-speaking migrant writers who conquer new identities through writing. They are: the American writer, of Indian origin, Jhumpa Lahiri; the German writer, of Polish-Jewish origin, Helena Janeczek and the Romanian writer Mihai Butcovan. History offers us many examples of writers who at some point in their life start writing masterpieces in a language other than their native language. We remember the names of Samuel Beckett, Joseph Conrad or Vladimir Nabokov. The phenomenon of migrant literature begins in Italy in the nineties and at the beginning the works are mainly autobiographical and talk about the problems of those who decide or are forced to leave their homeland and have to enter a new society. Once they have mastered Italian, writers begin to diversify their style and tackle other genres as well. The fates of the writers we will focus on and their writings are examples of how the love for Italian language has led them to rediscover themselves, to acquire a new identity, to then enrich the language in which they express themselves and offer different perspectives to their Italian readers on the world and on the condition of immigrants.

Keywords: *migrant literature, Italian-speaking foreign writer, identity, diversity, new perspectives*

Identità e diversità in alcuni scrittori italofoeni: Jhumpa Lahiri, Helena Janeczek e Mihai Butcovan

È chiamata letteratura migrante, della migrazione, multi-etnica, multiculturale, ibrida, sincretica, letteratura del doppio sguardo e via dicendo. Gli scrittori migranti vengono dall'Europa dell'Est, dall'Africa, dai Paesi del Medio Oriente e anche dall'America. Il presente lavoro intende soffermarsi su tre scrittori migranti italofoeni che conquistano nuove identità attraverso la scrittura. Si tratta di: la scrittrice americana, di origine indiana, Jhumpa Lahiri; la scrittrice tedesca, di famiglia ebreo-polacca, Helena Janeczek e lo scrittore romeno Mihai Butcovan. La storia ci offre molti esempi di scrittori che ad un certo punto della loro vita iniziano a scrivere capolavori in una lingua diversa dalla loro lingua madre. Ricordiamo i nomi di Samuel Beckett, Joseph Conrad o Vladimir Nabokov. Il fenomeno della letteratura migrante si manifesta in Italia negli anni Novanta e all'inizio le opere sono soprattutto autobiografiche e parlano dei problemi di chi decide o è costretto a lasciare la propria patria e si deve inserire in una nuova società. Una volta impadroniti dell'italiano, gli scrittori iniziano a diversificare il proprio stile e ad affrontare anche altri generi. I destini degli scrittori di cui ci occuperemo e i loro scritti sono esempi di come l'amore per l'italiano gli ha portati a riscoprirsi, ad acquisire una nuova identità, per poi arricchire la lingua in cui si esprimono e offrire prospettive diverse ai propri lettori italiani sul mondo e sulla condizione di migrante.

Parole-chiave: *letteratura migrante, scrittore straniero italofono, identità, diversità, nuove prospettive*

Ellen PATAT

Università degli Studi di Milano
ellenpatat@gmail.com

Teresa Boschin e Eletta Presern: Identity and diversity in two testimonies by two Friulian migrants

The assumption behind this paper is that "non-academic" literature, often (but not exclusively) written by migrants, can offer powerful insights into the nature of the migration process and the experience of being a migrant" (King, et al. x) as well as on identity (trans)formation in the complex and elaborate process of the encounter-clash with the Otherness, Diversity in itself. The interaction of dualistic dimensions – old / new, internal / external, home / non-home, family / foreign – contributes to the redefinition of identity which, in turn, in its fluid continuity, becomes a bridge between the poles, between the I / us and the Other. The uprooting, which is inherent in the emigration process, undermines personal, social and cultural identity and can be reflected in a profound crisis of the 'I'. The analysis of the interaction between identity, diversity and culture is a necessary approach for the understanding of the I and the Other. Therefore, the present contribution aims to exploit the most intimate and sincere testimonies, in the form of diaries, letters and memoirs of two Friulians – Teresa Boschin (1903) and Eletta Presern (1928), who lived abroad after the Second World War–, available on the site "Italians abroad. The diaries tell". Through the investigative lens of the concepts of social and personal identity, we want to probe the individual experience, asserting it as an experiential referent.

Keywords: *personal identity, social identity, diversity, Boschin, Presern, female emigration*

Teresa Boschin e Eletta Presern: Identità e diversità nelle testimonianze di due friulane emigrate

L'assunto alla base del presente contributo è che "la letteratura 'non accademica', scritta spesso (ma non esclusivamente) dai migranti, può offrire potenti spunti sulla natura del processo migratorio e sull'esperienza di essere un migrante" (King, et al. x) nonché sulla (tras)formazione identitaria nel complesso ed elaborato processo di incontro-scontro con l'Alterità, di per sé Diversità. L'interazione delle dimensioni dualistiche – vecchio/nuovo, interno/esterno, casa/non-casa, familiare/straniero – contribuisce alla ridefinizione dell'identità che, a sua volta, nella sua fluida continuità, diventa un ponte tra i poli, tra l'Io / noi e l'Altro. Lo sradicamento insito nel processo di emigrazione mina l'identità personale, sociale e culturale e può riflettersi in una crisi profonda dell'Io. L'analisi dell'interazione tra identità, diversità e cultura costituisce un approccio necessario per la comprensione dell'Io e dell'Altro. Il presente intervento vuole quindi sfruttare le testimonianze più intime e sincere, sotto forma di diari, lettere e memorie, di due friulane – Teresa Boschin (1903) e Eletta Presern (1928) –, vissute all'estero dopo la seconda guerra mondiale, messe a disposizione sul sito "Italiani all'estero. I diari raccontano". Tramite la lente investigativa dei concetti di identità sociale e personale, si vuole scandagliare l'esperienza individuale asserendola a referente esperienziale.

Parole-chiave: *identità personale, identità sociale, diversità, Boschin, Presern, emigrazione femminile*

Simone PETTINE

Università degli Studi "G. d'Annunzio"
simone.pettine@unich.it

Dante's identity in game studies. Lines of Research

Huizinga was the first to illustrate, with a systematic treatment, not only the possible encounter between ludus and official culture, but their natural symbiosis. Culture is (also) play, and artistic phenomena can develop, accompany and strengthen themselves alongside real playful activities. Nevertheless, similar studies in the field of Italian studies are still lacking, while abroad they have already enjoyed good health, for about ten years, thanks to the advent of game studies. In 2021, the writer initiated a first critical-semiotic analysis of video game products that have drawn part of their content, or simply a vague suggestion, from the author of Italian literature par excellence: Dante Alighieri. A first part of these considerations was exposed during the international conference "L'altro Dante: processi di attualizzazione della Commedia" (24-25 November 2021, Chieti). Clearly the lines of research are today extremely numerous and varied, precisely by virtue of their still very young statute. Ludology turns its attention to a series of specific performance acts, which have as their fundamental object of study the game. And there are many Dante-themed games: they range from videogames to Virtual Reality, from collectible card games to RPGs, without excluding of course a more traditional format (precisely because they are bookish) such as gamebooks. The attention of the proposal in question is directed to the latter, and to be

exact to *Inferno* by Alberto Orsini and Francesco Di Lazzaro, and to *L'Inferno spiegato male* by Francesco Muzzopappa. Both adventures – to be lived in the company of paper, pen and paper book – offer the reader-player a very personal journey into Dante's first cantica. We will try to define the ways in which the identity of the poet is manifested in these products, and with what degree of fidelity it has been adapted.

Keywords: *Dante, Comedy, Italian literature, Game Studies, Gamebook*

L'identità dantesca nei game studies. Linee di ricerca

Huizinga illustrò per primo, con una trattazione sistematica, non solo il possibile incontro tra ludus e cultura ufficiale, ma la loro naturale simbiosi. La cultura è (anche) gioco, e i fenomeni artistici possono svilupparsi, accompagnarsi e potenziarsi affiancandosi a vere e proprie attività ludiche. Ciò nonostante, simili studi nel campo dell'italianistica sono ancora carenti, mentre all'estero godono già di buona salute, da una decina d'anni, grazie all'avvento dei game studies. Chi scrive ha avviato nel 2021 una prima analisi critico-semiotica dei prodotti ludici e videoludici che abbiano attinto parte dei propri contenuti, o semplicemente una vaga suggestione, dall'autore della letteratura italiana per eccellenza: Dante Alighieri. Una prima parte di queste considerazioni è stata esposta nel corso del convegno internazionale *L'altro Dante: processi di attualizzazione della Commedia* (24-25 novembre 2021, Chieti). Chiaramente le linee di ricerca sono ad oggi estremamente numerose e variegate, proprio in virtù del loro statuto ancora molto giovane. La ludologia rivolge la propria attenzione ad una serie di atti performativi specifici, i quali hanno come oggetto di studio fondamentale il gioco. E i giochi a tema dantesco sono molteplici: si spazia dal videogame alla Realtà Virtuale, dal gioco di carte collezionabili ai GDR, senza escludere naturalmente un formato più tradizionale (proprio perché libresco) come i librigioco (gamebook). L'attenzione della proposta in questione è indirizzata a questi ultimi, e per l'esattezza a *Inferno* di Alberto Orsini e Francesco Di Lazzaro e a *L'Inferno spiegato male* di Francesco Muzzopappa. Entrambe le avventure – da vivere in compagnia di carta, penna e libro cartaceo – propongono al lettore-giocatore un viaggio tutto personale nella prima cantica dantesca. Si tenterà di definire le modalità con cui l'identità del Sommo si manifesta in questi prodotti, e con quale grado di fedeltà sia stata adattata.

Parole-chiave: *Dante, Commedia, letteratura italiana, Game Studies, Gamebook*

Alessandro ROSSELLI

Università degli Studi di Szeged
a_rosselli_szeged@yahoo.it

Identity id purposes and difference of origins in a novel on tje italiana Resistance: *Il clandestino (The clandestine) (1962) by Mario Tobino*

In this novel of the tuscan writer it's possible to mark an identity of purposes into the members of a partisan group (the *Clandestine* of the title) who struggles in Medusa (Viareggio) and environs from september 1943 until the summer of 1944 against the german occupation forces and their allies, the fascists of *Italian Social Republic*, but too a remarkable difference of origins into them: in the members of the partisan group we find the admiral Umberto Saverio, the humble medical doctor Anselmo and the docker

Adriatico. But, too late, when the *Clandestine* isn't no more isolated and receives aids from the anglo-americans (weapons, uniforms, food and money), and after the death of some original members of the partisan group, another difference of purposes appears: their followers kills an old survived fascist, Rindi, without trial, and only for revenge, without the spirit to create a *New Italy* as was the true purpose of the italian Resistance.

Keywords: *partisans, germans, Resistance, fascists, revenge*

Identità di scopi e diversità di origini in un romanzo sulla Resistenza italiana: *Il clandestino* (1962) di Mario Tobino

In questo romanzo dello scrittore toscano si può notare un'unità d'intenti fra i membri del gruppo partigiano (*Il Clandestino* del titolo) che combatte a Medusa (Viareggio) e dintorni gli occupanti nazisti e i fascisti della Repubblica Sociale Italiana loro alleati dal settembre 1943 all'estate del 1944, ma anche una notevole diversità di origini fra loro: tra i suoi membri troviamo l'ammiraglio Umberto Saverio, l'umile dottor Anselmo ed il portuale Adriatico. Più tardi, quando il gruppo partigiano non è più isolato e riceve aiuti dagli anglo-americani (armi, vestiario, cibo ed anche denaro), e dopo la morte di alcuni dei suoi membri originari, appare un altro tipo di diversità: i loro successori, un vecchio fascista sopravvissuto, Rindi, senza processo e solo per vendetta, senza lo spirito di creare quella *Nuova Italia* che era il veroscopo primo della Resistenza italiana.

Parole chiave: *partigiani, tedeschi, Resistenza, fascisti, vendetta*

Oana SĂLIȘTEANU
Università di Bucarest
oana.salisteanu@lls.unibuc.ro

Guido Cavalcanti's Tonal Diversity within the Choral Identity of Lyric Poetry in the 13th Century

The recent publication of the Romanian translation of Guido Cavalcanti's complete work, made us meditate on the singularity of the poet's voice in the context of Florentine society at the end of the 13th century, as well as on the obstacles faced in the translating process. There would be three fundamental elements of Cavalcanti's innovations compared to the poor previous lyric tradition before him: the dramatic change of poetic tone (from the choral and graceful serenity of the troubadours and the representatives of Scuola Siciliana to an anxious, egocentric and pessimistic tone), the thematic expansion (besides the recurrent images of courtly love, his surprising philosophical background inspired by Averroes' writings and his citizen commitment) and the metric and stylistic refinement of his 52 poems (including sonnets, ballads and canzonas). The inherent and contextual difficulties of translating into Romanian seven centuries old texts will also be examined and illustrated with fragments of translations (the interpretative ambiguities, difficult to untangle even by the most skilled specialists in Cavalcanti's poetry, the archaic language, the strict prosodic and rhyme canons, the unquestionable necessity of the explanatory notes added at the end of the volume).

Keywords: *Guido Cavalcanti, Romanian Translation in verse, 13th century*

La diversità tonale di Guido Cavalcanti nell'identità corale della lirica Duecentesca

La recente pubblicazione della traduzione in rumeno, in metro e rima, dell'opera integrale di Guido Cavalcanti, ci ha fatto meditare alla singolarità della voce del poeta nel contesto della società fiorentina alla fine del XIII secolo, nonché agli ostacoli affrontati nel percorso traduttivo. Tre sarebbero i punti fondamentali di innovazione cavalcantiana rispetto alla scarsa tradizione lirica precedente: il severo cambiamento di registro (dalla corale e graziosa serenità dei trovatori e dei Siciliani ad un tono ansioso, egocentrico e pessimistico), l'ampliamento tematico (oltre al repertoriale amor cortese, l'aggiunta della sua sorprendente impostazione filosofica di stampo averroistico e la presenza del tema dell'impegno cittadino) e la raffinatezza metrica e stilistica dei suoi 52 poemi (tra sonetti, ballate e canzoni). Verranno inoltre prese in esame e illustrate con frammenti di traduzione le difficoltà inerenti e contestuali della resa in rumeno di un testo di sette secoli fa (le lacune del testo e le ambiguità interpretative, difficilmente districate anche dai più abili conoscitori del testo cavalcantiano, l'arcaicità della lingua, gli stretti canoni prosodici e di rima, la necessità incontestabile delle note esplicative aggiunte alla fine del volume).

Parole-chiave: *Guido Cavalcanti, traduzione in versi, rumeno, Duecento*

Patrizia UBALDI

Università Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca
patriziaubaldi61@gmail.com

Francesco Guccini: identity and diversity in songwriting

The aim of this research is to try to understand if songwriting can be considered poetry, particularly that of Francesco Guccini, a singer-songwriter of the very beginning. He is undoubtedly influenced by the musical wave coming from a new generation of songwriters from the United States. The American fashion easily takes root in Europe and makes many proselytes. From the outset, the singer-songwriter in question writes the lyrics to his songs, set them to music and sang them in taverns and dance halls, telling stories he had experienced or witnessed. Thus he begins his career as a storyteller, his aspiration is telling stories by singing in rhyme. In his lyrics he tells about himself, his family, his origins, the people he knows or has known, he talks about the past and the future, always, however, through a serious and careful psychological introspection. Reading the lyrics of his songs, we immediately realise that they are real poems, but above all we understand his great cultural depth; indeed, apart from the quotations of illustrious authors such as Carducci, Gozzano or Eliot, our singer-songwriter delves into the human soul, bringing to light hidden emotions, which he then transmits to his audience through his music. Thanks to his skill in using words, from his earliest compositions to his latest album, his lyrics have always triggered strong emotions, despite the succession of generations, thanks to his skill in the use of words.

Keywords: *singer-songwriter, poetry, music, emotions, literature*

Francesco Guccini: identità e diversità nella canzone d'autore

Francesco Guccini: identity and diversity in songwriting Lo scopo di questa ricerca è tentare di capire se la canzone d'autore può essere considerata poesia, in particolare quella di Francesco Guccini, cantautore della prima ora. È indubbiamente influenzato dall'onda musicale che arriva da una nuova generazione di cantautori proveniente dagli Stati Uniti. La moda americana attecchisce facilmente in Europa e fa molti proseliti. Fin dagli esordi, il cantautore in questione scrive i testi delle sue canzoni, che mette in musica e canta in osterie e balere, raccontando storie che ha vissuto o di cui è stato testimone. Comincia, così, la sua carriera di cantastorie, la sua aspirazione è raccontare cantando in rima. Nei suoi testi narra di se', della sua famiglia, delle sue origini, delle persone che conosce o ha conosciuto, parla del passato e del futuro, sempre, però, attraverso una seria e attenta introspezione psicologica. Leggendo i testi delle sue canzoni si capisce subito di trovarsi di fronte a delle vere e proprie poesie, ma soprattutto si comprende il suo grande spessore culturale; difatti, a parte le citazioni di autori illustri, quali Carducci, Gozzano o Eliot, il nostro cantautore scava nell'animo umano riuscendo a portare alla luce emozioni recondite, che poi attraverso la musica trasmette al suo pubblico. Dalle sue prime composizioni fino all'ultimo album, i suoi testi hanno scatenato emozioni sempre forti, nonostante l'avvicinarsi delle generazioni, grazie alla sua abilità nell'uso delle parole.

Parole-chiave: *cantautore, poesia, musica, emozioni, letteratura*

Oana-Dana BALAȘ
Universitatea din București
oana.balas@unibuc.ro

“Aruncându-și pașii”: the Translation of Verbo-Nominal Structures from Spanish into Romanian

The present research aims to analyze and classify the convergent and divergent tendencies in the translation of verbo-nominal structures such as “V + N (subject / direct object)” from Spanish into Romanian, based on a corpus of literary translations made by students. An example would be the sequence “rompiendo la armonía que se establecía en su ausencia”, composed of “romper” (V) + “la armonía” (DP-DO) and “establecerse” (V) + “la armonía” (DP-S) and translated by calque of the verbs “romper” and “establecerse” in an aberrant version such as “rupând armonia care se stabilea în absența sa”. The study also aims to establish a dominance scale of the (in)adequate use of translation methods (Vinay & Darbelnet 1958), taking into account the similarities and differences between the two languages.

Keywords: *Spanish, verbo-nominal structures, translation methods, Romanian, literary translation*

“Aruncându-și pașii”: estructuras verbonominales en la traducción del español al rumano

La presente investigación se propone analizar y clasificar las tendencias convergentes y divergentes en la traducción del español al rumano de estructuras del tipo “V + N (sujeto / objeto directo)” a partir de un corpus de traducciones literarias estudiantiles. Un ejemplo sería la secuencia “rompiendo la armonía que se establecía en su ausencia”, compuesta por “romper” (V) + “la armonía” (SN-OD) y “establecerse” (V) + “la armonía” (SN-S) y resuelta mediante calco de los verbos “romper” y “establecerse” en la variante aberrante “rupând armonia care se stabilea în absența sa”. El estudio se propone, asimismo, establecer una escala de dominancia en el uso (in)adecuado de los procedimientos de traducción (Vinay y Darbelnet 1958), a la luz de las similitudes y de las diferencias entre las dos lenguas.

Palabras clave: *español, estructuras verbonominales, métodos de traducción, rumano, traducción literaria*

Identity and diversity in the works of Ricardo Palma, Clorinda Matto de Turner and Manuel González Prada

Identity and diversity in the writing of Ricardo Palma, Clorinda Matto de Turner and Manuel González Prada. Ricardo Palma, Clorinda Matto de Turner and Manuel González Prada are three Peruvian authors that have in common the use of previous cultural information for their projects to define the national Peruvian identity. They merged literature and history and they recovered the Inca past in order to demonstrate that in the existing diversity of the country lies the essence of the nation. Ricardo Palma, through his *Tradiciones*, gives an overview of all the history of Perú, from the Inca past to the Independence, Manuel González Prada criticises the extension of the colonial system during the Republic and he writes *Baladas* as a testimony of the suffering of the indigenous people submitted to injustice and cruelty during the process of Conquest and Colony, Clorinda Matto de Turner inaugurates the literary indigenism with *Aves sin nido* and through her whole writings, she pursued the incorporation of the indigenous as part of the Peruvian nation because they were subjected to the suffering and the ignorance and this incorporation meant the homogenization of the racial and social differences. The objective of these three authors has been the construction of an inclusive Peruvian nationalism where diversity was not a glitch but an essential condition for the definition of the national Peruvian identity characterized by its cultural, literary and historical richness.

Keywords: *identity, diversity, indigenous, nationality, integrative*

Identidad y diversidad en las obras de Ricardo Palma, Clorinda Matto de Turner y Manuel González Prada

Ricardo Palma, Clorinda Matto de Turner y Manuel González Prada son tres autores peruanos que tienen en común el uso de datos culturales anteriores para sus proyectos de definir la identidad nacional peruana. Fusionaron literatura e historia y recuperaron el pasado incaico para demostrar que en la diversidad existente en el país está la esencia de la patria. Ricardo Palma, a través de sus *Tradiciones*, hace un recorrido por toda la historia del Perú, desde el Incanato hasta la Independencia, Manuel González Prada critica la prolongación del sistema colonial en la República y escribe las *Baladas* como testimonio del sufrimiento de la población indígena sometida a injusticias y crueldades durante el proceso de la Conquista y el período colonial, Clorinda Matto de Turner inaugura el indigenismo literario con *Aves sin nido* y a través de toda su obra se propuso incorporar a los indígenas en la nación peruana porque estaban sometidos al sufrimiento y a la ignorancia y esta incorporación suponía homogeneizar las diferencias raciales y sociales. La meta de estos tres autores ha sido la construcción de un nacionalismo peruano integrador donde la diversidad no supusiera un desperfecto, sino una condición imprescindible para la definición de la identidad nacional peruana caracterizada por su riqueza cultural, literaria e histórica.

Palabras clave: *identidad, diversidad, indígenas, nacionalidad, integrador*

Mihaela CIOBANU

Universitatea din București
mihaela.ciobanu@lils.unibuc.ro

The world of travel through identity and diversity in the Spanish-speaking world

Linguistic variation is a reality present in all languages and their varieties. This alternation of forms and identity of content is evident in all fields of knowledge and in society. In the travel industry there is a fairly high degree of variation, given that it is a communicative discourse, mainly of popularisation. We will focus on the different types of variation, with an emphasis on diastatic and diatopic variation, and we will analyse similar sources in order to identify similarities or differences in the way they designate the same tourist reality.

Keywords: *variation, alternation, identity, diversity, tourism terminology*

El mundo de los viajes a través de la identidad y diversidad en el espacio hispanohablante

La variación lingüística es una realidad presente en todas las lenguas y sus variedades. Esa alternancia de formas y la identidad de contenido se hacen patentes en todos los campos del saber y en la sociedad. En la industria de los viajes hay un grado bastante elevado de variación, dado que se trata de un discurso comunicativo, en principal, de divulgación. Vamos a centrarnos en los diferentes tipos de variación, haciendo hincapié en la diastrática y la diatópica, y analizaremos fuentes similares para identificar las similitudes o las diferencias en la manera de designar la misma realidad turística.

Palabras clave: *variación, alternancia, identidad, diversidad, terminología turística*

Roxana Maria CREȚU

Universitatea de Vest din Timișoara
roxana.cretu93@e-uvt.ro

Linguistic diversity in drug slang

The consumption of illicit substances is a characteristic phenomenon of today's society. Industrial and technological development has favored the spread of drugs throughout the world, through new ways. Making its distribution a crime, which is punishable according to the criminal code in force in all countries of the world, dealers and drug addicts show once again the ingenuity and originality of human beings when creating a code language. In this article we intend to identify and analyze from a semantic point of view the words belonging to the drug slang. In recent decades, the slang language of the drug has been incorporating several words belonging to various semantic fields. This is due, in the first place, to the need of the supplier and the buyer of that substances to create or search within the language for a word that helps them to name a concept in a cryptic way. In the first part of the article we will talk about the main characteristics of drug slang, then we will classify the words found in thematic areas and therefore we

will see what are the procedures used by the creators of drug slang when searching for it a metaphorical synonym to the original name of the drug.

Keywords: *slang, connotations, drug, semantics, synonymy*

Diversidad lingüística en la jerga de la droga

El consumo de sustancias ilícitas es un fenómeno característico de la sociedad actual. El desarrollo industrial y tecnológico ha favorecido la difusión de las drogas en todo el mundo, mediante novedosas vías. Constituyendo su distribución un delito, que se castiga según el código penal vigente en todos los países del mundo, los traficantes y los drogadictos muestran una vez más la ingeniosidad y la originalidad del ser humano a la hora de crear un lenguaje en clave. En este artículo nos proponemos identificar y analizar desde un punto de vista semántico las palabras pertenecientes a la jerga de la droga. En las últimas décadas, el lenguaje argótico de la droga ha ido incorporando varios vocablos pertenecientes a diversos campos semánticos. Esto se debe, en primer lugar, a la necesidad del proveedor y del comprador de dichas sustancias de crear o de buscar dentro de la lengua una palabra que le ayude a nombrar un concepto de manera críptica. En la primera parte del artículo hablaremos sobre las principales características de la jerga de la droga, luego, clasificaremos las palabras encontradas en áreas temáticas y por ende veremos cuáles son los procedimientos utilizados por los creadores de la jerga de la droga a la hora de buscarle un sinónimo metafórico a la denominación original de la droga.

Palabras clave: *argot, connotaciones, droga, semántica, sinonimia*

Oana-Adriana DUȚĂ
Universitatea din Craiova
oana.duta@edu.ucv.ro

Conceptual metaphor identity and diversity in Spanish and Romanian: the case of the lexical family of *líquido*

Our research aims at examining the identity and diversity between Spanish and Romanian in terms of linguistic metaphors, combining corpus analysis with the principles of cognitive semantics. According to cognitivists, linguistic metaphors are ubiquitous in everyday language and have a range of characteristic and systematic features. A lot of metaphors have become rooted in language to the extent that the speakers no longer perceive them as innovative structures (“fossilized” or “lexicalized” metaphors according to the terminology proposed by Larson and, respectively, Rabadan, apud Samaniego Fernández 1998). In this presentation we shall start from a variety of contexts of use of terms belonging to the lexical family of *líquido* (*líquido, liquidez, liquidación, liquidar, liquidador*), extracted from the corpus CORPES (El Corpus del Español del Siglo XXI), where we aim at detecting the presence or absence of a conceptual metaphor, using the guidelines for identifying the categories of metaphors as proposed by Lakoff and Johnson (1980), Lakoff and Turner (1989), Talmy (2000), Neagu (2005). Afterwards, we shall see whether the same metaphorical manifestations can be found in the case of the same words in Romanian as well.

Keywords: *conceptual metaphor, cognitive semantics, ontological metaphor, image metaphor*

Identidad y diversidad metafórica conceptual en español y rumano: el caso de la familia léxica de *líquido*

Nuestra investigación se propone examinar la identidad y la diversidad entre el español y el rumano desde el punto de vista de la metáfora lingüística, combinando el análisis de corpus con los principios de la semántica cognitiva. Según los cognitivistas, las metáforas lingüísticas son ubicuas en el lenguaje común y exhiben una serie de rasgos característicos y sistemáticos. Muchas metáforas se han arraigado en la lengua de tal manera que los hablantes ya ni las perciben como estructuras innovadoras (metáforas “fossilizadas” o “lexicalizadas”, según la terminología propuesta por Larson y, respectivamente, Rabadan, apud Samaniego Fernández 1998). En esta ponencia partiremos de una variedad de contextos de uso de términos que pertenecen a la familia léxica de líquido (líquido, liquidez, liquidación, liquidar, liquidador) extraídos del corpus CORPES (El Corpus del Español del Siglo XXI), en los cuales nos proponemos detectar la presencia o la ausencia de una metáfora conceptual, empleando las pautas de identificación de las categorías de metáforas propuestas por Lakoff y Johnson (1980), Lakoff y Turner (1989), Talmy (2000), Neagu (2005). Posteriormente, comprobaremos si en rumano existen también las mismas manifestaciones metafóricas en el caso de los mismos lexemas.

Palabras clave: *metáfora conceptual, semántica cognitiva, metáfora ontológica, metáfora de imagen*

Mihai ENĂCHESCU, Răzvan BRAN

Universitatea din București

mihail.enachescu@lils.unibuc.ro

razvan.bran@lils.unibuc.ro

Identity and diversity in Romance proverbs: abuse and moderation related to eating and drinking

Proverbs of a language are a testimony of the thought, customs and social organisation of a linguistic community, since they reflect its codes of conduct and moral values. We propose to analyse the sayings related to the idea of moderation or abuse in food and drink present in the sayings of 5 Romance languages: Spanish, Portuguese, French, Italian and Romanian. First of all, we will analyse the common sayings in the Romance world and classify them according to the key idea they express. This is, of course, a conceptual correspondence, not a literal one, although sometimes the latter also occurs. For example, abuse, even of what is good and tasty, becomes tiresome: *Todos los días gallina, amarga la cocina; Même ragoût perd tout son goût; Nem sempre galinha, nem sempre sardinha; Pește, pește – mămăliga prăpădește*. On the other hand, moderation is always advisable, even if it is something healthy: *Aceituna, oro es una, dos plata y la tercera mata; Un œuf n'est n'est rien, deux font grand bien, trois, c'est assez, quatre, c'est tort, cinq, c'est la mort; La prima oliva è oro, la seconda è argento, la terza non val niente; Uma azeitona, ouro, segunda prata, terceira mata*. Secondly, we want to highlight those paroemias specific to one culture or another, in order to highlight the diversity of beliefs

in the Romance world. For example, if in Spanish the beneficial effects of water are emphasised (*Si agua sola es tu bebida, será más larga tu vida*), in Romanian it is believed the opposite (*Nu bea apă multă că-i face broască-n pânțece*). This study of comparative Romance paroemiology attempts to highlight the similarities, but above all the differences between the Romance languages on a subject related to the everyday existence of human beings.

Keywords: *Romance proverbs, food, drink, abuse and moderation, identity, diversity*

Identidad y diversidad en el refranero románico: abuso y moderación relacionados con la comida y bebida

El refranero de una lengua constituye un testimonio del pensamiento, las costumbres y la organización social de una comunidad lingüística, puesto que refleja sus códigos de conducta y sus valores morales. Nos proponemos analizar las paremias que se relacionan con la idea de moderación o abuso en la comida y la bebida presentes en el refranero de 5 lenguas románicas: español, portugués, francés, italiano y rumano. En primer lugar, haremos un análisis de las paremias comunes en el mundo románico y vamos a clasificarlas según la idea-clave que expresan. Se trata, por supuesto, de una correspondencia conceptual, no de una literal, aunque a veces se da también esta última. Por ejemplo, el abuso, incluso de lo bueno y sabroso, llega a ser cansado: *Todos los días gallina, amarga la cocina; Mêmes ragoût perd tout son goût; Nem sempre galinha, nem sempre sardinha; Pește, pește – mămăliga prăpădește*. Por otra parte, la moderación es siempre aconsejable, aunque se trate de algo saludable: *Aceituna, oro es una, dos plata y la tercera mata; Un œuf n'est rien, deux font grand bien, trois, c'est assez, quatre, c'est tort, cinq, c'est la mort; La prima oliva è oro, la seconda è argento, la terza non val niente; Uma azeitona, ouro, segunda prata, terceira mata*. En segundo lugar, queremos destacar aquellas paremias específicas de una cultura u otra, para poner de relieve la diversidad de las creencias del mundo románico. Por ejemplo, si en español se insiste sobre los efectos benéficos del agua (*Si agua sola es tu bebida, será más larga tu vida*), en rumano ocurre todo lo contrario (*Nu bea apă multă că-i face broască-n pânțece*). Este estudio de paremiología románica comparada intenta subrayar las similitudes, pero sobre todo las diferencias entre las lenguas romances sobre un tema relacionado con la existencia cotidiana del ser humano.

Palabras clave: *refranero románico, comida, bebida, abuso y moderación, identidad, diversidad*

Lavinia SIMILARU

Universitatea din Craiova
lavinia_similaru@yahoo.es

French People in *Episodios nacionales* by Galdós

It is well known that *Episodios nacionales* are the fictionalised history of the 19th century in Spain and could perfectly replace history books. In the first two series, the author narrates the Spanish War of Independence, that is, the war against the First French Empire. Napoleon, the French emperor, had invaded Spain and had placed his brother José I on the throne. The majority of the Spanish population faced the invaders

very firmly, and the clash between the two nations and between the two cultures was brutal. The Spanish hated the French, they called Napoleon's brother "Pepe Botella" and fought fiercely to drive the enemies out of their land. Spanish mothers preferred to see their children dead than committing acts of cowardice. But there was another part of the population, which -out of necessity or pleasure- agreed with the enemy and became "Frenchified". *Episodios nacionales* show the mothers who disowned their "Frenchified" children and the brides who broke their engagements. Spanish women made an effort to be decisive. However, they did not always succeed. At the end of the war, the Spanish patriots considered that the "Frenchified" deserved to die, just like the French, for having betrayed their homeland. Most of them ended up executed.

Keywords: *Galdós, Episodios nacionales, war, French*

Los franceses en los Episodios nacionales de Galdós

Es harto conocido que los *Episodios nacionales* son la historia novelada del siglo XIX en España y podrían perfectamente reemplazar los libros de historia. En las primeras dos series el autor narra la Guerra de la Independencia Española, es decir la guerra en contra del Primer Imperio Francés. Napoleón, el emperador francés, había invadido España y había colocado en el trono a su hermano José I. La mayoría de población española enfrentó los invasores con mucha firmeza, y el choque entre las dos naciones y entre las dos culturas fue brutal. Los españoles odiaban a los franceses, apodaron "Pepe Botella" al hermano de Napoleón y lucharon encarnizadamente para echar de su tierra a los enemigos. Las madres españolas preferían ver a sus hijos muertos que cometiendo actos de cobardía. Pero hubo otra parte de la población, que -por necesidad o por gusto- pactó con el enemigo y se volvió "afrancesada". Los *Episodios nacionales* muestran a las madres que renegaron de sus hijos "afrancesados" y a las novias que rompieron el noviazgo. Las mujeres españolas se esforzaban en ser decididas. Aunque no siempre lo conseguían. Al final de la guerra, los patriotas españoles consideraron que los "afrancesados" se merecían morir, igual que los franceses, por haber traicionado a la patria. La mayoría acabaron ejecutados.

Palabras clave: *Galdós, episodios nacionales, guerra, franceses*

Cristina VARGA

Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca
Université Catholique de l'Ouest, Angers
cristina.varga@gmail.com

TikTok terminology in Romanian and in Romance languages. A contrastive study

The increasing development of social networks, their great diversity and their growing popularity are the reason for the widespread use of the specific terminology of this field in day-to-day communication. The new lingo of social networks has influenced not only the way young people speak, as there are social networks on the Internet dedicated to children, young people, adults and seniors. Each user's language is therefore influenced by the vocabulary of social networks in general (terms such as: influencer, follower, likes, viewing, etc.) but also by the specific terminology of the social networks they use (facebooker, youtuber/youtuber, tiktoker/tiktoquer/tiktokero, etc.). The present

research aims to focus on the phenomenon of identity and diversity within the terminology of social networks in Romance languages. The main objective of our paper is to carry out an inventory of specific terms to the TikTok network in Romanian and to contrast the resulting terminology with the terminologies of other Romance languages (French, Spanish, Catalan) and of English in order to underline the features of identity and the diversity observed. This analysis will provide us with a systematic and in-depth understanding of the similarities and the differences in the adaptation of the terminology of an emerging social network such as TikTok in the Romance languages.

Keywords: *terminology, social networks, TikTok, terminological neology, romance languages*

Terminología TikTok en rumano y en las lenguas románicas. Estudio contrastivo

El desarrollo continuo de las redes sociales, su gran diversidad y su popularidad en aumento son la causa del uso cada vez más amplio de terminología específica de este ámbito en la comunicación del día a día. El nuevo lenguaje de las redes sociales ha influenciado no solo la manera de hablar de los jóvenes. Dada la gran diversidad de dichas redes sociales, en Internet se pueden encontrar redes sociales dedicadas a los niños, a los jóvenes, a las personas adultas y a los mayores. Por lo tanto, el lenguaje de cada usuario se ve influenciado por el vocabulario de las redes sociales en general (términos como: influenciador, seguidor, me gusta, visualización etc.) pero también por la terminología específica de las redes sociales que utiliza (facebookero, youtuber/youtubero, tiktokker/tiktoquer/tiktokero etc.). La presente investigación quiere enfocar el fenómeno de la identidad y de la diversidad en el entorno de la terminología de las redes sociales en las lenguas románicas. El objetivo principal de nuestra ponencia es realizar un inventario de términos específicos a la red TikTok en rumano y contrastar la terminología obtenida con las terminologías de otros idiomas románicos (francés, castellano, catalán) y del inglés para subrayar los elementos de identidad y las diferencias observadas. Nuestro análisis nos permitirá conocer de manera sistemática y profundizada las similitudes y las diferencias en la adaptación de la terminología de una red social emergente como TikTok en las lenguas románicas.

Palabras clave: *terminología, redes sociales, TikTok, terminología neológica, lenguas románicas*

Nicole HURDUZEU

Universitatea de Vest din Timișoara
nicolae.hurduzeu@e-uvv.ro

History and biblical symbolism in the *chanson de geste*

The fall of the Roman Empire happened during the 5th century under the attack of the German tribes leading to the degradation of the social and political life of Europe and throwing the continent into the Dark Ages for the following centuries. The lack of the cohesion granted by the Roman Empire, as well as the migrations of the barbarian tribes, always in conflict with their neighbors, are just some of the causes that determined the gradual loss of all the great accomplishments of the empire, from agriculture to infrastructure (road network and aqueducts) leading to a general decay of social life and a ruralization of cities. This resulted also in the strong decay of cultural and artistic life, except in the period of Carolingian Renaissance. After the fall of the Western Roman Empire, the church was the only factor of social cohesion and had an immense impact on all layers of political, social, and cultural life. All schools belonged to the church and the only few educated people were clerics who performed various functions in the service of some noblemen. Medieval people lived surrounded by symbols, the most important book was the Bible, and symbols were considered a visible representation of the invisible, the key to the comprehension of the world through understanding the hidden meaning of symbols. Each biblical character of the Old Testament had an equivalent character or event in the New Testament. The church used images as a means of formation and information due to the high level of illiteracy of the people. Symbolism was present in architecture as well, churches being totally symbolic structures, as well as in the political life, from the anointment of kings to the literature of the period, especially in the *chanson de geste*.

Keywords: *symbol, Bible, church, Middle Ages, chanson de geste*

Istorie și simbol biblic în cântecul de gesta

În secolul al V-lea, după distrugerea și căderea Romei sub loviturile triburilor germanice, atmosfera politică și socială se degradează ireversibil în Europa și urmează timp de câteva secole o așa-zisă perioadă întunecată. Lipsa unei coeziuni precum cea asigurată de existența Imperiului Roman precum și migrațiile triburilor barbare mereu angrenate în conflicte cu vecinii au fost doar câteva condiții care vor face ca ceea ce Imperiul Roman a realizat, de la agricultură la infrastructură (rețelele de drumuri și apeductele), să fie treptat abandonat și să asistăm la o ruralizare a orașelor și implicit la o decădere a vieții sociale. Această ruralizare va aduce cu ea și o decădere puternică a vieții culturale și artistice (cu excepția Renașterii carolingiene). Biserica rămâne, după căderea Imperiului Roman de Apus, singurul factor de coeziune socială în lipsa unei mari puteri și își face simțită prezența în toate palierele vieții politice, sociale și culturale. Rolul Bisericii a fost uriaș, fiind singura care avea școli, clericii fiind puținii învățați care îndeplineau pe lângă nobili diverse funcții. Omul medieval trăiește

înconjurat de simboluri, cartea de căpătâi fiind Biblia, simbolul fiind înțeles ca o uniune a lucrurilor vizibile pentru a le demonstra pe cele invizibile, drumul înțelegerii lumii trecând prin înțelegerea sensului ascuns al simbolurilor. Fiecărui personaj biblic vechitamentar îi corespunde un personaj sau un eveniment nou testamentar. Biserica va folosi imaginea ca mijloc de formare și informare a oamenilor datorita analfabetismului foarte ridicat în rândul acestora. De altfel simbolistica va domina atât arta cât și arhitectura, biserica fiind de altfel o structură simbolică. Simbolistica va fi cea care va domina viața politică, pornind de la ungerea regilor și mergând mai departe în literatura vremii și-n cântecul de gestă.

Cuvinte-cheie: *simbol, Biblie, biserica, Ev Mediu, cântec de gestă*

Ilinca-Simona IONESCU

Universitatea din București
ilincasimona_ionescu@yahoo.com

Duendes and Spiriduși: dousehold deities in lower mythologies, a linguistic and folkloric study

The present research proposes a comparative, diachronic analysis of two household deities, the Spanish duende, and the Romanian spiriduș, using conceptual instruments of both linguistic and folklore studies. These spirits register a marked presence in folklore, in fairy tales and in the popular belief system, even in what concerns their representation, behaviour, effects on people, and adjacent rituals. Their linguistic evolutions differ, visible through the fact that the duende has a vaster documented historical presence. Its earliest-known occurrences date back to twelfth-century sources. During the thirteenth century, the duende gathered the meaning of housebound spirit, and later, in early modern treatises on witchcraft, demonology and exorcisms, became the subject of intense debate. In contrast to the duende's vast textual documentation, the spiriduș has a more timid representation, most visible in ethnographic studies dating from the 1800s, but nevertheless having deep social roots. I argue that the two can be considered members of the same category, given their shared traits and the wider mythological context. The main arguments refer to their origin in 'lower' mythologies, as postulated by Wilhelm Mannhardt, and to the shared aspects that distinguish them from household deities in 'higher' mythologies, such as the Roman lares. I also aim to analyse the presence of folklore in language and how people's attitudes towards folklore become visible through the words spoken, by way of popular sayings and incantations, functioning as a manner of folk-magic.

Keywords: *spiriduș, duende, lower mythology, folklore, household deity*

Duendes și Spiriduși: duhurile casei în mitologii inferioare, un studiu lingvistic și folcloric

Cercetarea de față propune o analiză comparativă-diacronică a două duhuri ale casei, *duende*, din cultura spaniolă, și *spiridușul*, din cultura română, folosind instrumente conceptuale din studii de lingvistică și folclor. Aceste duhuri au o prezență semnificativă în folclor, în basme și în sistemul popular de credințe, chiar și în ce privește reprezentarea, comportamentul, efectul asupra oamenilor și ritualurile adiacente.

Evoluțiile lingvistice însă diferă, observabil prin faptul că *duende* are o prezență istorică amplu documentată. Termenul apare pentru prima dată în surse din secolul al XII-lea. În secolul al XIII-lea, *duende* dezvoltă sensul de duh al casei, iar mai apoi, în tratate de vrăjitorie, demonologie și exorcizări din modernitatea timpurie devine subiectul unor discuții aprinse. Prin comparație, *spiriduşul* are o reprezentare mai timidă, fiind prezent în studii etnografice din anii 1800, dar având puternice rădăcini sociale. Consider că cele două pot fi considerate membri ai aceleiași categorii, date fiind trăsăturile comune și contextul mitologic mai amplu. Principalele argumente se referă la originea lor în mitologii 'inferioare', termen propus de Wilhelm Mannhardt, și la aspectele comune care le disting de duhurile casei în mitologii 'superioare', precum *lares* din cultura romană. De asemenea, urmăresc o analiză a prezenței folclorului în limbaj, cum sunt vizibile atitudinile oamenilor față de folclor prin vorbele alese, prin zicători și descântece, care funcționează ca un soi de magie populară.

Cuvinte-cheie: *spiriduş, duende, mitologie inferioară, folclor, duhurile casei*

Laura MESINA

Universitatea din București
laura.mesina@litere.unibuc.ro

In parallel mirrors – Mircea Eliade, diplomat in Portugal. On identity and cultural nationalism

115 years after his birth, Mircea Eliade (b. 1907) is an incompletely (re)known landmark. We are still waiting for the critical edition of his diary, completed in Chicago, and the complete critical edition of his work, both literary (in preparation at the Romanian Academy) and scientific (without horizon).

The editions will also bring back into discussion a period that has not yet entered the collective horizon of knowledge: the years 1941-1945, when he worked as a diplomat in Portugal. A period in which his identity was strongly shaped in relation to his responsibilities towards the culture he represented and the culture in which he represented Romania.

Published in 2016, 30 years after his death, the "Portuguese Diary", the only one uncensored by Eliade himself, has enjoyed the attention of specialists and a small circle of readers of his work, but unfortunately not of a commensurate editorial campaign. The diary is an unmistakable testimony to Eliade's clear, prescient vision of the danger of Bolshevism and the total destruction of the values of Romanian modernity. In parallel with the diary, it is absolutely necessary today to reconsider his writings from that period, in order to understand in context both the cultural nationalism that characterised him and his cultural and diplomatic contribution, the role and nature of the historical studies he freely undertook at that time.

Eliade's personality is a historical indicator and a symptom of his time, acutely experienced to the highest degree, yet competent and intuitive. His identity, mirrored in his diary, is at the same time reflected, as in parallel mirrors, in the historical texts that Eliade writes during this period. Cultures, civilisations, nations in the mirror, he himself mirrored in them and caught between them, as if between the unrelenting wings of history.

I propose an integrated reading of Eliade's Portuguese texts and his diary in relation to the studies that accompanied the critical edition of the latter. I will seek to demonstrate that Eliade constructs a complex textual system (diary, studies, articles), a cathedral that allows him to be both inside worlds/mirrors as well as outside them. Eliade translates himself from one textual medium to another with the same total commitment. An exercise in identity *ekphrasis*, pluriperspectivistic, stylistically different, plurivocal, which ensures his connection to the culture of origin, for which he speaks, as well as to the culture to which he speaks.

Eliade offers us a unique case in Romanian cultural diplomacy, in the midst of the World War, constructing a historical device of the identity of the nation in whose service he is in Lisbon, of the "Latins of the East", and another, of the country towards which he makes the most profound gesture of respect: that of writing an extremely well-documented, but also philosophical, history to be transferred to the neo-Romanic (Romanian) culture at the opposite end of Europe. A Europe on fire.

Keywords: *Mircea Eliade, Portuguese Journal, Portuguese writings, cultural nationalism, identity ekphrasis, neo-Romanic Otherness*

În oglinzi paralele: Mircea Eliade, diplomat în Portugalia. Despre identitate și naționalism cultural

La 115 ani de la naștere, Mircea Eliade (n. 1907) este un reper incomplet (re)cunoscut. Ne aflăm în așteptarea ediției critice a jurnalului său încheiat la Chicago, precum și a integralei critice a operei sale, atât a celei literare (în pregătire la Academia Română), cât și a celei științifice (fără orizont).

Edițiile vor avea rolul să readucă în discuție și o perioadă care încă nu a intrat în orizontul colectiv de cunoaștere: anii 1941-1945, când s-a desfășurat activitatea sa de diplomat în Portugalia. O perioadă în care identitatea sa s-a configurat puternic în relație cu responsabilitățile sale față de cultura reprezentată și de cultura în care reprezenta România.

Publicat în 2016, la 30 de ani de la moarte, „jurnalul portughez”, singurul necenzurat de Eliade însuși, s-a bucurat de atenția specialiștilor și a unor cercuri restrânse de cititori i operei sale, din păcate nu și de o campanie editorială pe măsură. Jurnalul atestă, fără putință de tăgadă, viziunea premonitoare a lui Eliade, extrem de clară, asupra pericolului bolșevismului și distrugerii totale a valorilor modernității românești. În paralel cu jurnalul, este azi absolut necesar să-i reconsiderăm scrierile din acea perioadă, pentru a înțelege în context atât naționalismul cultural care l-a caracterizat, cât și contribuția sa culturală și diplomatică, rolul și natura studiilor istorice asumate atunci de el însuși în mod liber.

Personalitatea lui Eliade este un indicator istoric și un simptom al timpului său, trăit acut în cel mai înalt grad, dar competent și intuitiv. Identitatea sa, oglindită în jurnal, este în același timp reflectată, ca în oglinzi paralele, în textele istorice pe care Eliade le scrie în această perioadă. Culturi, civilizații, națiuni în oglindă, el însuși oglindindu-se în ele și fiind prins între ele, ca între aripile necruțătoare ale istoriei.

Propun o lectură integrată a textelor portugheze ale lui Eliade și a jurnalului său, în relație cu studiile care au însoțit ediția critică a acestuia din urmă. Voi căuta să

demonstrez că Eliade construiește un sistem textual complex (jurnal, studii, articole), o catedrală care îi permite să fie totodată în interiorul lumilor/ oglinzilor, precum și în afara lor. Eliade se traduce pe sine însuși dintr-un mediu textual în altul, cu aceeași implicare totală. Un exercițiu de *ekphrasis* identitar, pluriperspectivistic, diferit stilistic, plurivocal, care îi asigură legătura cu cultura de origine, pentru care vorbește, precum și cu cea către care vorbește.

Eliade ne oferă un caz unic în diplomația culturală românească, în plin război mondial, construind un dispozitiv istoric al identității națiunii în slujba căruia se află la Lisabona, a „latinilor Orientului”, și un altul, al țării față de care face cel mai profund gest de respect: acela de a-i scrie o istorie extrem de bine documentată, dar și filosofică, pentru a fi transferată în cultura neo-romanică (românească) din capătul opus al Europei. O Europă în flăcări.

Cuvinte-cheie: *Mircea Eliade, Jurnalul portughez, scrieri portugheze, naționalism cultural, ekphrasis identitar, alteritate neo-romanică*

Eusebiu-Marcel NARAI

Universitatea de Vest din Timișoara
eusebiu.narai@yahoo.com

International relations between August and September 1939, reflected in the pages of the Banat newspaper <The West>

The year 1939 began with shocking news for all those who believed in the values of democracy and in maintaining the territorial *status quo* established at the end of World War I: on January 2, the American magazine *Time* named Adolf Hitler as "Man of the Year". It should not be forgotten that 1938 marked the "triumph" of Franco-British conciliation, which had reacted "pale" to the March Anschluss and preferred to resolve the Sudanese crisis by ceding this overwhelmingly inhabited area by the Germans. Located in southern Czechoslovakia, to the Third Reich, following a conference in Munich with Germany and Italy, along with France and England, in September. Poland and Hungary also contributed to the dissolution of the Czechoslovak state, taking over, under pressure (Hungary), with obvious Italian-German support, and the ultimatum (Poland), important regions of the Czechoslovak Republic: Tešín and Friestadt – Poland and Ruthenia, respectively (Ukraine) Subcarpathian Hungary. The signing of the Ribbentrop-Molotov Pact on August 23, 1939, was a prelude to World War II. «The West» newspaper presented, commented on and disseminated information on the evolution of international relations after the disappearance of the Czechoslovak state from the map of Europe, from credible sources, the analyzes of its reputable editors proving extremely relevant and objective. Not even the change of the profile of the mentioned newspaper determined the renunciation of the excellent foreign policy column, emblematic for this publication. The main events were Bulgarian revisionism, the Danzig crisis, the military maneuvers carried out by Germany and Italy, Hungarian revenge, the debates in the British Parliament on the imminence of a devastating new war, the internal reconciliation in Yugoslavia amid deteriorating international political

climate, the ministerial dialogue between the prime minister the French (Daladier) and the German Chancellor (Hitler), the astonishment of the Japanese ruling circles towards the signing of the Ribbentrop-Molotov Pact (August 23, 1939), which marked the division of spheres of influence in Europe between the Third Reich and the Soviet Union and was preparing for the outbreak of the Second World War.

Keywords: „Polish corridor”, World War II, Sever Bocu, <The West>, Timișoara

Relațiile internaționale în intervalul august-septembrie 1939, reflectate în paginile ziarului bănățean „Vestul”

Anul 1939 începea printr-o veste șocantă pentru toți cei care credeau în valorile democrației și în menținerea *status-quo*-ului teritorial stabilit la finele Primului Război Mondial: la 2 ianuarie, revista americană *Time* îl desemna pe Adolf Hitler ca fiind „Omul anului”. Nu trebuie omis faptul că anul 1938 marcaseră „triumful” conciliatorismului franco-britanic, ce reacționase „palid” față de Anschluss-ul din martie și care preferase să rezolve criza sudetă prin cedarea acestei zone locuite, în proporție covârșitoare, de germani, situată în Cehoslovacia meridională, către Al Treilea Reich, în urma unei conferințe desfășurate la München, cu participarea Germaniei și Italiei, alături de Franța și Anglia, în septembrie. Polonia și Ungaria au contribuit, și ele, la disoluția statului cehoslovac, preluând, în urma presiunilor (Ungaria), cu sprijin evident italo-german, și ultimatumului (Polonia), regiuni importante din Republica Cehoslovacă: Teșin și Friestadt–Polonia, respectiv Rutenia (Ucraina) Subcarpatică–Ungaria. Semnarea Pactului Ribbentrop-Molotov, la 23 august 1939, reprezenta preambulul celui de-Al Doilea Război Mondial. Redacția „Vestului” prezenta, comenta și difuza informații despre evoluția relațiilor internaționale după dispariția statului cehoslovac de pe harta Europei, din surse credibile, analizele reputaților săi redactori dovedindu-se extrem de pertinente și obiective. Nici măcar schimbarea profilului ziarului amintit nu a determinat renunțarea la excelenta rubrică de politică externă, emblematică pentru această publicație. Erau prezentate, cu precădere, revizionismul bulgar, criza Danzigului, manevrele militare executate de Germania și Italia, revanșismul maghiar, dezbaterile din parlamentul britanic pe tema iminenței unui nou război devastator, reconcilierea internă din Iugoslavia pe fondul deteriorării climatului politic internațional, dialogul epistolar dintre premierul francez (Daladier) și cancelarul german (Hitler), stupefacția cercurilor conducătoare japoneze față de semnarea Pactului Ribbentrop-Molotov (23 august 1939), ce marca împărțirea sferelor de influență în Europa, între cel de-Al Treilea Reich și Uniunea Sovietică și pregătea declanșarea celei de-a doua conflagrații mondiale.

Cuvinte-cheie: „coridorul polonez”, Al Doilea Război Mondial, Sever Bocu, „Vestul”, Timișoara

**Gizella NEMETH
Adriano PAPO**

Centro Studi Adria-Danubia, Duino Aurisina (Trieste, Italia)
adriadanubia@gmail.com

Identity of the Peoples of Transylvania, Moldavia and Wallachia in some 16th Century Chorographies

In this essay we will deal with the identity of the Transylvanian, Moldovan and Wallachian peoples in the light of the knowledge gained from reading some chorographic works of the sixteenth century. In particular, we have taken into account the work compiled by the Dalmatian Antonio Veranzio, *De situ Transsylvaniae, Moldaviae et Transalpinae*, the *Chorographia Transylvaniae* (1550) by Georg Reichersdorff, the *Transilvania* by Antonio Possevino (1584), as well as both descriptions of Transylvania written by Giovanandrea Gromo in epistolary form in the years 1566–67. We also reported the considerations on this theme of the historian and poet Ascanio Centorio degli Ortensii, of the Paduan Francesco della Valle, of the Tuscan Enea Silvio Piccolomini and that of the musician Pietro Busto da Brescia as well. Antonio Veranzio, in particular, but in general all the writers mentioned here have emphasized the close coexistence and mixture of the numerous peoples who in ancient times inhabited the Balkan, Carpathian and Danubian space. The Transylvanians, Moldovans and Wallachians, who descended from these peoples, had the main peculiarity of living in multiethnic, multicultural and multireligious regions.

Keywords: *Transylvania, Moldavia, Wallachia, chorography*

Identità dei popoli di Transilvania, Moldavia e Valacchia in alcune corografie del XVI secolo

In questo saggio ci occuperemo dell'identità dei popoli transilvano, moldavo e valacco alla luce delle conoscenze che possiamo ricavare dalla lettura d'alcune opere corografiche del XVI secolo. In particolare, sono state prese in considerazione l'opera del dalmata Antonio Veranzio *De situ Transsylvaniae, Moldaviae et Transalpinae*, la *Chorographia Transylvaniae* di Georg Reichersdorff (1550), la *Transilvania* di Antonio Possevino (1584), nonché le due descrizioni della Transilvania del bergamasco Giovanandrea Gromo redatte in forma epistolare negli anni 1566–67. Ci si è inoltre avvalsi di quanto scritto su questo tema dallo storiografo e poeta Ascanio Centorio degli Ortensii, dal padovano Francesco della Valle, dal toscano Enea Silvio Piccolomini e dal musicista Pietro Busto da Brescia. Antonio Veranzio, in particolare, ma in genere tutti gli scrittori qui menzionati hanno sottolineato la stretta convivenza e mescolanza dei numerosi popoli che in tempi antichi abitarono lo spazio balcanico, carpatico e danubiano e da cui sono discesi i transilvani, i moldavi e i valacchi, la cui principale peculiarità era appunto quella di vivere in regioni multietniche, multiculturali e multireligiose.

Parole-chiave: *Transilvania, Moldavia, Valacchia, corografia*

Laurențiu NISTORESCU

Centrul de Studii DacoRomanistice Lucus Timișoara
laur.nistorescu@yahoo.com

Fluid identities, slippery diversities in the Banat of the 4th century AD

This approach takes into account the ethno-cultural dimension of the concepts of community identity / diversity. The proposed case study the ethno-demographic state of affairs in the plain area east of the lower Tisza (Banat plain), in the period immediately following the so-called Aurelian retreat. We point out that, relative to these spatio-temporal coordinates, the current interpretations of the subsumable archaeological discoveries do not converge with the data provided by the main related literary sources.

Keywords: *ethno-cultural identity, Banat plain, IVth century AD*

Identități fluide, diversități glisante în Banatul secolului IV d.Hr.

Demersul de față are în vedere dimensiunea etno-culturală a conceptelor de identitate/diversitate comunitară. Studiul de caz propus starea de fapt etno-demografică din zona de câmpie de la est de Tisa inferioară (câmpia bănățeană), în perioada imediat următoare așa-numitei retrageri aureliene. Semnalăm că, relativ la aceste coordonate spațio-temporale, interpretările curente ale descoperirilor arheologice subsumabile nu converg cu datele furnizate de principalele izvoare literare aferente.

Cuvinte-cheie: *identitate etno-culturală, câmpia bănățeană, secolul IV d.Hr.*

Felicia Aneta OARCEA

Complexul Muzeal Arad
felly_oarcea@yahoo.com

The Romanian Nobility from Arad County. Identity, history, memory

The labyrinth of history has kept in its hidden corners the traces regarding the presence of the small Romanian nobility in the parts of Arad. A world not long ago forgotten, a fascinating world to which, in recent years, historians, researchers or its descendants have recovered its past. The dawn of communist times made it possible for new research approaches. The stories of known and unknown lives, clustered with memorial objects, sacredly preserved by its descendants or by the institutions of culture and heritage, guided us in the time of the nobility that once lived here. This approach is a part of the attempt to recover and restore the memory of those who have sealed the fate of some communities over the centuries. Ennobled by the Transylvanian or the Habsburgs rulers for special merits, the nobility was a legacy of the Romanian ethno-cultural identity. Intellectually trained in the cosmopolitan society of the university environments of Budapest, Vienna or Paris, the nobility represented a model of coexistence. Keeper of the Romanian cultural traditions and values, the nobility has passed on the entire identity heritage to its descendants. Found among the intellectuals of the past, the nobility reopened icons of the memory of the past. Some noble generations that have known glory and decadence, in a multicultural, multi-ethnic and

plurilingual space, such as the one in Arad, have defied political regimes by extending their genealogical line over the centuries. Others lost their nobility, but due to their descendants or to the communities they lived in, their memory was perpetuated. The intergenerational ties, the patrimony passed on to the descendants, the historical records were the undeniable testimonies of the legacy left to us, the generations of today.

Keywords: *Arad, history, nobility, Romanian identity, memory*

Nobilimea românească arădeană. Identitate, istorie, memorie

Labirintul istoriei a păstrat în ungherele sale urme ale prezenței micii nobilimi românești din părțile Aradului. O lume uitată până nu demult, una fascinantă căreia, în anii din urmă, istoricii, cercetătorii ori urmașii acesteia i-au reiterat trecutul. Apusul vremurilor comuniste a creionat noi linii de cercetare. Istoriile de vieți știute și neștiute, înmănunchate cu obiectele memoriale, păstrate cu sfințenie de urmașii acesteia ori de instituțiile de cultură și patrimoniu, ne-au călăuzit în vremea nobilimii de odinioară. Demersul se înscrie în încercarea de recuperare și stocare a memoriei celor care au pecetluit destinul unor comunități de-a lungul veacurilor. Înnobilată de principii transilvăneni ori de habsburgi pentru merite deosebite, ea a fost o moștenitoare a identității etno-culturale românești. Formată intelectual în societatea cosmopolită din mediile universitare budapestane, vieneze ori pariziene, a reprezentat un model de conviețuire. Păstrătoare a tradițiilor și valorilor culturale românești a transmis întregul patrimoniu identitar urmașilor. Regăsită în rândurile intelectualității de odinioară, prin noblețea ei, a redeschis icoane ale memoriei trecutului. Unele generații nobiliare care au cunoscut gloria și decadența, într-un spațiu multicultural, multiethnic și plurilingvistic, cum era cel arăden, au sfidat regimurile politice întinzându-și linia genealogică peste veacuri. Altele și-au pierdut nobilitatea, însă în memoria descendenților ori în cea colectivă, ea s-a perpetuat. Legăturile intergeneraționale, patrimoniul transmis urmașilor, consemnările istorice au constituit mărturii de netăgăduit ale moștenirii lăsate nouă, generațiilor de astăzi.

Cuvinte-cheie: *Arad, istorie, nobilime, identitate românească, memorie*

Maria Alexandra PANTEA

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad
mariapantea82@gmail.com

Ethnic and confessional diversity in the lower Mureș valley in the 19th century

The modernization process, which also gained momentum in the rural world in the first half of the 19th century, especially in the villages located in the plain area, is also the result of the ethnic and religious diversity in this area. At the beginning of the 19th century, there was a late colonization and the emergence of new ethnic and religious communities in the area, such as those of the Slovaks, Germans and Jews. Their formation and development strongly marked the modernization process and transformed the area into an ethnic and confessional mosaic, but it also produced major changes in the Romanian society, which the newcomers influenced. Numerous evangelical Slovaks settled in Nădlac at the beginning of the century. Evangelical Slovaks

also settled in Semic, where together with the evangelical Germans they built a church. A Calvinist German community was also formed there, a rare phenomenon due to the process of Hungarianization of a group of Germans who later settled in Semic. The 19th century is one of prosperity for the Hungarian communities, which were older and consolidated. This is the case of the community in Pecica, where there was also a real Hungarian elite, among which personalities such as Ormos Zsigmond or Klebelsberg Kuno appeared. At the same time, there has been a demographic decline of the ethnic Serbian element. During the 19th century, Jewish communities appeared in the villages in the area, which played an important role in economic terms, although they were not important from a demographic point of view.

Keywords: *modernization, diversity, denomination, ethnicity, Inferior Mureş Valley*

Diversitate etnică și confesională pe valea Mureşului inferior în sec. al XIX-lea

Procesul de modernizare, care a luat avânt și în lumea rurală, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, mai ales în satele situate în zona de câmpie, este și rezultatul diversității etnice și confesionale din această zonă. La începutul secolului al XIX-lea se constată aici desfășurarea unei colonizări târzii și apariția în zonă a unor noi comunități etnice și confesionale, precum cele ale slovacilor, germanilor și evreilor. Formarea și dezvoltarea acestora a marcat puternic procesul de modernizare și a transformat zona într-un mozaic etnic și confesional, dar a produs schimbări majore și în societatea românească, pe care noii veniți au influențat-o. La Nădlac a apărut la începutul secolului o puternică comunitate de slovaci evanghelici. Slovaci evanghelici au ajuns și la Semic, unde împreună cu germanii evanghelici au ridicat o biserică. Interesant este faptul că acolo s-a format și o comunitate germană calvină, fenomen rar întâlnit, datorat procesului de maghiarizare a unui grup de germani stabiliți ulterior la Semic. Secolul al XIX-lea este unul al prosperității pentru comunitățile maghiare, care erau mai vechi și care s-au consolidat. Este cazul comunității din Pecica, unde exista și o adevărată elită maghiară, din rândul căreia au apărut personalități precum Ormos Zsigmond sau Klebelsberg Kuno. În același timp a avut loc și o scădere demografică a elementului etnic sârb. Pe parcursul secolului al XIX-lea în satele din zonă au apărut și comunități evreiești, care au avut un rol important în plan economic, deși nu au fost importante din punct de vedere demografic.

Cuvinte-cheie: *modernizare, diversitate, confesiune, etnie, Valea Mureşului Inferior*

Radu PĂIUȘAN

Universitatea de Vest din Timișoara

The communist activity in the Banat Regional of the P.C.d.R. in october 1944

The Timișoara communist daily "Banatian fighter" continues to publish articles about the new orientation, pro-communist, and about the situation existing, then, in southwestern Romania. Now, the Soviet soldier appears everywhere, even appearing as a public budget. This was also done in order to give a certain popularity, which contradicted the truth, manifested by the crimes and robberies committed by the Soviet army. Communists are beginning to call for the cleansing of fascist factories and enterprises. The communist activity continues to attract, in the Single Unions, the most

different categories of workers and craftsmen. The promotion of some intellectuals and, especially, of the new poets begins in Banat as well. This is also the case of M. Beniuc, who was part of the new leadership of the Romanian Writers' Society and to whom a short biography is published. The activity of the Banat Regional of P.C. was conducted according to the instructions from C.C. to the P.C.d.R. and from C.C. at the F.U.M. Former Nazis and legionaries were also beginning to be received into unions. The Nazis and Hitlerites were considered necessary, especially in the factories where it was produced for the Red Army. Banat communists attracted workers to factory and trade union committees, led by them, deliberately mixing political and social issues. However, pro-Soviet propaganda was not approved in Banat. That is why communist propaganda calls for the so-called fascist unmasking. Being a small, insignificant party, the P.C.d.R., in order to recruit new members, presented a profile of the communist, who had to love his country and be a model citizen. The communist had to have a high moral standard. The Banat communists, because they were often stopped from entering some enterprises, by their military commanders, now demanded the elimination of those commanders from the militarized factories, which they produced, especially for the army. The Timișoara communists urged the unmasking of fascism, chauvinism and anti-Semitism. P.C.d.R. he also used apolitical leadership organizations for political purposes. For the communists from Banat, the liberation of Northern Transylvania is not so much an occasion of celebration, but an occasion to urge the Romanians to get along with the national minorities, in this case with the Hungarian one. The criticism of P.N.Ț. also started in Banat. and P.N.L. They were attacked on the grounds of their demand to maintain and maintain social order in the wake of the Bolshevik chaos. Banat communists are beginning to find another explanation for their failures – sabotage. Relations between the Communists and the Social Democrats were not cordial in Timișoara, as the written party propaganda stated, and that the Communist Party made decisions at night without contacting the P.S.D. of the interests of the Social Democrats and speaking on their behalf, and the collaboration between the two parties, within the F.N.D., was almost non-existent, P.S.D. not accepting the "temporary" allies of the Communists within the Front.

Keywords: *Banat Regional of the Communist Party, Red Army, purges, United Trade Unions, National Democratic Front*

Activitatea comunistă în Regionala Banat a P.C.d.R. în luna octombrie 1944

Cotidianul comunist timișorean „Luptătorul Bănățean” continuă să publice articole despre noua orientare, adică procomunistă, și despre situația existentă, atunci, în sud-vestul României. Acum, soldatul sovietic apare pretutindeni, consemnându-se chiar apariția acestuia în rol de bugetar public. Aceasta se făcea și pentru a conferi o anumită popularitate, care contravenea adevărului, manifestat prin crimele și jafurile făcute de armata sovietică. Comuniștii încep să facă apeluri pentru așa-zisa curățire a fabricilor și întreprinderilor de fasciști. Continuă activitatea comunistă de atragere, în Sindicatul Unice, a celor mai diferite categorii de muncitori și meșteșugari. Începe, și în Banat, promovarea unor intelectuali și, mai ales, a noilor poeți. Acesta este și cazul lui M. Beniuc, care făcea parte din noua conducere a Societății Scriitorilor Români și căruia i se publică o scurtă biografie. Activitatea Regionalei Banat a P.C. se desfășura după indicațiile venite de la C.C. al P.C.d.R. și de la C.C. al F.U.M. Începeau să fie primiți, în sindicate, și foști naziști și legionari. Naziștii și hitleriștii erau considerați necesari, mai ales în fabricile unde se producea pentru Armata Roșie. Comuniștii bănățeni atrăgeau

muncitorii în comitete de fabrică și sindicale, conduse de ei, amestecând, în mod voit, problemele politice cu cele sociale. Propaganda pro-sovietică nu era, însă, agreată în Banat. De aceea, propaganda comunistă îndeamnă la așa-numita demascare a fasciștilor. Fiind un partid mic, nesemnificativ, P.C.d.R., pentru a recruta noi membri, a prezentat un profil al comunistului, care trebuia să-și iubească țara și să fie un cetățean model. Comunistul trebuia să aibă o înaltă ținută morală. Comuniștii bănățeni, pentru că, adeseori, erau opriți de a intra în unele întreprinderi, de către comandanții militari ai acestora, cereau, acum, eliminarea respectivilor comandanți din fabricile militarizate, ce produceau, în special, pentru armată. Comuniștii timișoreni îndemneau la demascarea fascismului, șovinismului și antisemitismului. P.C.d.R. a folosit și organizații de direcție apolitică, în scopuri politice. Pentru comuniștii bănățeni, eliberarea Nordului Transilvaniei nu este atât un prilej de sărbătoare, ci un prilej de a îndemna pe români să se înțeleagă cu minoritățile naționale, în speță cu cea maghiară. A început, și în Banat, criticarea P.N.Ț. și P.N.L. Acestea erau atacate pe criteriul solicitării lor de păstrare și menținere a ordinii sociale, în cadrul dezordinii provocate de haosul bolșevic. Comuniștii bănățeni încep să-și găsească o altă explicație pentru neîmplinirile lor – sabotajul. Relațiile dintre comuniști și social-democrați nu erau cordiale, la Timișoara, cum afirma propaganda de partid scrisă, și că Partidul Comunist lua hotărâri noaptea, fără să contacteze P.S.D., anunțându-l ulterior, punându-l în fața unui fapt împlinit, neținând cont de interesele social-democraților și vorbind în numele lor, iar colaborarea între cele două partide, în cadrul F.N.D., era cvasiinexistentă, P.S.D. neacceptând pe aliații «vremelnici» ai comuniștilor în cadrul Frontului.

Cuvinte-cheie: *Regionala Banat a Partidului Comunist, Armata Roșie, epurări, Sindicatele Unite, Frontul Național Democrat*

Vasile RĂMNEANȚU

Universitatea de Vest din Timișoara

vasile.ramneantu@e-uvt.ro

Aspects regarding the mood of the population of Timiș County in 1982

Due to the economic measures taken by the communist authorities in Romania, the living standard of the population of Timiș County continued to deteriorate during 1982. The key word encountered in the reports of the leadership of the Timiș County Inspectorate of the Ministry of Interior sent to the prime secretaries of the County Committee of the Romanian Communist Party is that of dissatisfaction. Most of the county's population was deeply dissatisfied with the constant lack of basic foodstuffs (milk, eggs, meat, butter, cheese, vegetables, fruits, etc.), the unannounced power, energy and hot water outage. To all these were added the non-existence of hygienic products of strict necessity (soap, toilet paper, etc.), the lack of gasoline, the delayed supply of the inhabitants with gas cylinders, deficiencies of the public transportation system in Timișoara. The measures taken by the authorities regarding the interruption of the electricity supply also caused losses in the industry (waste of products, broken machines), leading to the non-realization of the plans and consequently to the decrease of the workers' salaries, which created new dissatisfaction.

In the rural environment, the negative mood of the population was due to the rationalization and the vicious way of distributing the bread, the shortage of sugar and

oil. At the same time, the peasants and other agricultural workers were dissatisfied with the new system of remuneration of the work in agriculture, low wages (especially in Agricultural Cooperatives of Production), non-payment of wages for a period of 3-4 months. Due to the situation, there were cases in which agricultural workers refused to go to work in the fields. The analyzed notes also show the extremely serious fact that Romanian agriculture faced in the 80s of the last century: the lack of labor force. There was also dissatisfaction among students and among the parents of the pupils, who were forced to participate in the autumn agricultural work, related to the delays in education, difficult working conditions, accommodation and food quality. The existing tension among the population of Timiș County was increased by some aberrant measures taken by the authorities, such as the one banning the closing of the balconies of the blocks of flats in Timișoara. The population expressed its dissatisfaction with this difficult situation, by criticizing the policy of the party leadership and the Romanian state, making analogies with the explosive situation in Poland or with the better standard of living in the neighboring socialist countries. The official propaganda of the communist system, which falsely presented the situation in Romania as prosperous, was also criticized.

At the same time, the deficiencies in the commercial field were highlighted, as well as the abuses of some local authorities.

Keywords: *mood, standard of living, population, Timiș county, communism*

Aspecte privind starea de spirit a populației județului Timiș în anul 1982

Datorită măsurilor luate în plan economic de către autoritățile comuniste din România nivelul de trai al populației județului Timiș a continuat să se degradeze în cursul anului 1982.

Cuvântul-cheie întâlnit în rapoartele conducerii Inspectoratului județean Timiș al Ministerului de Interne către primii secretari ai Comitetului județean al Partidului Comunist Român este cel de nemulțumire. Marea parte a populației județului era profund nemulțumită de lipsa, în continuare, alimentelor de primă necesitate (lapte, ouă, carne, unt, brânză, legume, fructe, etc.), a întreruperii neanunțate a curentului electric, a energiei, precum și a apei calde. La toate acestea se adăugau inexistența unor produse igienice de strictă necesitate (săpun, hârtie igienică, etc.), lipsa benzinei, aprovizionarea cu întârziere a locuitorilor cu butelii de aragaz, deficiențe ale sistemului de transport în comun din Timișoara. Măsurile luate de către autorități privind întreruperea aprovizionării cu energie electrică cauzau și pierderi în industrie (rebuturi de produse, defecțiuni ale utilajelor), ducând la nerealizarea planurilor și în consecință la diminuarea salariilor muncitorilor, fapt ce creia noi nemulțumiri.

În mediul rural starea de spirit negativă a populației era datorată raționalizării și modului defectuos de distribuire a pâinii, a insuficienței zahărului, uleiului. Totodată, țăranii și ceilalți lucrători din agricultură erau nemulțumiți de noul sistem de retribuire a muncii în agricultură, de salariile mici (în special în Cooperativele Agricole de Producție), de neplata retribuției pe o perioadă de 3-4 luni. În fața acestei situații au existat cazuri în care lucrătorii din agricultură au refuzat să se mai prezinte la munca câmpului. Din notele analizate se desprinde și faptul extrem de grav cu care se confrunta agricultura românească în anii 80 ai secolului trecut: lipsa brațelor de muncă. Au existat nemulțumiri și în rândul studenților și a părinților elevilor care erau obligați să participe la muncile agricole de toamnă legate de întârzierile din procesul de învățământ, de condițiile grele de muncă, de cazare și de calitatea hranei. Tensiunea

existentă în rândul populației județului Timiș era mărită de unele măsuri aberante luate de către autorități, precum cea a interzicerii închiderii balcoanelor blocurilor din municipiul Timișoara. Față de această situație grea, populația își exprima nemulțumirea prin criticarea politicii conducerii partidului și a statului român, făcea analogii cu situația explozivă din Polonia sau cu nivelul de trai mai bun din țările socialiste vecine. Era, de asemenea, criticată propaganda oficială a sistemului comunist care, în mod mincinos, prezenta situația din România ca fiind prosperă. Totodată, erau evidențiate deficiențele din domeniul comercial, precum și abuzurile unor autorități locale. Din documentele cercetate se desprinde și neîncrederea populației față de regimul politic comunist (de exemplu în legătură cu Proiectul Lege privind participarea salariaților cu părți sociale la constituirea fondului de dezvoltare).

Cuvinte-cheie: *stare de spirit, nivel de trai, populație, județul Timiș, comunism*

Simona REGEP

Universitatea de Vest din Timișoara
simona.regep@e-uvt.ro

Ethnic diversity of the *Tibiscum* population

After the conquest of Dacia and its transformation into a province, the Romans were preoccupied with bringing troops and settlers to the new territory. Thus, the settlement of *Tibiscum* also fits into the new political-administrative, economic and cultural system of Roman Dacia. The diversity of the population at *Tibiscum*, as is only natural, can be explained by the variety of troops stationed in the castles over time (2nd-3rd centuries AD). The population of *Tibiscum* can be analysed with the help of the onomastics present on various epigraphic monuments, but also on the basis of the findings of various categories of archaeological material. An analysis of the materials reveals the existence of ethnic groups of Palmyrenes and Norico-Pannonians, together with individuals whose affiliation cannot be established, as they are bearers of *tria nomina* with Latin connotations.

Keywords: *diversity, population, ethnic group, settlers, Tibiscum*

Diversitatea etnică a populației de la *Tibiscum*

După cucerirea Daciei și transformarea ei în provincie, romanii au fost preocupați de aducerea de trupe și coloniști în noul teritoriu. Astfel, așezarea de la *Tibiscum* se încadrează și ea în noul sistem politico-administrativ, economic și cultural al Daciei romane. Diversitatea populației existente la *Tibiscum*, după cum este și firesc, poate fi explicată prin varietatea trupelor staționate de-a lungul timpului (secolele II-III) în castelele de aici. Populația de la *Tibiscum* poate fi analizată cu ajutorul onomasticii prezentă pe diferite monumente epigrafice, dar și pe baza descoperirilor diverselor categorii de materiale arheologice. Din analiza materialelor se remarcă existența unor grupuri etnice de palmyreni și norico-pannonici alături de indivizi a căror apartenență nu poate fi stabilită, ei fiind purtători de *tria nomina* cu valențe latine.

Cuvinte-cheie: *diversitate, populație, grup etnic, coloniști, Tibiscum*

The unity in diversity of the provincial baroque in the Banat – theoretical approaches

In the history and theory of current art, the concept of baroque is analyzed from multiple perspectives, the most widely circulated perception being that of European historiography which through the metamorphoses of this style identifies the widest stylistic diversity and creative dynamics in the history of artistic manifestations. Recurring appearances of dynamic forms with an ideological substratum of identity, in the case of the Baroque, of a religious identity, that of the Counter-Reformation, started as a reaction against Protestants, finds in the border area of the empire, at the beginning of the Enlightenment which refer to Europeanness an unity in the creative diversity of artists from the countries of the conglomerate of nations that shaped the cultural mosaic of the period. The stylistic vocabulary of the baroque in the late phase merges with neoclassical and eclectic inflections specific to a period in which the synthesis defines the artistic manifestations, the case of Banat being from this perspective an example of amalgamation of trends and adaptation to the collective mind. Identity norms and various forms go through the existential cycle of style and become an instrument of urban and rural reconfiguration of the territory located at the confluence of civilizations. The investigation of the theoretical aspects of the Baroque style valid at the provincial level is the subject of the communication, and the formulas of manifestation in the field of architecture reflect these highly quoted principles.

Keywords: *Baroque, theoretical approaches, rules, shapes, ideas*

Unitatea în diversitate a barocului provincial din Banat-repere teoretice

În istoria și teoria artei actuale conceptul de baroc este analizat din multiple perspective, cea mai vehiculată percepție fiind cea a istoriografiei europene care prin metamorfozele acestui stil identifică diversitatea stilistică și dinamica creatoare cea mai amplă din istoria manifestărilor artistice. Aparițiile recurente ale formelor dinamice cu substrat ideologic identitar, în cazul barocului, al unei identități religioase, cea a Contrareforme, pornită ca o reacție împotriva protestanților, își găsește în zona de graniță a imperiului, la debutul secolului Luminilor, un deșeu de norme și forme ce trimit la europenitate și unitate în diversitatea creatoare a artiștilor proveniți din țările conglomeratului de națiuni ce au conturat mozaicul cultural al perioadei. Vocabularul stilistic al barocului în faza tardivă se contopește cu inflexiuni neoclasice și eclecticice specifice unei perioade în care sinteza definește manifestările artistice, cazul Banatului fiind din această perspectivă un exemplu de amalgamare a tendințelor și de adaptare la mentalul colectiv. Norme identitare și forme diverse parcurg ciclul existențial al stilului și se transformă în instrument de reconfigurare urbană și rurală a teritoriului situat la confluența civilizațiilor. Investigarea aspectelor teoretice ale stilului baroc valabile în plan provincial fac obiectul comunicării, iar formulele de manifestare în domeniul arhitecturii oglindesc aceste principii, devenite citate.

Cuvinte-cheie: *baroc, aspecte teoretice, norme, forme, idei*

Roxana-Sorana ARDELEANU

Universitatea de Vest din Timișoara

roxana.ardeleanu@e-uvv.ro

The identity of the accompanying pianist, partner of dialog in various chamber music ensembles

Both in instrumental chamber music formation and alongside vocal artists, the contribution of the accompanying pianist is reflected in every moment, by shaping the harmonic foundation and completing the song, in order to achieve the dialog between the two performers. The defining role of the pianist begins in the rehearsal room, a space for sharing the effort to decipher the score. In the chamber music duo ensemble, the complexity of the musical approach is reflected by the contribution of the two performers. Also, with the play of their own score, the two musicians focus on the dynamic adaptation of the melodic path to the accompaniment, roles which they adopt alternately. In instrumental chamber ensembles, the accompanying pianist treats the dynamic-timbre ratio between piano and string instruments differently, as opposed to the duo in which he evolves alongside wind instruments. Moreover, the piano interpretation adapts to the way of phrasing the various instruments. In the interpretation of the written works for voice and piano, the text put on music becomes the main source of expression of the affections embedded in the notation of the score. The role of the accompanying pianist in the relationship with the vocal performer also takes place semantically, and the dialog between voice and piano is enhanced by the correct pronunciation of the text. At the same time, the melodic approach is interdependent with the lyrics it accompanies. Regardless of the partner with whom he evolves, the accompanying pianist contributes fully to the realization of a homogeneous chamber music ensemble, in which the two musicians return to the public the intentions of the composer, completed by their own feelings.

Keywords: *accompanying pianist, chamber music, lied, score, phrasing*

Identitatea pianistului acompaniator, partener de dialog muzical în formații camerale diverse

Atât în formație camerală instrumentală, cât și alături de artiști vocali, aportul pianistului acompaniator se reflectă în fiecare clipă, prin conturarea fundamentului armonic și completarea melodiei, în scopul realizării dialogului dintre cei doi interpreți. Rolul definitoriu al pianistului începe în sala de repetiție, spațiu de împărtășire a strădaniei de descifrare a partiturii. În formațiile camerale de duo, complexitatea demersului muzical se reflectă prin contribuția celor doi interpreți. De asemenea, odată cu redarea propriei partituri, cei doi membri ai formației se concentrează asupra adaptării dinamice a parcursului melodic la acompaniament, roluri pe care le adoptă alternativ. În ansamblurile camerale instrumentale, pianistul acompaniator tratează în mod diferit raportul dinamico-timbral dintre pian și instrumentele cu coarde, spre deosebire de duo-ul în care evoluează alături de instrumente de suflat. Mai mult decât

atât, interpretarea pianistică se adaptează la modalitatea de frazare a diferitelor instrumente. În interpretarea lucrărilor compuse pentru voce și pian, textul pus pe muzică devine sursa principală de expresie a afectelor încastate în notația partiturii. Rolul pianistului acompaniator în relația cu interpretul vocal se desfășoară și pe plan semantic, iar dialogul dintre voce și pian este potențat de pronunția corectă a textului. În același timp, demersul melodic se află în relație de interdependență cu versurile pe care le însoțește. Indiferent de partenerul alături de care evoluează, pianistul acompaniator contribuie din plin la realizarea unui ansamblu cameral omogen, în care cei doi muzicieni restituie publicului intențiile compozitorului, completate de propriile lor trăiri și sentimente.

Cuvinte-cheie: *pianist acompaniator, muzică de cameră, lied, partitură, frazare*

Nicolae-Mihai BRÂNZEU
Universitatea de Vest din Timișoara
nicolaie.branzeu@e-uvt.ro

***The Enlightened Week* by Nicolae Brânzeu – the first Romanian expressionist opera.**

Founded more than 420 years ago, this opera aimed to recreate a perfect blend of music, theatre and dance – the pillars of ancient Greek theatre – a desideratum that, in some respects, has persisted over the centuries. *The Enlightened Week* by Nicolae Brânzeu, which, as we will demonstrate, happily brings together the constituent elements of total syncretic art, has a special place in the history of the Romanian opera. The work, structured as a one-part poem, capitalizes on the Wagnerian technique of infinite melody. The compositional language of Romanian musical expression is distinguished by the recitative vocal interventions (the arioso treatments are less common) and by giving the central role to the orchestra; it is the one that exposes the musical motifs, comments or supports the scaffolding of dramaturgy with a special sensitivity. *The Enlightened Week* is a place where human encounters the sacred and the heresy. The context outlines the discovery of new coordinates of the archetypal characters: the mother under the sign of a cleavage – life-giving and death liberator; the son – located between the abyss of human conscience and salvation; the old woman, stood out as a saviour, lost in revenge. The apotheosis predicted by the spectator is in total discord with the sonorous event that the composer ultimately validates. The present study outlines the panoply of leitmotifs, the harmonic work, the gradation of musical tensions and the role mapping, to provide a unitary projection of the author's identity matrix in the context of universal compositional diversity. *The Enlightened Week* anchors a reference chapter of the Romanian opera, and its value coordinates – captured by the interwar press – were also validated by George Enescu. A unique work in the Romanian genre creation, obscured by the maze of history.

Keywords: *Brânzeu, Romanian opera, unity, diversity, Expressionism*

***Săptămâna luminată* de Nicolae Brânzeu – prima operă românească de tip expresionist**

Constituită acum mai bine de 420 de ani, opera își propunea să recreeze o îmbinare perfectă între muzică, teatru și dans – pilonii teatrului antic grecesc – deziderat care, sub unele aspecte, a continuat să persiste de-a lungul secolelor. În istoria operei românești un loc aparte îl ocupă *Săptămâna luminată* (1943) de Nicolae Brânzeu, care, după cum vom demonstra, reunește în chip fericit elementele constitutive ale artei sincretice totale. Lucrarea, structurată ca un poem monopartit, valorifică tehnica wagneriană a melodiei infinite. Limbajul componistic de expresie muzicală românească se remarcă prin intervențiile vocale recitativice, mai rar fiind întâlnite tratările de tip arioso, și prin conferirea rolului central orchestrei, ea fiind cea care expune motivele muzicale, comentează sau susține cu o sensibilitate aparte eșafodajul dramaturgiei. *Săptămâna luminată* este un loc al întâlnirii umanului cu sacru și cu erezia. Contextul profilează descoperirea unor noi coordonate ale personajelor arhetipale: mama aflată sub semnul unui clivaj – dătătoare de viață și eliberatoare a morții, fiul – situat între abisul conștiinței umane și mântuire, bătrâna, erijată în salvatoare, se pierde pe calea răzbunării. Apoteoza preconizată de spectator este în totală discordanță cu actul sonor pe care îl legitimează, în final, compozitorul. Studiul de față profilează panopia leit motivelor, travaliul armonic, gradarea tensiunilor muzicale și cartografia rolurilor, pentru a oferi o proiecție unitară a matricei identitare a autorului în contextul diversității componistice universale. *Săptămâna luminată* ființează o pagină de referință a operei românești, iar coordonatele sale valorice – surprinse de presa interbelică – au fost validate și de George Enescu. O operă unică în creația românească de gen, obnubilată în negurile istoriei.

Cuvinte-cheie: *Brânzeu, operă românească, unitate, diversitate, expresionism*

Ani Rafaela CARABENCIOV

Universitatea de Vest din Timișoara

ani.carabenciov@e-uvt.ro

The Concerto for string orchestra in Romanian creation – stylistic coordinates

The concerto for string orchestra was approached by Romanian composers in the mid 20th century, using various methods, which have highlighted the immense potential a string ensemble can encompass. Multiple phases can be distinguished in the genre's stylistic evolution, 1950-1960 (Sigismund Toduță, Paul Constantinescu, Ion Dumitrescu, Tudor Ciortea), 1960-1980 (Wilhelm Georg Berger, Adalbert Winkler, Remus Georgescu, Mircea Chiriac, Sigismund Toduță, Vasile Herman), 1980-2000 (Vasile Timiș, Viorel Munteanu, Liana Alexandra, Ulpiu Vlad). Frequently resorting to the structure of the Baroque style, some composers managed to create musical speeches of great virtuosity and expressivity, similar to those of a lead singer, using all the elements of the musical language: melody, rhythm, dynamics, agogic, timbre.

Keywords: *Concert, string orchestra, romanian composers, style, neoclassicism*

Concertul pentru orchestră de coarde în creația românească – coordonate stilistice

Concertul pentru orchestră de coarde a fost abordat de către compozitorii români la mijlocul secolului XX, în diferite modalități, care au scos în evidență imensele valențe de care poate dispune un ansamblu instrumental. În evoluția stilistică a genului se disting mai multe etape: 1950-1960 (Sigismund Toduță, Paul Constantinescu, Ion Dumitrescu, Tudor Ciortea); 1960-1980 (Wilhelm Georg Berger, Adalbert Winkler, Remus Georgescu, Mircea Chiriac, Sigismund Toduță, Vasile Herman); 1980-2000 (Vasile Timiș, Viorel Munteanu, Liana Alexandra, Ulpiu Vlad). Recurgând frecvent la structura genului baroc, unii compozitori au reușit să realizeze discursuri sonore de mare virtuozitate și expresivitate, comparabile cu cele demonstrate de un solist, utilizând toate elementele limbajului muzical: melodice, ritmice, dinamice, agogice, timbrale.

Cuvinte-cheie: *concert, orchestră de coarde, compozitori români, stil, neoclasicism*

Anca Roxana CONSTANTIN VAN DER ZEE
Universitatea de Vest din Timișoara
anca.constantin69@e-uvt.ro

Digitalisation of theatre – identity, diversity and social inclusion

An important aspect of the impact of digital technologies on culture is the huge territory it offers to protect and promote diverse cultural expressions. However, subsidised theatres are reluctant to divide the market in favour of digital space. Digital space is global, but there are particularities of each country: online infrastructure, legislation, language. Cultural diversity is as important as the biological one, through the spiritual, material, intellectual and emotional features of social groups and language – a particularly important element of digital content. Digitalisation is a challenge for the languages of nations, especially those that are not present in the digital environment and thus risk extinction in this space. Cultural diversity is threatened by inequalities in the creation and distribution of online content, which is predominantly achieved by the big players of the digital market. In order to balance this phenomenon, the Council of Europe invites member states to move to the development of new digitisation technologies in order to promote a diverse cultural offer in the online space. In 2019, 94% of young people in the European Union used the internet on a daily basis, compared to 77% of the entire world's population. But young people today face various obstacles in accessing theatrical performances: not knowing the existence of such an alternative (in a hostile family environment), geographical distance from where the show takes place, lack of confidence. The online theatrical offer can therefore increase social inclusion. Each country has a duty to ensure the creation of its own identity in the digital environment, each online identity contributing to the preservation of cultural diversity. Isn't theatre an important part of this identity?

Keywords : *digital technologies, online, cultural diversity, cultural identities, social inclusion*

Digitalizarea teatrului – identitate, diversitate și incluziune socială

Un aspect important al impactului tehnologiilor digitale asupra culturii este teritoriul imens pe care îl oferă protejării și promovării expresiilor culturale diverse. Teatrele subvenționate sunt însă reticente la divizarea pieței în favoarea spațiului digital. Spațiul digital este global, dar există particularități ale fiecărei țări: infrastructură on-line, legislație, limbă. Diversitatea culturală este la fel de importantă ca și cea biologică, prin trăsăturile spirituale, materiale, intelectuale și emoționale ale grupurilor sociale și limbă – un element deosebit de important al conținutului digital. Digitalizarea este o provocare pentru limbile națiunilor, mai ales pentru cele care nu sunt prezente în mediul digital și riscă, astfel, extincția în acest spațiu. Diversitatea culturală este amenințată de inegalitățile privind crearea și distribuția conținutului on-line, acesta fiind preponderent realizat de marii jucători ai pieței digitale. Pentru a echilibra acest fenomen, Consiliul Europei invită statele membre să treacă la dezvoltarea noilor tehnologii de digitalizare pentru promovarea unei oferte culturale diverse în spațiul online. În 2019, 94% dintre tinerii din Uniunea Europeană foloseau internetul zilnic, comparativ cu 77% din întreaga populație a globului. Dar tinerii se confruntă, astăzi, cu diverse obstacole în accesarea spectacolelor de teatru: necunoașterea existenței unei astfel de alternative (într-un mediu familial ostil), distanța geografică față de locul unde are loc spectacolul, lipsa de încredere. Oferta teatrală online poate spori, așadar, incluziunea socială. Fiecare țară este datoare să asigure crearea unei identități proprii în mediul digital, fiecare identitate online contribuind la păstrarea diversității culturale. Nu este, oare, teatrul o parte importantă a acestei identități?

Cuvinte-cheie: *tehnologii digitale, on-line, diversitate culturală, identități culturale, incluziune socială*

Mihaela GABOR

Universitatea de Vest din Timișoara
mihaela.gabor@e-uvv.ro

Cantate Domino. Two motets with similar text in the Parnassus Musicus Ferdinandeus collection (1615)

Parnassus Musicus Ferdinandeus is a collection of motets dedicated to Archduke Ferdinand II and printed in 1615 in Venice under the care of Giovanni Battista Bonometti (Italian musician active in the first two decades of the 17th century). He brought together the creations of thirty-two Italian composers – motets composed on psalms and sacred songs – being not only a reflection of the taste of the future emperor and of the musical chapel at his court in Graz, but also a proof of the contribution of Italian music to the shaping and evolution of musical art of that period: the collection is the most important testimony of the early Baroque in Austria. In this way, will be analyzed the works entitled *Cantate Domino*, two motets on continuous bass with similar text, composed by Claudio Monteverdi (1567-1643) in Venice at that time and Orazio Nanterni (born in the middle of the XVI century) active in Milan in the first decades of the seventeenth century. The structure of these vocal miniatures with instrumental accompaniment, but also their functionality, which goes far beyond the liturgical space, highlight a strong influence of Italian music in the region. The direct presence of Italian musicians at the courts of Central Europe or of their works is an

additional proof of the importance and influence exerted from a Latin space in a culture of Germanic origin.

Keywords: *Cantate Domino, motet, Monteverdi, Nanterni, Baroque, Ferdinand II*

Cantate Domino. Două motete cu text similar în colecția Parnassus Musicus Ferdinandeus (1615)

Parnassus Musicus Ferdinandeus este o colecție de motete dedicată arhiducelui Ferdinand al II-lea și tipărită în anul 1615 la Veneția sub îngrijirea lui Giovanni Battista Bonometti (muzician italian activ în primele două decenii ale secolului al XVII). Acesta reunește creațiile a treizeci și doi de compozitori italieni –motete compuse pe psalmi și cântece sacre– fiind nu doar o oglindire a gustului viitorului împărat și a capelei muzicale de la curtea sa din Graz, ci și o dovadă a contribuției muzicii italiene la conturarea și evoluția artei muzicale din acea perioadă: colecția este cea mai importantă mărturie a Barocului timpuriu din Austria. În acest sens vor fi supuse analizei lucrările intitulate *Cantate Domino*, două motete pe bas continuu cu text similar, compuse de către Claudio Monteverdi (1567-1643) aflat la Veneția în acea perioadă și Orazio Nanterni (născut la mijlocul secolului al XVI-lea) activ la Milano în primele decenii ale veacului al XVII-lea. Structura acestor miniaturi vocale cu acompaniament instrumental dar și funcționalitatea lor, care depășește cu mult spațiul liturgic, pun în evidență o puternică influență a muzicii italiene în regiune. Prezența directă a muzicienilor italieni la curțile din Centrul Europei sau a lucrărilor acestora, constituie o dovadă în plus a importanței și a influenței exercitate dintr-un spațiu latin într-o cultură de sorginte germanică.

Cuvinte-cheie: *Cantate Domino, motet, Monteverdi, Nanterni, Baroc, Ferdinand II*

Ioana Mia IUGA

Universitatea de Vest din Timișoara
ioana.iuga@e-uvv.ro

Female personalities of the lyrical scene of Timișoara – sopranos Margareta Nica-Popescu and Michaela Grama Ștefan

In the jubilee year of Timisoara's opera scene, 75 years after the first performance, we pay a pious homage through this work in the memory of the unique voices in their timbral diversity of two exceptional dramatic sopranos: Margareta Nica Popescu and Michaela Grama Ștefan. Among the many roles performed, the memorable interpretations of the role of *Aida*, from the opera of the same title by G. Verdi. This emblematic inaugural performance of the first opera scene in Banat, was taken over by the two personalities in the title role, amplifying over the years the fame of the newly founded opera. Through the main roles played by both opera artists, we remember the roles of Verdi's operas: *Abigail* from *Nabucco*, *Amelia* from *Un Ballo in Maschera* and *Leonora* from *Il Trovatore* as well as *Floria Tosca* from Puccini's opera of the same name and others. Through their pedagogical qualities, the two sopranos contributed to the development of the vocal art and of the post-december roumanian singing school in Banat .

Keywords: *dramatic soprano, opera role, interpretation, Margareta Nica Popescu, Michaela Grama Ștefan*

Personalități feminine ale scenei lirice timișorene – sopranele Margareta Nica-Popescu și Michaela Grama Ștefan

În anul jubileului scenei lirice timișorene când se împlinesc 75 de ani de la primul spectacol, aducem un pios omagiu prin lucrarea de față, în memoria vocilor unice în diversitatea lor timbrală a două soprane dramatice de excepție: Margareta Nica Popescu și Michaela Grama Ștefan. Printre multitudinea de roluri interpretate se disting interpretările memorabile ale rolului *Aida*, din opera cu același titlu de G. Verdi. Acest spectacol emblematic inaugural al primei scene lirice bănățene, a fost preluat pe rând de cele două personalități în rolul titular, amplificând peste ani faima nou înființatei opere. Prin rolurile principale interpretate de ambele artiste lirice amintim rolurile operelor verdiene: *Abigail* din *Nabucco*, *Amelia* din *Bal Mascat* și *Leonora* din *Trubadurul* precum și *Floria Tosca* din opera cu același nume de G.Puccini și altele. Prin calitățile pedagogice cele două soprane au contribuit la dezvoltare artei vocale și a școlii de cânt românești postdecembriste din Banat.

Cuvinte-cheie: *soprana dramatică, rol de operă, interpretare, Margareta Nica Popescu, Michaela Grama Ștefan*

Aida Beatrice MARC

Universitatea de Vest din Timișoara
aida.marc@e-uvt.ro

The princess pianist – Elena Bibescu

One of the great ladies of the purely Romanian female aristocracy was the princess and pianist Elena Bibescu. She is very little known and present in our Romanian consciousness, although in her times she was the cultural ambassador of Romanian people in Europe; she lived during the period when art experienced one of its strongest flourishes and accomplishments: the famous "La Belle Epoque" period! Elena Bibescu played the role of her life as a European cultural ambassador, an "activity" carried out in her artistic salon where people from high society gathered, a salon in which friends were connected and philosophical, literary and musical ideas were shared. Elena Bibescu was also a remarkable pianist with a talent whose echo reached from Paris, London, Bucharest, Berlin and Vienna to the United States of America, where she accomplished successful concerts mentioned in the press of the time. Along with the role of pioneer of the career of George Enescu the one who became our great national composer, the name of Princess Bibescu is also related to a new concept in Bucharest, at the high, European level to which she brought the concert. Thus, at the recital she played under the patronage of royalty at the National Theater, in the presence of the royal couple, the Bösendorfer piano house in Vienna sent the first piano of that brand to be used on the Romanian stage. Princess Bibescu, through her innate generosity when asked, did not spare any effort to support those in need, but she also put a good word for young, talented musicians and eager to assert themselves; through acculturation she brought a new breeze in the Romanian musical culture.

Keywords: *aristocracy, pianist, host, music, personality*

Principesa pianistă – Elena Bibescu

Una dintre marile doamne ale aristocrației feminine de sorginte pur românească a fost principesa și pianista Elena Bibescu. Ea este foarte puțin cunoscută și prezentă în conștiința noastră românească cu toate că la vremea ei a fost ambasadoarea culturală a românilor în Europa, în perioada când arta a cunoscut una dintre cele mai puternice înfloriri și împliniri ale sale: perioada "la belle époque"! Elena Bibescu si-a jucat rolul vietii ca ambasadoare culturală europeană, „activitate” desfășurată în salonul său artistic în care s-a perindat lume din înalta societate, salon în care s-au legat prietenii, s-au însămânțat idei filozofice, literare și muzicale. Ea a fost și o remarcabilă pianistă cu un talent al cărui ecou a ajuns din Paris, Londra, București, Berlin și Viena până în Statele Unite ale Americii, unde a susținut concerte de succes menționate în presa vremii. Alături de rolul de deschizător de drumuri al carierei celui care a devenit marele nostru compozitor George Enescu, numele principesei Bibescu este legat și de încetățenirea conceptului de concert la București, la nivelul înalt, european la care a adus concertul. Astfel la recitalul pe care l-a oferit sub patronajul regalității la Teatrul Național, în prezența cuplului regal, casa de pian Bósendorfer din Viena a trimis primul pian de acea marcă ce va fi folosit pe scena românească. Principesa Bibescu prin prisma personalității ei, prin generozitatea sa înnăscută atunci când i se cerea nu precupețea efortul de a sprijini persoanele nevoiașe, dar punea și o vorbă bună pentru tineri necunoscuți, talentați și dornici de afirmare; prin aculturație a adus un nou suflu în spațiul muzical românesc.

Cuvinte-cheie: *aristocrație, pianista, amfitrioana, muzica, personalitate*

Simona NEGRU

Universitatea de Vest din Timișoara
simona.negru@e-uvt.ro

Portraits of great singers from Banat (II)

"Aca de Barbu was a woman of rare distinction, doubled by an extraordinary work force, at the same time by a disturbing generosity, in accordance with an unbridled passion to identify herself with everything that means beauty of the song [...] Aca de Barbu had a voice of a rare quality, with a volume of a shocking dramatism, not to mention the vocal technique, truly exceptional! She played the soprano roles and mezzosoprano roles with equal ease [...] a great opera singer, a true singing teacher and a musician of ardent patriotism" – these are the valences attributed to the personality of Aca de Barbu, by the musicologist Doru Popovici, in some excerpts from the Preface of the monograph written by the musician Corneliu Buescu. To complete this portrait, we would add the fact that Aca de Barbu assumed the leadership of the National Opera in Timișoara, from its establishment until 1956. This aspect seems all the more relevant in the context in which this year, the Romanian National Opera in Timișoara celebrated its 75th anniversary since inauguration with Aida by Giuseppe Verdi, on April 27, 1947. An extraordinary step forward for the Banat culture and not only, that Aca de Barbu achieved through an extraordinary will and selflessness.

Keywords: *Aca de Barbu, Traian Grosavescu, Romanian National Opera Timișoara, Aida, Giuseppe Verdi*

Portrete de mari cântăreți bănățeni (II)

„Aca de Barbu a fost o femeie de o distincție rară, dublată de o putere de muncă ieșită din comun, totodată de o tulburătoare generozitate, în concordanță cu o pasiune nestăvilă de a se identifica cu tot ceea ce semnifică frumusețea cântecului [...] Aca de Barbu a avut o voce de o aleasă calitate și cu un volum de un dramatism cutremurător, nemaivorbind de tehnica vocală, întradevăr excepțională! A interpretat cu aceeași ușurință și rolurile de sopran și rolurile de mezzo-sopran [...] mare cântăreață, autentică profesoară și muziciană de un patriotism ardent” sunt valențele atribuite personalității Acai de Barbu, de muzicologul Doru Popovici, în câteva fragmente spicuite din Prefața monografiei realizate de muzicianul Corneliu Buescu. Pentru a întregi acest portret, am adăuga faptul că Aca de Barbu și-a asumat conducerea Operei Naționale din Timișoara, de la înființarea acesteia până în anul 1956. Acest aspect ne apare cu atât mai relevant în contextul în care anul acesta Opera Națională Română din Timișoara a împlinit 75 de ani de ființare de la deschiderea porților cu spectacolul Aida de Giuseppe Verdi, pe 27 aprilie 1947. Un pas extraordinar pentru cultura bănățeană și nu numai pe care l-a realizat printr-o voință și abnegație extraordinare – Aca de Barbu.

Cuvinte-cheie: *Aca de Barbu, Traian Grosavescu, Opera Națională Română Timișoara, Aida, Giuseppe Verdi*

CARTE ȘI BIBLIOTECĂ

Mălina DUȚĂ

Universitatea de Vest din Timișoara,
Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” Timișoara
malina.duta85@e-uvt.ro

Interpretive Hypotheses Concerning Horacio and La Maga in Julio Cortázar's *Hopscotch*

When it was first published in 1963, Julio Cortázar's novel *Hopscotch* was received as a literary revelation due to its non-linear narrative structure. The main characters are Horacio Oliveira, an intellectual from Buenos Aires, and La Maga (Lucía), his girlfriend. Horacio lives in a bohemian manner in Paris, enjoying life with a group of friends (preoccupied with literature, philosophy and the mysterious writer Morelli, probably a "representative" of Cortázar himself). The problems arise when Rocamadour, Maga's son from a mysterious previous relationship, falls ill. The bond between the two deteriorates, and after the death of her child, Maga disappears. Oliveira returns to Argentina, where he reunites with his old friend Traveler and his wife Talita, who reminds him of Maga. The end of the novel is ambiguous and can be interpreted in several manners. This study is an attempt to discern how and why the two main characters (but especially Oliveira) represent embodiments of the time and place in which they exist, leaving room for various literary and philosophical interpretations.

Keywords: *non-linear narrative structure, Paris, postmodernism, two-dimensional character, ambiguity*

Ipoteze interpretative asupra personajelor Horacio și La Maga din *Șotronul lui Julio Cortázar*

Când a fost publicat pentru prima oară, în anul 1963, romanul *Șotron* al lui Julio Cortázar a fost primit ca o revelație literară datorită structurii narative non-lineare. Personajele principale sunt Horacio Oliveira, intelectual originar din Buenos Aires, și La Maga (Lucía), iubita lui. Horacio trăiește la Paris o viață boemă alături de un grup de prieteni (preocupați de literatură, filosofie) și misteriosul scriitor Morelli, probabil un „reprezentant” al lui Cortázar însuși. Problemele apar o dată cu îmbolnăvirea lui Rocamadour, fiul Magăi dintr-o misterioasă relație anterioară. Legătura celor doi se deteriorează, iar după moartea copilului său, Maga dispăre. Oliveira se întoarce în Argentina, unde îl reîntâlnește pe vechiul său prieten Traveler și pe soția acestuia Talita, care îi amintește de Maga. Sfârșitul romanului este ambiguu și poate fi interpretat în mai multe maniere. Lucrarea de față reprezintă o încercare de a desluși modul în care cele două personaje principale (dar mai ales Oliveira) sunt întrupări aletimpului și locului în care ființează, lăsând loc de diverse interpretări cu caracter literar și filosofic.

Cuvinte-cheie: *structuri narative non-lineare, Paris, postmodernism, personaj bidimensional, ambiguitate*

Daniel LUCA

Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” Timișoara
daniel.luca@bcut.ro

Denial of identity in the novel *Israel însângerat („Israel Bloody”)* by I. Peltz

The Jewish slum of the Capital, before and during the Second World War is moving from its calm, serene atmosphere to its turbulent and full of hate. If at the beginning there was a feeling of identity, of belonging to a „country good”, it quickly turns into denial, into its refusal, into non-acceptance of the Jews by the others, pushed by the legionaries. And violence is just one step away.

Keywords: *allogeneic, slum, periphery, religious tolerance, extremism*

Negarea identității în romanul *Israel însângerat* de I. Peltz

Mahalaua evreiască a Capitalei, înainte și în timpul celui de al Doilea Război Mondial, este zugrăvită trecând dinspre atmosfera calmă, liniștită a acesteia spre cea tulbură și plină de ură. Dacă la început era prezent sentimentul identității, al apartenenței la o „țară bună”, acesta se transformă cu rapiditate în negarea, în refuzul acesteia, în neacceptarea evreilor de către ceilalți, împinși de legionari. Iar până la violență nu mai e decât un pas.

Cuvinte-cheie: *alogen, mahala, periferie, toleranță religioasă, extremism*

Dominik MAINSKI

The University Library of The John Paul II Catholic University of Lublin
dominik.mainski@gmail.com

The Library of The John Paul II Catholic University in Lublin – the modernist building in the context of development of the local architecture combining the art of the East and Latin Europe

From the moment of its foundation in 1317, Lublin was influenced by two civilization areas – the East (mainly Ruthenian countries) and the West – communities originating from the Latin circle. The Jewish community constituted a significant part of the inhabitants. One of the most important events in the history of the city and the entire country was the act of the Union of Lublin in 1569, linking Poland with Lithuania through a common ruler, currency, coat of arms, parliament, foreign and defense policy. Historians consider this act to be the prototype of the European Union. In the 16th century Lublin became an important European center of culture, politics and education, which provoked an influx of even more artists, mainly from the Latin culture.

The most important monument of the city is the Chapel of St. Trinity in the area of the former castle, which combines the Gothic and thus Western European aesthetics of the structure with Ruthenian-Byzantine frescoes covering the walls from the inside. In 1575 a fire broke out in the city and destroyed most of the Gothic buildings. In its place many churches and houses were erected, designed by Italian architects in a unique style not found anywhere else in Europe – the so-called Lublin Renaissance. There are also many

buildings from the Baroque or Classicism period. The latter ones are the result of building from scratch or rebuilding existing objects in the spirit of Italian Classicism. There are many examples of Art Nouveau in the city as well. Lublin is known for very original examples of modernist architecture, especially designs by Oskar Hansen presenting the idea of the so-called linear continuous system and open form. The building of the University Library, although now rebuilt, was designed by one of the most prominent Polish representatives of Modernism – Jerzy Siennicki.

Keywords: *Lublin, Lublin Renaissance, Modernism in architecture, Jerzy Siennicki, library*

Le bâtiment moderniste de la Bibliothèque de l'Université Catholique de Lublin Jean Paul II dans le contexte du développement de l'architecture de la ville reliant l'art de l'Orient et de l'Europe Latine

Dès le moment de sa fondation en 1317, Lublin fonctionnait à la frontière des influences de l'Orient, notamment des pays russes et de l'Occident, communautés issues de la civilisation latine. La communauté juive constituait une partie significative des habitants. L'un des événements les plus importants dans l'histoire de la ville et de toute la Pologne fut la conclusion de l'Union de Lublin en 1569 reliant la Pologne avec la Lituanie par les souverain, monnaie, Emblème national, parlement, politique étrangère et celle de la défense communs. Cette Union était considérée, par les historiens, comme le prototype de l'Union Européenne. Au XVIe siècle, Lublin devint le centre européen important de la culture, de la politique et de l'éducation ce qui causa un afflux d'un plus grand nombre d'artistes, notamment du territoire de la culture latine.

Le monument le plus important de cette ville est la Chapelle de la Sainte Trinité sur la zone de l'ancien château qui relie l'esthétique du corps du bâtiment gothique, soit de l'Europe Occidentale avec les fresques russes et byzantines recouvrant les murs de l'intérieur. En 1575 la ville prit feu qui détruisit la majorité de l'architecture gothique. Un grand nombre de bâtiments religieux et bourgeois conçus par les architectes italiens en style unique de la soi-disant Renaissance de Lublin non développée en aucun autre lieu de l'Europe furent créés à sa place. La ville comprend également de nombreux édifices de baroque et classiques. Ces derniers résultent de la construction originale ou de la reconstruction des bâtiments existants dans le style du classicisme italien. Il y a aussi des bâtiments de sécession. Lublin est connu pour l'architecture moderniste très originale, notamment pour les projets d'Oskar Hansen représentant les principes du soi-disant système linéaire continu et de la forme ouverte. Le bâtiment de la Bibliothèque Universitaire, bien que son corps soit reconstruit actuellement, fut conçu par l'un des plus éminents représentants du modernisme polonais, Jerzy Siennicki.

Mots-clés: *Lublin, renaissance de Lublin, modernisme dans l'architecture, Jerzy Siennicki, bibliothèque*

Models of access to scientific literature

Starting with the presentation of the informational context that favored the appearance of consortia at European level (introduction of the license as a business model, the introduction of the electronic scientific journals format, the development of scientific literature platforms, the development of the perpetual access concept), the paper continues by describing the consortia concerned with the acquisition of electronic scientific resources (purpose, types of consortia, advantages and disadvantages of subscribing through consortium etc.). The Romanian collaboration with similar structures in Europe (Poland, Hungary, Czech Republic, Austria, Croatia etc.) highlighted the existence of specific access models depending on the experience of each country. The examples of good practices in open access of these consortia were also studied. In the second part of the paper we present the access model offered in Romania, in the European context, including the rise in open access publishing during the Anelis Plus and Anelis Plus 2020 Projects, but also the traps caused by the appearance of predatory publishers and authors' vulnerabilities. The paper then highlights the role of university libraries and information literacy programs in users' education. The conclusions outline the development avenues for the next decade, one of which is the focus on transformative agreements.

Keywords: *scientific literature, electronic resources acquisition consortia, open access, national repository of scientific documents, transformative agreements*

Modele de acces la literatura științifică

Pornind de la prezentarea contextului informațional care a favorizat apariția consorțiilor la nivel european (introducerea licenței ca model de business, apariția formatului electronic al revistelor științifice, apariția platformelor de literatură științifică, dezvoltarea conceptului de acces perpetuu), lucrarea continuă cu evidențierea conceptelor teoretice referitoare la consorțiile de achiziție a resurselor electronice de informare științifică (scop, tipuri de consorții, avantajele și dezavantajele abonării în consorțiu etc). Colaborarea românească cu structuri similare din Europa (Polonia, Ungaria, Cehia, Austria, Croația etc) a evidențiat existența unor modele de acces specifice, în funcție de experiența, la nivel național, a fiecărei țări. Au fost studiate și exemplele de bune practici în open access ale acestor consorții. În partea a doua, prezentăm modelul de acces oferit de România, în context european, inclusiv intensificarea publicării în open acces pe perioada de desfășurare a Proiectelor Anelis Plus și Anelis Plus 2020, dar sunt semnalate și capcanele determinate de apariția editorilor predatory și de vulnerabilitățile autorilor. Lucrarea subliniază și rolul bibliotecilor universitare și al programelor de cultura informației în educația utilizatorilor. Concluziile subliniază direcțiile de dezvoltare pentru perioada următoare, iar orientarea către acordurile transformatoare este doar una din aceste direcții.

Cuvinte-cheie: *literatura științifică, consorții de achiziție a resurselor electronice, acces deschis, depozit național de documente științifice, acorduri transformatoare*

Arina STOENESCU
Lund University,
Södertörn University
arina.stoenescu@sh.se

Typography and Politics in Romania: Diversity, Identity and Politicised Uniformity

Typography is not only the materiality of text that conveys politics and history, but it also creates meaning through its letter design and their arrangement. Typography can also offer new perspectives on how cultural diversity is visualised or perceived. The diversity, identity and politicised uniformity in Romania will be explored through a book history perspective. The paper will focus on the development of typography from the first printed book on the Romanian soil in 1508 (with Cyrillic type) until the end of the Communist era in 1989 (with predominantly Latin, sans serif type). The territories of Transylvania, Wallachia and Moldavia belonged to three different empires (Austro-Hungarian Empire, Ottoman Empire and Russian Empire) until 1918 when the modern state Romania was created. The typography of those empires had a significant impact on the local typographic development and the Romanian typographic landscape can still show traces from the German alphabets (blackletter-type or Fraktur), Cyrillic Alphabet or Turkish diacritics. After the WWII the Socialist Romania belonged to the Soviet Union's sphere of influence and Soviet standards were imposed to the Romanian printing industry, significantly affecting typography and its quality.

How did different alphabets, printed type and politics on the Romanian territories shaped the local Romanian (type) history? Which are the consequences of the cultural diversity and its impact on the local typography? How do they affect communication, transmission of knowledge and creating identities? What story can Romanian type history tell us about our past – our identity and diversity?

Keywords: *typography and politics in Romania, text materiality, book history, type history, transition alphabet*

Tipografiere și politică în România: Diversitate, identitate și uniformitate politizată

Tipografierea nu este doar materialitatea textului care se exprimă în politică și istorie, ci creează și sens prin designul literelor și aranjarea lor. Tipografierea poate oferi, de asemenea, noi perspective asupra modului în care diversitatea culturală este vizualizată sau percepută. Diversitatea, identitatea și uniformitatea politizată din România vor fi explorate printr-o perspectivă a istoriei cărții. Lucrarea se va concentra pe dezvoltarea tipografiei de la prima carte tipărită pe pământul românesc din 1508 (cu caractere chirilice) până la sfârșitul epocii comuniste în 1989 (cu caracter predominant latin, sans serif). Teritoriile Transilvaniei, Țării Românești și Moldovei au aparținut a trei imperii diferite (Imperiul Austro-Ungar, Imperiul Otoman și Imperiul Rus) până în 1918 când a fost creat statul modern România. Tipografierea acelor imperii a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării tipografice locale, iar peisajul tipografic românesc încă mai poate prezenta urme din alfabetele germane (tip literă neagră sau Gothic), alfabetul chirilic sau diacritice turcești. După cel de-al Doilea Război Mondial, România Socialistă

a aparținut sferei de influență a Uniunii Sovietice și standardele sovietice au fost impuse industriei tipografiei românești, afectând semnificativ tipografia și calitatea acesteia. Cum au modelat diferitele alfabetice, litere tipărite și politica de pe teritoriile românești istoria locală a României? Care sunt consecințele diversității culturale și impactul acesteia asupra tipografiei locale? Cum afectează ele comunicarea, transmiterea cunoștințelor și crearea identităților? Ce poveste ne poate spune istoria de tip românesc despre trecutul nostru – identitatea și diversitatea noastră?

Cuvinte-cheie: *tipografiere și politică în România, diversitate, identitate și uniformitate politizată*

Manuela Zănescu

Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” Timișoara
manuela.zanescu@e-uvt.ro

The infiltration of the ideological function in the library during the communist regime

In the second half of the twentieth century, when Romania was among the communized countries, the ideological function manifested itself in each of the processes carried out in the library, through censorship, separation of funds, but also through the ideologization of library activities and education of the librarians in the spirit of the communists ideology.

The circumstances in which the Central University Library of Timișoara evolved were determined by the changes in higher education, especially by the progress of education in the western part of the country, by the situation of higher education in Banat and, directly, by the development of the University of Timișoara. The changes brought in the Romanian education system during the communist regime and the changes it underwent through legislative changes, and through the creation of new forms of education (political education, short-term education, evening education and part-time education) determined the development trajectory of the library.

The instrumentation of the role of libraries, put in the Soviet pattern, gave libraries a new function – the ideological one. The acquisition of communist ideology, of Marxist-Leninist ideas was not limited to ideological education, but became the task of each member of the community. Libraries had the duty to bring to the fore the information contained in pamphlets and books of ideology, but also, first and foremost, to purchase such materials.

Keywords: *Central University Library Timișoara, communist ideology, communist regime, ideological education, propaganda*

Infiltrarea funcției ideologice în bibliotecă în perioada regimului comunist

În a doua jumătate a secolului al XX-lea, când România se afla între țările comuniste, funcția ideologică s-a manifestat în fiecare dintre procesele desfășurate în bibliotecă, prin cenzură, separarea fondurilor, dar și prin ideologizarea activităților desfășurate în bibliotecă și educarea în spiritul ideologiei comuniste a bibliotecarilor.

Circumstanțele în care a evoluat Biblioteca Centrală Universitară din Timișoara au fost determinate de schimbările din învățământul superior, în special de progresul

învățământului în zona de Vest a țării, de situația învățământului superior în Banat și, în mod direct, de dezvoltarea Universității din Timișoara. Modificările aduse în sistemul învățământului românesc pe parcursul regimului comunist și prefacerile la care a fost supus prin legislație, și prin crearea unor forme noi de învățământ (învățământ politic, învățământ de scurtă durată, învățământ seral și învățământ fără frecvență) au determinat traiectoria de dezvoltare a bibliotecii.

Instrumentarea rolului bibliotecilor, pus în tiparul sovietic, a dat bibliotecilor o nouă funcție – cea ideologică. Însușirea ideologiei comuniste, a ideilor marxist-leniniste nu se rezuma doar la învățământul ideologic, ci devenea sarcina fiecărui membru al comunității. Bibliotecile aveau datoria de a pune în prim plan informațiile conținute în broșurile și cărțile de ideologie dar și, în primul rând, de a achiziționa astfel de materiale.

Cuvinte-cheie: *Biblioteca Centrală Universitară din Timișoara, ideologie, învățământ ideologic, propagandă, regimul comunist*

Maria CARDILLO

La Sapienza Roma Ateneo

cardmaria@alice.it

Identity and diversity in the Roman art journals of the late 18th century: «Memorie per le belle arti» (1785-1788) and «Giornale delle belle arti e della antiquaria, musica, e poesia» (1784-1788)

The contribution aims to illustrate two Roman art magazines of the late 18th century (part of my PhD thesis): «Memorie per le belle arti» and «Giornale delle belle arti e della antiquaria, musica, e poesia». They are considered as a direct filiation of the scholarly journals of the 18th century, or, better to say, experimental rib of the contemporary literary sheets, but with the substantial difference that while the latters ranged in all fields of human knowledge, these two art magazines restricted their interests to the artistic field, especially the Roman one. Starting from the historical-cultural milieu of late 18th-century in Rome, this contribution intends to illustrate the common elements and the diversity of these two art newspapers, which are considered among the first Italian art magazines. Finally, the analysis intends to take into consideration the editorial line of the two journals, their page layout, their editorial teams and their readers.

Keywords: *art journals, Rome, decorative and visual arts, 18th century, Neoclassicism*

Identità e diversità nella stampa periodica romana di fine Settecento: «Memorie per le belle arti» (1785-1788) e il «Giornale delle belle arti e della antiquaria, musica, e poesia» (1784-1788)

Il contributo intende illustrare due riviste d'arte romane della fine del Settecento (oggetto della mia tesi di dottorato). Si tratta «Memorie per le belle arti» e «Giornale delle belle arti e della antiquaria, musica, e poesia». Diretta filiazione dei giornali eruditi del Settecento, o, per meglio dire, costola sperimentale dei coevi fogli letterari, ma con la sostanziale differenza che mentre quest'ultimi spaziano in tutti i campi dello scibile umano, queste due riviste d'arte restringevano il loro interesse all'ambito artistico, in particolar modo quello romano. Partendo dal milieu storico-culturale della Roma di fine Settecento, si intende illustrare gli elementi comuni e le diversità di queste due testate, che sono considerate tra le prime riviste d'arte italiane. L'analisi infine intende prendere in considerazione la linea editoriale delle due testate, la loro veste editoriale, le loro redazioni e i loro lettori.

Parole-chiave: *riviste d'arte, Roma, arti decorative e visive, XVIII secolo, neoclassicismo*

Michelangelo CARDINALETTI, Fabio MELELLI
Università per Stranieri di Perugia
michelangelo.cardinaletti@unistrapg.it

Cinematographic relationships between Italy and Romania during the Second World War

During the last years of the fascist regime, Italy and Romania intensified their cinematographic relationships, on the one hand with the participation of the famous Romanian soprano Maria Cebotari in eight films of Italian production, from "Mutterlied" (1937) by Carmine Gallone to "Maria Malibran" (1943) by Guido Brignone, relating to the operatic genre, one of the pillars of Italian cinema during the 1930s and 1930s, as it perfectly responds to the "nationalistic" desires of the fascist hierarchies, and on the other with two films made in co-production between the two countries in a war-like scenario "Odessa in fiamme" (1942) by Carmine Gallone and "Squadriglia Bianca" ("Escadrila Alba", 1944) by Jon Sava, shot indoor at Cinecittà and externally in Romania. If Gallone's film can be found today on public internet platforms, Sava's film seems, at the current state of research, to be lost. The mediatic construction of a star personality like Cebotari – female equivalent of filmic-singing figures such as the contemporaries Beniamino Gigli and Tito Schipa – and the aesthetic and propaganda aspects of fascist war cinema tell a lot about the relationship between these two countries, culturally, ideologically and politically related and allied during the world conflict.

Keywords: *Italy, Romania, Second World War, Co-productions, Maria Cebotari*

Relazioni cinematografiche tra Italia e Romania durante la Seconda Guerra Mondiale

Durante gli ultimi anni del regime fascista, Italia e Romania intensificarono le proprie relazioni in campo cinematografico, da un lato con la partecipazione della famosa soprano rumena Maria Cebotari a ben otto film di produzione italiana, da "Mutterlied" (1937) di Carmine Gallone a "Maria Malibran" (1943) di Guido Brignone, afferenti al genere operistico-musicale, uno dei pilastri della cinematografia italiana a cavallo degli anni Trenta e Quaranta, in quanto perfettamente rispondente ai desiderata "nazionalistici" delle gerarchie fasciste, e dall'altro con due film realizzati in co-produzione tra i due paesi, i bellici "Odessa in fiamme" (1942) di Carmine Gallone e "Squadriglia bianca" ("Escadrila Alba", 1944) di Jon Sava, girati in interni a Cinecittà e in esterni in Romania. Se il film di Gallone è un film oggi reperibile anche sulle piattaforme pubbliche di internet, il film di Sava risulta, allo stato delle attuali ricerche, scomparso. La costruzione mediatica di una personalità divistica come la Cebotari – corrispettivo femminile di figure filmico-canore quali i contemporanei Beniamino Gigli e Tito Schipa – e gli aspetti estetici e propagandistici del cinema di guerra fascista restituiscono appieno la sostanza relazionale dell'epoca tra questi due paesi, culturalmente, ideologicamente e politicamente affini e alleati durante il conflitto mondiale.

Parole-chiave: *Italia, Romania, Seconda Guerra Mondiale, Co-produzioni, Maria Cebotari*

Renata DAFLON LEITE
Pesquisador Independente
renatadaflonl@outlook.fr

#LAMISEINMEMORY from the Soap Queens: A route through the Abderrahman Slaoui Fondation Museum

It is intended to update the derridian concept of scripture from the traces of memory visible in the mediation between the works *Odalisques 2.0* by Hélia Ammar, *Inhabited by Imaginings We Did Not Choose* by Yasmina Bouziane, *Double Je* by Héli Ammar and the mediums used by Lalla Essaydi and Meriem Bouderbala in the setting of the exhibition floor they exhibit in *OR-IENT/FAN-TAS-ME*, 2018 at the Abderrahman Slaoui Fondation Museum. It starts from the extract *Fiction* therefore consists not in showing the invisible, but in showing how invisible the invisibility of the visible is by FOUCAULT (2018, p. 24) to finally promote a debate on the reading techniques of excerpts from imagery records, inspired by the tension between the double Hellenic and Hebrew origins present in the constitution of Western Thought through Levinian desire, according to Derrida (1995). A meeting of the Slaoui collection is finally held in the visibility of the backs that let themselves to be calligraphed in the midst of Slaoui's *Affiches* collection. Thus, the meaning of the word *Veridiction* for Michel Foucault is broadened by substantiating the "radical illegibility" of the literary act through the visitation of the cultural landscape of Tunisian and Moroccan origin in the midst of the exhibition routes and gestures.

Keywords: *Scripture; Veridiction; Tunisian cultural landscape; Moroccan cultural landscape; Soap Queens*

#LAMISEENMEMOIRE das Reines du Savon: Um Percurso no Musée Fondation Abderrahman Slaoui

Pretende-se reatualizar o conceito derridiano de escritura a partir dos traços de memória visíveis na mediação entre as obras *Odalisques 2.0* de Hélia Ammar, *Inhabited by Imaginings We Did Not Choose* de Yasmina Bouziane, *Double Je* de Héli Ammar e os médiums utilizados por Lalla Essaydi e Meriem Bouderbala na cenarização do andar expositivo por elas entreaberto em *OR-IENT/FAN-TAS-ME*, 2018 no Musée Fondation Abderrahman Slaoui. Parte-se do extract "La fiction consiste donc non pas à faire voir l'invisible, mais à faire voir combien est invisible l'invisibilité du visible" de FOUCAULT (2018, p. 24) para promover enfim um debate sobre as técnicas de leitura de trechos de registros imagéticos, inspiradas na tensão entre a dupla origem helênica e hebraica presentes na constituição do Pensamento Ocidental através do desejo leviniano, conforme Derrida (1995). Promove-se enfim um encontro da coleção Slaoui a partir da frequência dos traços de imagens poéticas na visibilidade dos dorsos que se deixam caligrafar em meio a coleção de *Affiches* da Slaoui. Amplia-se, assim, o sentido da palavra *Veridição* para Michel Foucault ao fundamentar a "ilegibilidade radical" do ato literário através da visitação da paisagem cultural de origem tunisiana e marroquina em meio aos percursos e gestos expositivos.

Palavras-chave: *Escritura, Veridição, Paisagem cultural tunisiana, paisagem cultural marroquina, Rainhas do sabão.*

Simona DRĂGAN
Universitatea din București
simona.dragan@litere.unibuc.ro

Copy vs. original, the interplay of resemblance. A visual study on the novel „Bruges-la-Morte” by Georges Rodenbach

The novel „Bruges-la-Morte” (1892) by the Symbolist poet and prose writer Georges Rodenbach was said to be a big revelation, through a literary text, of a second Venice, the Belgian town Bruges, where the action is placed and whose role in the novel is symbolic and essential. A close analysis in this paper will pursue the relation between the original and the copy through a few points derived mainly from a theoretical bibliography of visual studies. I will analyse the evolution of the plot and the love triangles of the lovers-protagonists with the dead wife and the City respectively, in order to reflect on the status of the copies in relation to original artefacts in art, and on how external factors like time, history, milieu, resemblance, or significant details operate in changing this relation, all through the lens of a Symbolist love story.

Keywords: *cities and literature, original vs. copy, resemblance, detail, medieval art, symbolism*

Copie și original, jocul asemănarilor. O lectură vizuală a romanului *Bruges-la-Morte* de Georges Rodenbach

I se atribuie romanului *Bruges-la-Morte* (1892) al poetului și prozatorului simbolist Georges Rodenbach o revelație la scară amplă, prin literatură, a unei a doua Veneții, orașul belgian Bruges, în care are loc acțiunea și căruia i se acordă, totodată, un rol simbolic, fundamental, în cadrul acesteia. Analiza din această lucrare va urma câteva repere de studii vizuale, axându-se pe relația original–copie, în raport cu o bibliografie preponderent teoretică. Voi urma îndeaproape evoluția subiectului și triumphiurile amoroase ce se constituie între cei doi îndrăgostiți protagoniști și soția moartă, respectiv Orașul, reflectând în primul rând asupra statutului copiei în raport cu originalul și a impactului unor factori exteriori (timp, istorie, cadru, asemănare, detaliu) în modificarea acestui raport.

Cuvinte-cheie: *literatura orașelor, original vs copie, asemănare, detaliu, artă medievală, symbolism*

Elia FIORENZA
Università della Calabria
fiorenzaelia@gmail.com

The Italian Transavanguardia and its European Influences

In the last decade of the seventies, as a reaction to the hegemony of conceptual and minimalist currents, we are witnessing a decisive return to painting and figurative language that involves Italy and some European countries in particular. The phenomenon coincides with the emergence in the whole world of postmodern culture and with the crisis of ideologies and corresponds to the need of many artists to regain,

through painting, the values of the sensible, physical and emotional experience that Conceptual art tended to reject in the name of a purely intellectualistic contact. The Italian trans-avant-garde therefore favors the recovery – in the form of "withdrawal", "theft" or ironic quotation – of the motifs, expressive and linguistic forms of the artistic tradition: from Mannerism to French and German Expressionism, to De Chirico's painting. The choice to draw on the most diverse figurative experiences of the past, intertwining them spontaneously with the needs of the present, confirms the collapse of the trust, typical of the avant-garde, in the ability of the alert to imagine and design a new model of society.

Keywords: *fine arts, Italian trans-avant-garde, European trans-avant-garde, contemporary art*

La Transavanguardia italiana e le sue influenze europee

Nell'ultima decade degli anni Settanta, come reazione all'egemonia delle correnti concettualistiche e minimaliste, si assiste ad un deciso ritorno alla pittura e al linguaggio figurativo che coinvolge in particolare l'Italia e alcuni paesi europei. Il fenomeno collima con l'affiorare in tutto il mondo della cultura del postmoderno e con la crisi delle ideologie e corrisponde all'esigenza di molti artisti, di riconquistare, tramite la pittura, i valori dell'esperienza sensibile, fisica ed emotiva, che l'Arte concettuale tendeva a rifiutare in nome di un contatto unicamente intellettualistico. La Transavanguardia italiana favorisce quindi il recupero – in forma di "prelievo", di "furto" o di ironica citazione – i motivi, forme espressive e linguistiche della tradizione artistica: dal Manierismo all'Espressionismo francese e tedesco, alla pittura di De Chirico. La scelta di attingere alle più diverse esperienze figurative del passato, intrecciandole con spontaneità con le istanze del presente, conferma il crollo della fiducia, propria delle Avanguardie, nelle capacità dell'erta di immaginare e progettare un nuovo modello di società.

Parole-chiave: *arte contemporanea, Transavanguardia europea, belle arti*

George Dan ISTRATE

Universitatea de Arte și Design, Cluj-Napoca
distrate@hotmail.com

Cultural Diversity Showcased in Titles Pertaining to Romanian Painting

Identity and diversity are very complex concepts that comprise, among other aspects, ethnic and cultural differences to be found in a specific geographical area. The aim of our research is to investigate the way in which these differences are displayed in Romanian painting and hinted at by the titles bestowed upon them by the authors, by historians or art critics. Our approach focuses mainly on the specificity of the relationships of interdependency established between visual and linguistic communication. Basically the title that designates a work of art acts as a proper name because it stands for an identifying linguistic sign which, from the point of view of the communication process, establishes a direct contact with the public: by means of the title, the audience is being informed about the existence of a certain visual text. We intend to present a typology of the titles that evoke the image of the other in painting by

limiting the research to the Romanian cultural area given the fact that starting with the 19th century this issue has been appropriately illustrated. We shall point out a series of titles of paintings containing ethnonyms (Jews, Tatars, Gypsies) in order to attempt to comprehend the mechanisms that underlie the construction of group identity in a fairly multicultural environment.

Keywords: *ethnonyms, painting, Jews, Roma, Tatars, Gypsies*

Diversitatea culturală ilustrată în titlurile care conțin nume etnice în pictura românească

Identitatea și diversitatea sunt concepte foarte complexe și implică, printre altele, asemănările și diferențele etnice care există într-o anumită zonă geografică. Scopul cercetării noastre este de a investiga modul în care diversitatea culturală este ilustrată în pictura românească și sugerată prin titlurile acordate operelor vizuale de către autori sau de către istoricii și criticii de artă. În cadrul acestui demers trebuie să avem în vedere specificitatea raporturilor de interdependență care se stabilesc în comunicare între limbajul vizual și cel verbal. Practic, secvența intitulatoare, care denumește o operă vizuală, funcționează ca un nume propriu, în calitatea sa de semn lingvistic identificator care, din punctul de vedere al procesului comunicativ, stabilește contactul cu publicul. Prin intermediul titlului, acesta este informat cu privire la existența unui anumit text vizual. Dorim să realizăm o tipologie a titlurilor care evocă imaginea celuilalt în domeniul picturii, limitând cercetarea la spațiul cultural românesc, dată fiind realitatea că, începând cu secolul al XIX-lea, acest aspect este bine ilustrat. Vom reține o serie de titluri de picturi care conțin etnonime (evrei, tătari, turci, țigani) în încercarea de a înțelege mecanismele care stau la baza construcției identitare a unui grup, într-un mediu în bună parte multicultural.

Cuvinte-cheie: *etnonime, pictura, evrei, romi, tătari, turci*

Ioana-Alexandra PAVĂL

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
pavalioana747@yahoo.com

Quattrocento space and Renaissance echoes. The infinity of nature through the viewer's lens

The identity of the European space is shaped by the “open forms of life” that embrace the new and the exotic as a natural given of a phenomenon that involved, firstly, a reconfiguration of the frames of thought. The figurative space of the Quattrocento opens borders widely, and the observer's gaze is oriented towards the distances represented by the landscape view. With the Renaissance, the “ignorance fantastic” is overcome, and the exotic element receives a well-deserved place in European culture, being assimilated and contributing decisively to the foundation of a European consciousness. The novelistic imaginary will increasingly reflect the new social order through a mirror carried along a road at the end of which human knowledge has been considerably enriched. Perspective gives depth to space and time in the construction of novelistic worlds, as well as of pictorial ones. In addition to the illusion of a “real” space, perspective in art contributes to the widening of the visual field; with the discovery of

new territories, the European sees in the Other his own image as a paradox of the Self. It is at this precise moment that it can be said that perspective shrinks the boundaries of the unknown and increases focal length by means of a reflective exercise. We will consider, in our analysis, a series of aspects that bring together literature and fine arts, by means of a synthesizing reading throughout history.

Keywords: *European space, Quattrocento, Renaissance, figurative space, landscape view*

Spațiul din Quattrocento și ecourile Renașterii. Infinitatea naturii prin lentila privitorului

Identitatea spațiului european se conturează cu ajutorul „formelor deschise de viață” care îmbrățișează noul și exoticul ca pe un dat firesc al unui fenomen ce a presupus, mai întâi de toate, o reconfigurare a cadrelor gândirii. Spațiul figurativ al Quattrocento-ului deschide larg granițele, iar privirea observatorului este orientată înspre depărtările înfățișate de veduta peisagistică. Odată cu Renașterea, „fantasticul ignoranței” este depășit, iar elementul exotic primește un binemeritat loc în cultura europeană, fiind asimilat și contribuind decisiv la fundamentarea unei conștiințe europene. Imaginarul românesc va reflecta tot mai mult noua ordine socială printr-o oglindă purtată de-a lungul unui drum la finalul căruia cunoașterea omului s-a îmbogățit considerabil. În construcția lumilor românești, precum și a celor picturale, perspectiva dă profunzime spațiului și timpului. Pe lângă iluzia unui spațiu „real”, perspectiva contribuie la lărgirea câmpului vizual; odată cu descoperirea de noi teritorii, europeanul vede în Celălalt propria imagine ca un paradox al sinelui. Acesta este momentul oportun în care se poate spune că perspectiva apropie granițele necunoscutului și mărește distanța focală printr-un exercițiu reflexiv. Vom avea în vedere, în cadrul analizei noastre, o serie de aspecte care aduc împreună literatura și arta plastică, printr-o lectură de ansamblu, sintetizatoare, de-a lungul istoriei.

Cuvinte-cheie: *spațiu european, Quattrocento, Renaștere, spațiu figurativ, vedută peisagistică*

Daniel UNGUREANU

Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași
daniyyelungureanu@gmail.com

Romanian online communities on the COVID-19 pandemic: Participatory features of the macro image memes on Facebook

Internet users establish social connections and participating environments in which artistic expression and civic engagement are geared towards civic innovation and sharing. In this complex digital landscape, in which the user fulfils the dual role of consumer and content creator, the meme – a cultural artefact of modern interpersonal and public communication systems, appears as a result of processes of selection, annotation, approximation, editing and/or remixing. This presentation aims to illustrate how online communities in Romania have reacted to the pandemic crisis by creating pandemic-themed memetic content. We will therefore seek to illustrate the features that are identified with the ways in which participatory cultures are formed and operated, especially regarding the structural development of the meme. Data was

collected from Facebook meme pages with over 20,000 followers. The study interval covers the first year of the COVID-19 pandemic. The research method used is a qualitative one and the selection criterion was the transformations suffered by memes due to interactions and exchanges with internet users. The results suggest that in the pandemic period the meme creators actively participated in the creation of an imaginary pandemic and that in Romania there is a community with common interests focused on the production of digital content through collective participation.

Keywords: *Digital culture, internet meme, participatory culture, prosumer, remix*

Comunitățile online românești despre pandemia de COVID-19: Trăsături participative ale memelor de tip imagine macro din rețeaua Facebook

Utilizatorii de internet stabilesc conexiuni sociale și medii contributive în care expresia artistică și angajamentul civic sunt orientate spre inovare și transmitere comunitară. În acest peisaj digital complex, în care utilizatorul îndeplinește rolul dublu de consumator și creator de conținut, mema, un artefact cultural al sistemelor moderne de comunicări interpersonale și publice, apare în urma unor procese de selecție, adnotare, apropiere, editare și/sau remixare. Prezentarea de față urmărește să ilustreze modul în care comunitățile online din România au reacționat la criza pandemică prin crearea de conținut memetic cu temă pandemică. Vom urmări, prin urmare, ilustrarea trăsăturilor care se identifică cu modurile de formare și operare a culturilor participative, în special în ceea ce privește dezvoltarea structurală a memei. Datele au fost colectate de pe paginile de meme de pe platforma Facebook cu peste 20.000 de urmăritori. Intervalul de studiu acoperă primul an al pandemiei de COVID-19. Metoda de cercetare folosită este una calitativă, iar criteriul de selecție este reprezentat de transformările suferite de meme ca urmare a unor interacțiuni și schimburi cu utilizatorii de internet. Rezultatele sugerează că, în perioada pandemică, creatorii de meme au participat activ la crearea unui imaginar pandemic și că, în România, există o comunitate cu interese comune, axată pe producerea de conținut digital printr-o participare colectivă.

Cuvinte-cheie: *cultură digitală, mema internetului, cultură participativă, prosumator, remix*

NORME DE TEHNOREDACTARE A LUCRĂRILOR PENTRU *Quaestiones Romanicae X*

Indicații generale

- Textul integral al lucrării va fi trimis până la data de 15 noiembrie 2022, la adresele ciccre@e-uvv.ro și valy.ceia@e-uvv.ro.
- Lucrarea va fi trimisă în format docx (dacă pentru redactare s-a folosit Microsoft Word, versiunea 2010 sau mai nouă) sau doc (dacă s-a folosit o versiune mai veche de Microsoft Word sau un alt editor de text).
- Lucrarea va fi scrisă în limba în care a fost susținută comunicarea și va avea între 5 și 13 pagini (inclusiv ilustrații și anexe).
- Formatul paginii va fi A4, cu margini de dimensiune standard, spațiat la 1 rând.
- Paginile lucrării nu se vor numerota.
- Pentru întreaga lucrare se va folosi caracterul Times New Roman (TNR).
- Cuvintele **Abstract**, **Keywords**, **Rezumat**, **Cuvinte-cheie** etc. vor fi scrise cu caractere aldine (*Bold*).

Titlul

- Titlul comunicării va fi scris folosind stilul *Heading 1*.
- Titlul va fi așezat central, utilizând caractere aldine (*Bold*), 12 pct.

Autorul lucrării

- Prenumele și numele autorului lucrării vor fi trecute imediat sub titlu, numele autorului (nu și prenumele) fiind scris cu majuscule (*UPPERCASE*).
- Afilierea instituțională va fi scrisă între paranteze rotunde, imediat sub prenumele și numele autorului.

Rezumatele

- Lucrarea va avea rezumat în două limbi, în limba engleză și în limba în care a fost comunicată lucrarea.
- Rezumatele (cuprinzând aprox. 200-250 de cuvinte) vor fi scrise la două rânduri sub afilierea instituțională.
- Se va folosi stilul *Normal*, TNR, 11 pct.

Cuvintele-cheie

- Se vor indica 5 cuvinte-cheie (*Keywords*), în limba engleză și în limba lucrării.
- Cuvintele-cheie vor fi scrise folosind stilul *Normal*, TNR, 11 pct., la un rând sub rezumat.

Text

- Textul lucrării va fi scris folosind stilul *Normal*, TNR, 12 pct.
- Pentru titlurile capitolelor și ale subcapitolelor vor fi folosite stiluri începând de la *Heading 2*, *Heading 3*, *Heading 4* etc.
- Caracterele cursive (*Italic*) vor fi utilizate pentru a marca:
  - cuvinte străine sau cuvinte aparținând unui anumit dialect, limbaj, stil;
  - grafeme, cuvinte, expresii etc. care fac obiectul unei anumite analize;
  - cuvintele și expresiile utilizate emfatic.
- Caracterele aldine (*Bold*) se folosesc pentru titlu, subtitluri, secțiunile lucrării.
- *Sublinierea (Underline)* nu se întrebunțează deloc.
- Imaginile, tabelele, diagramele vor fi numerotate și inserate la sfârșitul textului.

Note

- Trimiterile vor fi inserate în text, după modelul: (Durand 2000, 15).
- Comentariile, explicațiile etc. vor fi scrise la subsol, folosind formatarea implicită a editorului. Notele se vor numerota de la 1 la *n*.
- Citatele vor fi trecute între ghilimelele specifice limbii utilizate:
  - „xxx” – pentru lucrările în limba română,
  - «xxx» – pentru lucrările în limba franceză,
  - "xxx" – pentru lucrările în limba italiană,
  - "xxx" – pentru lucrările în limba portugheză,

- "xxx" – pentru lucrările în limba spaniolă,
- "xxx" – pentru rezumatele în limba engleză.
- La sfârșitul citatului se va pune semnul de punctuație cu care acesta se încheie, iar dacă citatul este intercalat într-un enunț sau este urmat de o trimitere, se va pune punct și la sfârșitul enunțului respectiv sau după trimitere, după modelul: Text: „Citat.”. sau Text: „Citat?”. respectiv „Citat.” (Trimitere).
- Citatul în citat se marchează astfel: „xxx <xxx> xxx”.
- Dacă citatul este mai amplu de două rânduri, acesta se separă de text, folosindu-se tehnica „îngropării în text” (1 cm la stânga, 1 cm la dreapta), mărimea fontului rămânând 11.

Sigle

- Se utilizează sigle pentru dicționare, gramatici, volume-sursă, care sunt frecvent citate în text.
- Siglele vor fi trecute în ordine alfabetică la sfârșitul lucrării, fără a se numerota, la 1 rând sub textul propriu-zis al lucrării.
- Se va folosi stilul *Normal*, TNR, 11 puncte, aliniere *Heading*, distanță implicită.
- Structura siglelor este următoarea:
REW – W. Meyer-Lübke. 1911. *Romanisches etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: Carl Winter's Universitätsbuchhandlung.

Referințe bibliografice

- Referințele bibliografice vor fi trecute în ordine alfabetică la sfârșitul lucrării, fără a se numerota, la 1 rând sub textul propriu-zis al lucrării.
- Se va folosi stilul *Normal*, TNR, 11 puncte, aliniere *Heading*, distanță implicită.
- Se va folosi stilul Chicago (https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-2.html).
- Modele de indicare a referințelor bibliografice:

Carte de unic autor:

Vianu, Tudor. 1982. *Studii de filozofia culturii*. Ediție îngrijită de Gelu Ionescu și George Gană. Studiu introductiv de George Gană. București: Editura Eminescu.

Carte de unic autor tradusă :

Curtius, Ernst Robert. 1970. *Literatura europeană și Evul Mediu latin*. În românește de Adolf Armbruster. Cu o introducere de Alexandru Dușu. București: Editura Univers.

Carte scrisă de mai mulți autori:

Perelman, Ch., Olbrechts-Tyteca. L. 1970. *Traité de l'argumentation*. Bruxelles: Editions de l'Institut de Sociologie de l'Université Libre de Bruxelles.

Articol:

García Page-Sánchez, Mario. 1990. *Los nombres de colores y el sustantivo «color»*. *Morfología y sintaxis*, in „Thesaurus”. Boletín del Instituto Caro y Cuervo, tomo XLV, número 2, Mayo-Agosto, p. 305-331.

Webografie:

<http://www.intratext.com/>, ultima actualizare la 1 martie 2012.

Pavarani, Cecilia. 2012. *La représentation des banquets dans la poésie latine officielle de l'antiquité impériale et tardive*, in „Camenuae”, nr. 8, janvier, revue en ligne: <http://www.paris-sorbonne.fr/article/camenuae-no-8-janvier-2012>, ultima accesare: 25. VII. 2017.

PROTOCOLE DE RÉDACTION

- Date limite de l'envoi par mail (ciccre@e-uvvt.ro, valy.ceia@e-uvvt.ro) : le 15 novembre 2022.
- L'article ne doit pas dépasser 51000 caractères (espaces inclus), mais le minimum est 17000 caractères.
- Il ne faut pas numéroté les pages de l'article.
- Mise en page : marges de l'article – dimensions standard.
- À commencer par : Prénom Nom de l'auteur en Times New Roman, taille 14, alignement à gauche, sans alinéa (uniquement le nom sera écrit avec majuscules).
- L'affiliation institutionnelle sera marquée entre parenthèses sous le nom et le prénom de l'auteur.
- Titre de l'article : Times New Roman, taille 14, avec majuscules, centré.
- Résumé en français : en caractères gras, suivi du point, Times New Roman, taille 10, interligne 1. Ne pas sauter de ligne entre les paragraphes, sauf pour marquer les grandes articulations. Alignement gauche et droite (justify). Retrait (Indentation) 0.
- Mots-clés : 5, délimités par virgule, suivis du point.
- Résumé en anglais (Abstract) : titre de l'article en anglais, en caractères gras, suivi du point, Times New Roman, taille 10, interligne 1. Ne pas sauter de ligne entre les paragraphes, sauf pour marquer les grandes articulations. Alignement gauche et droite (justify). Retrait (Indentation) 0.
- Keywords: 5, délimités par virgule, suivis du point.
- Corpus du texte : Times New Roman, taille 12, interligne 1. Ne pas sauter de ligne entre les paragraphes, sauf pour marquer les grandes articulations. Alignement gauche et droite (justify). Retrait (Indentation) 0.
- Toutes les références des livres cités dans les notes en bas de pages doivent se retrouver dans la bibliographie à la fin de l'article.
- Bibliographie mise à la fin de l'article : Times New Roman, taille 10, interligne 1, ne pas numéroté les titres. Séparer la bibliographie en trois :
  - Texte(s) de références,
  - Ouvrages critiques,
  - Sitographie.
- Bibliographie selon le modèle :
  - volume: Vianu, Tudor. 1982. *Studii de filozofia culturii*. Ediție îngrijită de Gelu Ionescu și George Gană. Studiu introductiv de George Gană. București: Editura Eminescu.
  - García Page-Sánchez, Mario. 1990. *Los nombres de colores y el sustantivo «color»*. *Morfología y sintaxis*, in « Thesaurus ». Boletín del Instituto Caro y Cuervo, tomo XLV, número 2, Mayo-Agosto, p. 305-331.
  - Mathias Graul, « [Jacques Prévert, l'esprit anti-intellectuel et la raison ambiguë dans l'éducation publique](http://www.reformation.to/prevert.htm) » [En ligne]. 2002. URL : <<http://www.reformation.to/prevert.htm>> (Consulté le 14 juillet 2010).
- Citations courtes : entre guillemets (français : « »).
- Citations longues (plus de trois lignes) :
  - police Times New Roman, taille 10, interligne simple
  - à séparer du corps du texte par une ligne blanche (Enter) avant et après.
  - en retrait de deux centimètres seulement à gauche.
  - sans guillemets au début et à la fin
- Pour les citations insérées dans le texte de l'article, utiliser les abréviations selon le modèle. Exemple : « ..... » (TM, 167).
- Attention : dans la structure de l'article, utilisez les titres en toutes lettres en italiques; exemple : Dans *Tobie des marais*, le personnage se présente.... (les abréviations risqueraient de compliquer la compréhension).
- Paragraphes : la première ligne de chaque paragraphe (l'alinéa) est présentée avec un retrait d'un centimètre. Il n'y a pas de distance supplémentaire entre les paragraphes (Spacing 0).
- Sous-titres : si le texte est subdivisé, on utilisera pour les sous-titres, numérotés, des caractères gras, sans alinéa. Le texte suit avec alinéa.
- Les apostrophes sont uniformément comme : « ' » (et non « ' » ou « ' »)
- Les majuscules sont accentuées : À l'époque, [...]. Écoutant ses conseillers, [...]: À, É, Ê, Ë, È, Ô, Â, etc.
- Le trait d'union (-) est distinct du tiret (–)

- Tout mot étranger est *en italiques*.
- On écrit œuvre en début de phrase : Œuvre (et non Oeuvre), sœur (et non soeur), etc.
- Les chiffres et les nombres (dates exceptées) sont à donner en toutes lettres : cinquante ans, quinze chevaux, etc.
- Le titre des livres/des revues cités seront en italiques. Les chapitres cités des livres seront entre guillemets (« »)
- Entre deux mots distincts, soient-ils abrégés ou non, chiffres ou italiques, mettez toujours un espace (attention surtout aux notes en bas de pages, comme dans les exemples qui suivent)
- Les notes en bas de page (à recommencer de 1 à x pour l'article en entier) sont en Police Times New Roman, taille 10, interligne simple, texte justifié droite et gauche, suivi d'un point final.

NORME DI REDAZIONE

- Il testo integrale del lavoro sarà inviato entro il 15 novembre 2022 ai seguenti indirizzi: ciccre@e-uvt.ro e valy.ceia@e-uvt.ro.
- Il documento verrà inviato in formato docx (se per la redazione del testo si usa il Microsoft Word, versione 2010 o successiva), oppure doc (se si usa una versione precedente di Microsoft Word o un altro editor di testo).
- Il lavoro verrà redatto nella lingua in cui è stato presentato durante il convegno e avrà fra 5 e 13 pagine (incluse illustrazioni e allegati).
- Il formato della pagina sarà A4 con bordi di dimensioni standard, distanziati di un'interlinea.
- Le pagine del foglio non saranno numerate.
- Il carattere Times New Roman (TNR) verrà utilizzato per l'intero lavoro.
- Le parole **Abstract**, **Parole-chiave**, **Riassunto** ecc. saranno scritte in grassetto.

Titolo

- Centrale, in grassetto, corpo 12, interlinea singola.
- Il titolo della comunicazione verrà scritto utilizzando lo stile *Heading 1*.

Nome e Cognome dell'autore: Times New Roman, sotto il titolo del lavoro; solo il cognome dell'autore verrà scritto con maiuscole.

Afferenza istituzionale: fra parentesi tonde sotto il nome ed il cognome dell'autore.

Riassunti:

- Il lavoro va corredato da due abstracts (200-250 battute): in inglese e nella lingua della comunicazione sotto l'afferenza istituzionale,
- Normal, Times New Roman, corpo 11.

Parole-chiave

- Saranno indicate 5 parole-chiave in inglese e nella lingua del lavoro.
- TNR, corpo 11, interlinea singola sotto il riassunto.

Testo

- Il testo sarà scritto utilizzando TNR, corpo 12.
- Titoli dei capitoli e sottocapitoli adopereranno lo stile *Heading 2*, *Heading 3*, *Heading 4*.
- Il *corsivo* verrà utilizzato per contrassegnare:
  - parole straniere o appartenenti ad uno specifico dialetto, linguaggio, stile;
  - grafemi, parole, espressioni ecc. che fanno l'oggetto di una specifica analisi;
  - parole ed espressioni utilizzate enfaticamente;
- *Il grassetto* si usa per: titolo, sottotitolo, sezioni del lavoro.
- La sottolineatura non verrà adoperata.
- Immagini, tabelle, diagrammi, verranno numerati e inseriti alla fine del lavoro.

I richiami

- Saranno inseriti nel testo, per es.: (Durand 2000, 15).
- Se uno degli autori ha lo stesso cognome di un altro autore citato, sarà messo fra parentesi non solo il cognome dell'autore, ma anche la sua iniziale davanti al nome.
- I commenti, le spiegazioni ecc. a piè di pagina, e saranno numerati da 1 a n.

Le citazioni saranno racchiuse tra virgolette specifiche per la lingua utilizzata:

- "xxx" - per opere in romeno,
- «xxx» - per opere in francese,
- "xxx" - per opere in italiano,
- "xxx" - per opere in portoghese,
- "xxx" - per opere in spagnolo,
- "xxx" - per opere in inglese.

- Alla conclusione del citato si mette un segno di interpunzione con il quale ciò termina, e se il citato è inserito in un enunciato o è seguito da un richiamo, si procede come nel seguente modello: **Testo: „Citato.”**. oppure **Testo: „Citato?”**, rispettivamente **„Citato.” (Richiamo)**.
- Una citazione compresa a sua volta dentro una citazione principale viene segnata: „xxx <xxx> xxx”.
- Le citazioni di una certa lunghezza verranno redatte con stacchi rispetto al testo principale (1 cm a sinistra, 1 cm a destra),

Sigle

- Si adoperano le sigle per dizionari, grammatiche, risorse bibliografiche spesso citate nel testo. Le sigle saranno elencate in ordine alfabetico alla fine del testo, senza numerazione, sotto il testo del lavoro, in TNR, corpo 11, capoverso *Heading*.
- La struttura delle sigle è: REW – W. Meyer-Lübke. 1911. *Romanisches etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: Carl Winter's Universitätsbuchhandlung.

I riferimenti bibliografici saranno **in ordine alfabetico** in conclusione del testo, senza numerazione, interlinea singola sotto il testo del lavoro, in TNR, corpo 11, capoverso *Heading*. Si vedano modelli sotto:

Libro d'autore:

Vianu, Tudor. 1982. *Studii de filozofia culturii*. Ediție îngrijită de Gelu Ionescu și George Gană. Studiu introductiv de George Gană. București: Editura Eminescu.

Libro d'autore tradotto:

Curtius, Ernst Robert. 1970. *Literatura europeană și Evul Mediu latin*. În românește de Adolf Armbruster. Cu o introducere de Alexandru Dușu. București: Editura Univers.

Libri con più autori:

Perelman, Ch., Olbrechts-Tyteca. L. 1970. *Traité de l'argumentation*. Bruxelles: Editions de l'Institut de Sociologie de l'Université Libre de Bruxelles.

Articoli:

García Page-Sánchez, Mario. 1990. *Los nombres de colores y el sustantivo «color»*. *Morfología y sintaxis*, in „Thesaurus”. Boletín del Instituto Caro y Cuervo, tomo XLV, número 2, Mayo-Agosto, p. 305-331.

Webografia:

Pavarani, Cecilia. 2012. *La représentation des banquets dans la poésie latine officielle de l'antiquité impériale et tardive*, in „Camenuae”, nr. 8, janvier, revue en ligne: <http://www.paris-sorbonne.fr/article/camenuae-no-8-janvier-2012>, ultima accesare la 25 iulie 2017.

GUIA DO AUTOR. NORMAS DE REDAÇÃO

Indicações gerais

- O texto integral do trabalho será enviado até 15 de novembro 2022, para o endereço ciccre@e-uvt.ro e para os endereço valy.ceia@e-uvt.ro.
- O trabalho será enviado em formato docx (se para a redação foi utilizado Microsoft Word, versão 2010 ou outra versão mais recente) ou em formato doc (se foi utilizada uma versão anterior do Microsoft Word ou outro editor de texto).
- O trabalho será escrito no idioma em que a comunicação foi feita e terá entre 5 e 13 páginas (incluindo ilustrações e anexos).
- O formato das páginas será A4, com margens de tamanho standard e espaçamento entre linhas de 1 cm.
- As páginas do trabalho não serão numeradas.
- Para todo o trabalho deve ser utilizada a fonte Times New Roman (TNR).
- As palavras Abstract, Keywords, Resumo, Palavras-chave etc. vão ser escritas em negrito (*Bold*).

Título

- O título da comunicação será escrito usando o estilo *Heading 1*.
- O título será colocado centralmente, utilizando caracteres em negrito (*Bold*), 12 pontos.

Autor do trabalho

- O nome e o sobrenome do autor do trabalho serão colocados imediatamente abaixo do título, o sobrenome do autor (mas não o nome) sendo escrito com maiúsculas (*UPPERCASE*).
- A afiliação institucional será escrita entre parênteses ( ), imediatamente abaixo do nome e sobrenome do autor.

Resumos

- O trabalho terá dois resumos, em inglês e no idioma da comunicação.
- Os resumos (contendo aproximadamente 200-250 palavras) serão escritos a dois espaços abaixo da afiliação institucional.
- Será utilizado o estilo *Normal*, fonte TNR, 11 pontos.

Palavras-chave

- Serão indicadas 5 palavras-chave (*Keywords*), em inglês e no idioma do trabalho.
- As palavras-chave serão escritas usando o estilo *Normal*, em fonte TNR, 11 pontos, a um espaço abaixo do resumo.

Texto

- O texto do trabalho será escrito usando o estilo *Normal*, fonte TNR, 12 pontos.
- Para os títulos dos capítulos e dos subcapítulos serão utilizados estilos a partir de *Heading 2*, *Heading 3*, *Heading 4* etc.
- Os caracteres em *itálico (Italic)* serão utilizados para marcar:
  - palavras estrangeiras ou palavras pertencentes a um determinado dialeto, linguagem ou estilo;
  - grafemas, palavras, expressões etc. que fazem o objeto de uma determinada análise;
  - as palavras e as expressões utilizadas enfaticamente.
- Os caracteres em *negrito (Bold)* utilizam-se para o título, os subtítulos, as secções do trabalho.
- O *sublinhado (Underline)* não será utilizado.
- As imagens, as tabelas, os diagramas serão numerados e inseridos no texto.

Notas

- As referências serão inseridas no texto, segundo o modelo (Durand 2000, 15).
- Os comentários, as explicações etc. serão escritos no rodapé, usando o formato padrão do editor. As notas serão numeradas de 1 a *n*.
- As citações serão inseridas entre as aspas específicas do idioma utilizado:
  - „xxx” – para os trabalhos em romeno,
  - «xxx» – para os trabalhos em francês,
  - "xxx" – para os trabalhos em italiano,
  - "xxx" – para os trabalhos em português,
  - "xxx" – para os trabalhos em espanhol,

- "xxx" – para os resumos em inglês.
- No final da citação será colocado o sinal de pontuação correspondente, e se a citação estiver intercalada em uma frase ou seguida por uma referência, será utilizado também o ponto no final do respectivo enunciado ou após a referência, segundo o modelo: Texto: "Citação.". ou Texto: "Citação?", respectivamente "Citação." (Referência).
- A citação dentro de uma outra citação é marcada da seguinte forma: "xxx <xxx> xxx".
- Se a citação tiver mais de duas linhas, deve ser separada do texto num parágrafo independente, sem abas, com um espaço de 1 cm à esquerda, 1 cm à direita, com o tamanho da fonte 11.

Siglas

- Utilizam-se siglas para dicionários, gramáticas, volumes-fontes, que são frequentemente citados dentro do texto.
- As siglas serão escritas em ordem alfabética no fim do trabalho, sem numeração, com espaço simples abaixo do corpo do texto.
- Utilizar-se-á o estilo *Normal*, TNR, 11 pontos, alinhamento *Heading*, distância implícita.
- A estrutura das siglas é a seguinte:
REW – W. Meyer-Lübke. 1911. *Romanisches etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: Carl Winter's Universitätsbuchhandlung.

Referências bibliográficas

- As referências bibliográficas serão escritas em ordem alfabética no fim do trabalho, sem numeração, com espaço simples abaixo do corpo do texto.
- Utilizar-se-á o estilo *Normal*, TNR, 11 pontos, alinhamento *Heading*, distância implícita.
- Utilizar-se-á o estilo Chicago (https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-2.html).
- Modelos para indicar as referências bibliográficas:

Livro de autor único:

Vianu, Tudor. 1982. *Studii de filozofia culturii*. Ediție îngrijită de Gelu Ionescu și George Gană. Studiu introductiv de George Gană. București: Editura Eminescu.

Livro de único autor traduzido:

Curtius, Ernst Robert. 1970. *Literatura europeană și Evul Mediu latin*. În românește de Adolf Armbruster. Cu o introducere de Alexandru Duțu. București: Editura Univers.

Livro escrito por mais autores :

Perelman, Ch., Olbrechts-Tyteca. L. 1970. *Traité de l'argumentation*. Bruxelles: Editions de l'Institut de Sociologie de l'Université Libre de Bruxelles.

Artigo:

García Page-Sánchez, Mario. 1990. *Los nombres de colores y el sustantivo «color»*. *Morfología y sintaxis*, in „Thesaurus”. Boletín del Instituto Caro y Cuervo, tomo XLV, número 2, Mayo-Agosto, p. 305-331.

Webografie:

<http://www.intratext.com/>, última consulta a 1 de março de 2012.

Pavarani, Cecilia. 2012. *La représentation des banquets dans la poésie latine officielle de l'antiquité impériale et tardive*, in „Camenuae”, nr. 8, janvier, revue en ligne: <http://www.paris-sorbonne.fr/article/camenuae-no-8-janvier-2012>, última consulta: 25. VII. 2017.

GUÍA DEL AUTOR. NORMAS DE PUBLICACIÓN

Indicaciones generales

- El texto integral del trabajo será enviado hasta el 15 de noviembre 2022 de cada año a los siguientes correos electrónicos: ciccre@e-uvt.ro y valy.ceia@e-uvt.ro.
- Fecha aproximativa de la publicación de cada número (junio-julio de cada año).
- El trabajo se enviará en formato docx (si para su redacción se ha utilizado Microsoft Word, versión 2010 o una versión más reciente) o doc (si se ha utilizado una versión más antigua de Microsoft Word u otro editor de texto).
- El trabajo se escribirá en la lengua en la que fue presentada la comunicación y tendrá entre 5 y 13 páginas (inclusivamente ilustraciones y anexos). El artículo no debe exceder 51000 caracteres (espacios incluidos); el mínimo es de 17000 caracteres.
- El formato de las páginas será A4, con márgenes de dimensión estándar, espaciados a 1 línea.
- Las páginas del trabajo no serán numeradas.
- Para todo el trabajo se utilizará el tipo de letra Times New Roman (TNR).
- Las palabras **Abstract**, **Keywords**, **Resumen**, **Palabras clave** etc. se escribirán en negrita (*Bold*).

Título

- El título de la comunicación se escribirá en estilo *Heading 1*.
- El título será centrado y en negrita (*Bold*), 12 puntos.

Autor del trabajo

- El nombre y los apellidos del autor del trabajo se escribirán inmediatamente bajo el título. Se escribirán en mayúsculas solo el/los apellido/s del autor (*UPPERCASE*).
- La afiliación institucional será escrita entre paréntesis redondos, inmediatamente bajo el nombre y los apellidos del autor.

Resúmenes

- El trabajo tendrá dos resúmenes, en inglés y en la lengua de la comunicación.
- Los resúmenes (que tendrán unas 200-250 palabras) se escribirán a dos espacios debajo de la afiliación institucional.
- Se utilizará el estilo *Normal*, TNR, 11 puntos.

Palabras clave

- Se indicarán 5 palabras clave (*Keywords*), en inglés y en la lengua del trabajo.
- Las palabras clave se escribirán en estilo *Normal*, TNR, 11 puntos, a un espacio debajo del resumen.

Texto

- El texto del trabajo se escribirá en estilo *Normal*, tipo de letra Times New Roman, 12 puntos.
- Para los títulos de los capítulos y subcapítulos se utilizarán los estilos desde *Heading 2*, *Heading 3*, *Heading 4*, etc.
- Las cursivas se utilizarán para marcar:
  - las palabras extranjeras o pertenecientes a un dialecto, lenguaje, estilo;
  - grafemas, palabras, expresiones, etc. que forman parte del objeto de cierto análisis;
  - palabras y expresiones utilizadas con énfasis.
- Los caracteres en negrita (*Bold*) se utilizan para el título, subtítulos, las secciones del trabajo.
- *No se utilizará el subrayado (Underline)*.
- *Las imágenes, los cuadros, los esquemas se numerarán y se insertarán en el texto.*

Notas

- Las referencias se insertarán en el cuerpo del texto según el modelo: (Durand 2000, 15).
- Los comentarios, las explicaciones, etc. se escribirán a pie de página, empleando el formato implícito del editor. Las notas a pie de página se numerarán desde 1 hasta *n*.
- Las citas se escribirán entre las comillas específicas de la lengua utilizada:

- „xxx” – para los trabajos en rumano,
- «xxx» – para los trabajos en francés,
- "xxx" – para los trabajos en italiano,
- "xxx" – para los trabajos en portugués,
- "xxx" – para los trabajos en español,
- "xxx" – para los trabajos en inglés.
- Al final de la cita se empleará el signo de puntuación correspondiente, y, si la cita está intercalada en una oración o seguida por una referencia, se usará también el punto al final de la respectiva oración o referencia, según el modelo: Texto: “Cita.”. o: Texto: “Cita?”., respectivamente “Cita”. (Referencia).
- La cita dentro otra cita se escribirá según el ejemplo: “xxx <xxx> xxx”.
- Si la cita supera dos líneas, se presentará en un párrafo independiente, sin comillas, con un espacio de 1 cm a la izquierda, 1 cm a la derecha), y letra en cuerpo 11.

Siglas

- Se utilizan siglas para diccionarios, gramáticas, volúmenes utilizados como fuentes que están citados con frecuencia en el cuerpo del trabajo. Las siglas se escribirán en orden alfabético al final del trabajo, sin numeración, a un espacio bajo el cuerpo del trabajo.
- Se utilizará el estilo *Normal*, TNR, 11 puntos, alineación *Heading*, distancia implícita.
- La estructura de las siglas es la siguiente:
REW – W. Meyer-Lübke. 1911. *Romanisches etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: Carl Winter’s Universitätsbuchhandlung.

Referencias bibliográficas

- Las referencias bibliográficas se escribirán en orden alfabético al final del trabajo, sin numeración, a 1 espacio bajo el cuerpo del trabajo.
- Se utilizará el estilo *Normal*, TNR, 11 puntos, alineación *Heading*, distancia implícita.
- Ejemplos para indicar las referencias bibliográficas:

Libro de único autor:

Vianu, Tudor. 1982. *Studii de filozofia culturii*. Ediție îngrijită de Gelu Ionescu și George Gană. Studiu introductiv de George Gană. București: Editura Eminescu.

Libro de único autor traducido:

Curtius, Ernst Robert. 1970. *Literatura europeană și Evul Mediu latin*. În românește de Adolf Armbruster. Cu o introducere de Alexandru Dușu. București: Editura Univers.

Libro escrito por más autores:

Perelman, Ch., Olbrechts-Tyteca. L. 1970. *Traité de l’argumentation*. Bruxelles: Editions de l’Institut de Sociologie de l’Université Libre de Bruxelles.

Artículo:

García Page-Sánchez, Mario. 1990. *Los nombres de colores y el sustantivo «color»*. *Morfología y sintaxis*, in “Thesaurus”. Boletín del Instituto Caro y Cuervo, tomo XLV, número 2, Mayo-Agosto, p. 305-331.

Webografía:

Pavarani, Cecilia. 2012. *La représentation des banquets dans la poésie latine officielle de l’antiquité impériale et tardive*, in “Camenuiae”, nr. 8, janvier, revista en línea: <http://www.paris-sorbonne.fr/article/camenuiae-no-8-janvier-2012>, última consulta el 25 de julio de 2017.

ISSN 2344-3170
ISSN-L 2344-3170